

Werege o

Luugjo

Zooz ci akati werege nico

Azooz weregeewi nicini zooz ci ol o Tammo eegin Israyil, ano weregeewi nicini zoozok o azooz weregeewi o Kanaanto. Waanice Israyila gabara ceen mirok looce o Masiru niigi dook, izik ni Tammu naryiin uneen aronji tirtteen. Egera ni Tammu Muses kizi alaan cineen ma aanyek noonoo dooyiz ci ka kuduunai noogo dook Masire. Mayo nuun bar waanice dogjai niigi gideenta laadun ototoo labak e, anyak waanice kaal ci meelik ger apiirnane noogo naabaal awoyi niigi balala awoyi looce o Kanan baal aterkedeek Tammu noogo ka kook kaanyek e. Laak ci meelik ger calan azikni niigi zooz o aduwaak Tammu noogo. Mazi awo aruum bee o kazi Sinai aanyek Tammu Muses lootinok ci ka kuzuuti ka kabaayito niigi goole o aroonjek Tammu noogo kabaakti. Uduwaak ni Tammu noogo zoozok ci ka kidindiihanti niigi noonoo kibeena gool ci ka keteenyci hinti ka kivita kutuguuzake alaata ugeec ceez o Tammo Tammu todoyook.

Maatiz ci ol o Israyil Masire

1 ¹ Zaar ci logooz o Israyil^a baal otokor ki baatineen awo Masire ki dool ugeec naane buk e ceegi: ² Roben, ki Simiyan, ki Livai, ki Juda, ³ ki Isakar, ki Zebulon, ki Benjimen, ⁴ ki Dan, ki Navtali, ki Gad, kibeena Acer. ⁵ Eegin waanice logooz o Jakob ki dool ugeec dook kuruum buk Josev baal aavu Masire laadun e, eet iiyu kamoto.

⁶ Abaak waanice Masire zee makacin aanyatito Josev, ki gotonogi dook, kibeena ol baal on nice e dook lai. ⁷ Itirit ni waanice Israyila ototoo ele kazace zee makacin ibitizit looc Masire to.

⁸ Eenece, iiya abaluun looc Masire alaani ci colai calan niini Josev aga. ⁹ Ma aku aneek ol ogin ne, “Icinit di! Iziti Israyila meele ger adaalawet ma anyayit dooyiz calaanaan katoobone. ¹⁰ Abon kabaaban zooz cineen juruun geenyiza, ma koon noogo noko, azaci tijeere niigi zee ma aku ototoo, arom eleeti ki moddo ogaac kotoo ma ooryet ma aluug looce cinaai o.”

¹¹ Ivita ni aaryak alaat ci abal noogo linqinqonta ka kigidit noogo kaanycek kilinqijit linqinqoonok ci aabur. Ma adaneek noogo keteenyit kutuur o kazi Pitom kibeena Ramsis kiziti

^a1:1 Israyil: Kazi bodo zaar oogi ne Jakob.

kutuuryok ci alaan ween Varo Masiru ka kiziti viten ci gɔɔn iiyaŋi kaal cigin. ¹² Gɔɔn mǎ agid Masira nɔɔɔ ɔɔɔt nɔkɔ, bar arit ɔɔɔt ɛɛ kiziti mɛɛɛ kazaantozek Masir dook makacin otoŋole Masira, amartɔɔi ni nɔɔɔ. ¹³ Igidit ni nɔɔɔ aanycek kilinlinjit ɔɔɔt ɛɛ. ¹⁴ Adaŋeek niigi nɔɔɔ kutuguuza tegerem, ma aŋɔɔnya tɔɔɔ ci teenyinto, ma eevek nɔɔɔ manɛɛn kɔɔt zɛɛ ma amaat kacaŋkayeek baayizi ɔɔɔt ɛɛ.

¹⁵ Iricaneek ni alaani o Masiru ŋaai ceen Ibiro^b ci kazi Civra, kibeek Puwa, ci gɔɔn agama gɔɔɔgi dɔɔl gi ci aneek nɛ, ¹⁶ “Gɔɔn mǎ agamaanu ŋaai ceen Ibiro o dɔɔl, icinit zɛɛ mǎ een logooz uruyit kadaak, mazi ŋaya otoŋit korog.” ¹⁷ Bar giye o aŋoliin ŋaai nicigi Tammu alajaan alinlinji niigi zɔɔz ci aduwa alaani o, otoŋit niigi ŋaati aruyi dɔɔl ci maacik o kadaayitɔ.

¹⁸ Mazi avɔ agɔɔn nɔkɔ, otowo alaani nɔɔɔ ma akɔ ajin aneek nɛ, “Agoonu nɔkɔ naa? Utuŋtu dɔɔl ci maacik o korogit naa?”

¹⁹ Mazi akɔ azi nɔkɔ, eneekek niigi nɔɔɔ nɛ, “Alaŋ ŋaai ci Ibiro o ɛɛl kiyo ŋaai ci Masiru o, niigi ŋaai ci adɔɔi ci aboke nɔɔɔ okcaan cineen, ookcai gɔɔn niigi iŋaan naaga kuruumta.”

²⁰ Amayuuk ni Tammu ŋaai ceen ram agama gɔɔɔgi dɔɔl noko, ma azaci Israyila kiziti mɛɛɛ ɔɔɔt. ²¹ Ma giye o aŋoliin ŋaai nicigi Tammu, aanyek buk Tammu nɔɔɔ koroogjok cigeec, kibeek dɔɔl ci eleeti ugeec ɛɛ.

²² Iricaneek ni Varo ɔl ogin dook gi ci aneek nɛ, “Odomta dɔɔl ci Ibiro aritaai maacik o dook ujukteek liil ci kazi Tooc noko kutudude, otoŋit ci ŋai o doon korogit.”

Tiryaan o Muses

2 ¹ Anyak waanice eet ci kidon o Livai ci aroce kidon ci Livai noko ɛɛ, ² ma aku arita ŋaa nicini logo ci alina ɔɔɔt ɛɛ. Mazi acin yaatine nɔɔɔ alina nɔkɔ, oroodun niini nɔɔɔ ceeza nyɛɛlowɛ iiyu. ³ Bar mazi akɔ acin alajaan anim kɔɔɔd doole ceeza, iya odoma luuli ci ɛɛnycai korneeni, idiluun zɛɛ aareyun doole, ma akɔ ataadek awaar maam otooga liile o kazi Tooc. ⁴ Maje ŋɔɔni doole nico abil rɛɛna aŋaamnek ka kicin karabon anyak gi ci akuunak doole.

⁵ Maje tinaati Varo akɔ liila raaninet, oneec ni gabara ogine ŋaiyeek ŋaati awoyi liil otooga, ma acin niini luuli ci abil awaare ecitɔ, itoon ni gabareen codoi kook kanyaak nɔɔɔ. ⁶ Mazi aku akɔl niini luuli, ajowa anyak doole ci miliny maaci alu ecitɔ. Acin ma awucneek gi ci miliny noko nɔɔɔ, ma azi nɛ, “Nicini doole ci ɔl ween Ibiro.”

^b1:15 Ibiro: Israyil ɛɛ nɛɛn.

⁷ Eneek ni ɲɔni doole tinaati Varo ne, “Kook kotowaayin ɲaa ci arɔkti ɲaane o Ibiro ka kiiya kitirowaayin doole nico labak?”

⁸ Ebedeɛke ni niini nɔɔɔ eneeɛ ne, “Ii, bito jaai.” Ook ni doole ma ako awaa yaatin onin arita e ɛɛ. ⁹ Eneek ni tinaati Varo ɲaa nico ne, “Ore, bito tirowaayan doole nico ɲaan goon karuweekin guruuc.” Odoma ni ɲaa nicini doole ooyi ɔɔɔ ma ako irokta nɔɔɔ. ¹⁰ Mazi ako adikir doole, iya ooyi yaatine ɲaati tinaati Varo ka kizi ɲeerin. Akateek ni nɔɔɔ zaar ci kazi Muses^c, azi ne, “Kacalwa maami.”

Avir Muses ako Midiyana

¹¹ Mazi ako adikir Muses, itija iitene coo ook icin ɔɔl ogin Ibiro ma ako amadaa nɔɔɔ agide adaɲeeɛ ɔɔl liɲliɲoonok ci aabur apiirnane ɔɔɔɔ ɛɛ. Ma acin eet ceen Masireen aruk eet codoi olee cigin Ibiro noko. ¹² Mazi abuudi niini acin looc akom ɔɔl, eenico ɛɛ uruk eet ceen Masireen noko kadaak ma ako abun kazaaci. ¹³ Ma iitene ci ano goon o, uduun bodo ma ako amadaa ɔɔl ceen Ibiro een ram aruwɔ niigi maany, ma aneeɛ ci abac zɔɔz o ne, “Arui goon niina maany naa?”

¹⁴ Ma aneeɛ ɛeti nicini nɔɔɔ ne, “Aanyin alazeet ci ka ija roonet ageeta o ɲene? Aroon ka ija ruyaana kadaak kiyo balawaaz arui eet ween Masireen kadaak e?” Mazi azii Muses gi nico ɔɔɔɔɔ looc, abaaban ni izi ne, “Agaac ɔɔl gi baal kagoon e.”

¹⁵ Mazi ako azii Varo gi ci agoon Muses noko, oroonun kuruk nɔɔɔ kadaak, iviruun ni Muses ook abaak looce o ɔɔl o kazi Midiyan. Mazi ako aruum looc nice, ook iitene omaan aavu tuuk ci goon agɔɔɔ ɔɔl kabanyca. ¹⁶ Ivita ni doolya ci ɲaiyeek eegin toorgerem ci eet ceen alaan ci ceez ci jook ci looc o Midiyan, ma avu agɔɔɔ maam ma buk abitiz nyatapar ci awodzi ɛɛza o baatineen. ¹⁷ Ivita ni ɔɔl ogeen ci oowa ɛɛza otooyit nɔɔɔ ɲaati awodzi ɛɛza noko. Itija ni Muses ɛɛla dool nicoko, ma awodzeek ɛɛza cigeec o.

¹⁸ Mazi avo amiiri ɔɔɔ, ijinuun baatineen Jetiro^d nɔɔɔ eneeɛ ne, “Mate waanico abadaanu kataman nokon?”

¹⁹ Ma aneeɛ niigi baatineen ne, “Anyak uyen eet ceen Masireen ɛɛlanet olee o goon towawiinto ajuraaket maam o ma agɔɔɔcaket maam ma buk awodzeeket ɛɛza.”

²⁰ Ijinuun ni baatineen nɔɔɔ eneeɛ ne, “Aavi inoko niini alya ɲaadan? Oonjeku zin bodo looc tuwa naa? ɔɔɔ utuya ka ivita oroonjek kaal ci adak.”

^c2:10 Muses: Kazi keen cin Ibiroye ne, acalwaai.

^d2:18 Jetiro: Kazi bodo zaar oogi ne, Rewel.

²¹ Agama ni Muses kiiya kabaak korge nico ma aanyek Jetiro nɔɔɔ doolene ogin e, beenyin ci kazi Zipora kiriya. ²² Itiraak ni Zipora nɔɔɔ logooz, ma akaneek Muses ɲeerin nico zaar ci kazi Gercom^e, azi ne “Kiize mirooi looce culuu.”

²³ Abaawun ni Muses Midiyana irkitook ci meelik zee makacin adaak alaani o Masiru. Maje Israyila agide zee makacin ocolotita, eeci alinjliŋ lijliŋɔɔɔ ci aabur ɔɔɔ, utuluuzo ni luwa ci arɔɔɔ tirtɛen, uruum ni luwa nicini Tammu giye o alinjliŋ niigi lijliŋɔɔɔ ci aabur ɔɔɔ. ²⁴ Iziwuun ni Tammu luwa uneen ma aada terkediin onin ki Ibrayim ki Aizak kibeene Jakob. ²⁵ Icinuun ni Tammu Israyil ma awucneek nɔɔɔ.

Awo Tammu Muses

3 ¹ Ma iitene omaan, otowawo Muses, oowa eɛza ci baatin ween kaav kazi Jetiro ween alaan o ceez o jook o looc o Midiyan. Ma anowi Muses eɛza balal keeɲ zee ma ako aruumi bee o Tammu kazi Oreb^ε. ² Iiyak ni toonnyaiti ci Maanyi nɔɔɔ ɲinaante, ma aku ayelzaak ele nɔɔɔ goye ci alanyit lugurugooca. Acin niini lugurugooc nico alanyit maje ɲaato alaɲ goo nicini lugurugooc atooz. ³ Abaaban ni Muses izi ne, “Nyaan di kook kicin goo ceen vulyai noko ijoonun. Lugurugooc ci alanyit ma alaɲ atoozi o naa?”

⁴ Mazi acin Maanyi Muses ako ka kook kicin, otowo niini nɔɔɔ lugurugooce nico ecito aneek ne, “Muses! Muses!”

Ma adeɕ Muses azi ne, “Woow, aneeta ceeni.”

⁵ Eneek ni Tammu nɔɔɔ ne, “Má akuun ijoonun, araa caava zɔɔne, eeci ɲinti abilne noko ɲinti aliile. ⁶ Keen naana Tammu o baatun, Tammu o Ibrayim ki Aizak kibeene Jakob.” Mazi ako azi nɔkɔ, ubuɲ Muses kebere aɲole ɲaati acini Tammu.

⁷ Izi ni Maanyi ne, “Kicina didi naana piiryakzet ci ɔl ogan Masire ma kiziwa luwa uneen arɔɔɔ tirtɛen eeci alaata o abal nɔɔɔ lijliŋɔɔɔta, agid nɔɔɔ ɔɔɔ ele, uwuceeyan zin aneet piiryakzet cineen o. ⁸ Kiiya zin looc ka kiiya keela nɔɔɔ azene o ɔl ween Masir ka kuduunai nɔɔɔ Masire ma kakoye looce ci amedi ma abaatani, looc ci appe irana kibeene letɛ, looc ci abaayi ɔl o kazi Kanan ki Ait, ki Amori ki Perizi ki Ivai kibeene Jebusi. ⁹ Inoko o, uruuman luwa ci ɔl o Israyil aneet, ma kicina naana gideen o aminanji Masira nɔɔɔ. ¹⁰ Inoko zin bito, kitoonekin naana ineet Varo ka bito duunai ɔl ogan Israyil Masire.”

¹¹ Bar aneek Muses Tammu ne, “Aneeta ɲeneen ci ka kook ɲaati Varo ma kako kaduɲnaane Israyil Masire o?”

^e2:22 Gercom: Kazi keeɲ cin Ibiroye ne, mirooi ɲinaante.

^ε3:1 Oreb: Sinai ele neen.

¹² Ma aneek Tammu nɔɔɔ nɛ, “Ŋaan karomɛ naana ki ineet. Mazi ook uduunaye niina ɔl Masirɛ, ŋaan avu adiŋdiinanan niiga aneet biye nico ka kizi bayeen ci ayelzaakin gi o kitoonin naana ineet.”

¹³ Eneek ni Muses Tammu nɛ, “Tedeec mǎ kako Israyila ma kaneei nɛ, ‘Itoonanan Tammu o jijitugooc kiiyayun igeet,’ ma ajinaan aneekan nɛ, ‘Kazi zaar cigin nɛ?’ keneek naana nɔɔɔ nɛ?”

¹⁴ Eneek ni Tammu Muses nɛ, “Aneeta neen o karugi nɔko been neen. Gi ci akɔɔ aduwaai Israyil neen ceeni, eneek nɛ, ‘Itoonanan niini o arogi been neen aneet kiiyayun igeet.’”

¹⁵ Eneek ni buk Tammu Muses nɛ, “Eneek Israyil nɛ, ‘Maanyi Tammu o jijitugooc, Tammu o Ibrayim ki Aizak kibeen Jakob neen ci itoonanan kiiyayun igeet o.’ Zaar ogan neen ci kazi Maanyi^g o nɔko been neen, zaar ogan ka kaadayan buulowa ki buulok neen.

¹⁶ “Bitɔ lot alaat o Israyil eegin marwak ka eneek nɛ, ‘Eyelizaayan Maanyi ween Tammu o jijitugooc ɛɛ, Tammu o Ibrayim, ki Aizak, kibeen Jakob ma aneekan nɛ, “Kadeɛnyanun naana igeet ma kacin gideen unoon Masirɛ nɔko. ¹⁷ Kɛtɛrkɛda zin naana ka kuduunayun gideente o Masiru ka kooyun looce o ɔl o kazi Kanan, ki Ait, ki Amori, ki Perizi, ki Ivai, kibeen Jebusi, looc o appe irana kibeen lɛtɛ.”

¹⁸ “Azikniin tiŋeere alaata o Israyil eegin marwak ineet. ɔɔɔ zin niina kibeen alaata ceen marwak noko alaane o Masiru ka ɔɔɔ eneeɛte nɛ, ‘Eyelizaayet Maanyi ween Tammu o ɔl o Ibiro ɛɛ. Inoko zin nyeet koota balala ka kɔɔt kataabta Maanyi ween Tammu onaan. Anyak ŋinti kavooya o iinya iiyu ka ni kuruumta.’ ¹⁹ Maje naana kagaa nɔko alañ tedeec alaani ci Masiru o oonnanun igeet ɔɔɔɔ, dook e, coma ayɔɔt dɔɔyizi onane appe nɔɔɔ. ²⁰ Kakuun tiŋeere dɔɔyize onan ka kiiya kegerenyeek Masir kaale ci atɛɛd ɔl biyee kagoon ŋaatinɛ. Ma vuruta, ŋaan oonnanun niini igeet ɔɔɔɔ.

²¹ “Kaanyi tiŋeere Masir zinzeeti bonat ci aanyekɛ ɔl cugooc o kaal ci arɔɔŋ ka mǎ awooyu niiga, anyak kaal ci anyaku azene calañ awooyu kɔlɔɔl. ²² Anyeek olla goon ŋaa coo kijin ŋaa ceen Masireen abaawɔ ki nɔɔɔ karabɔŋ een ŋaa ci abaak ki nɔɔɔ ceeze codoi awaac ci agɔɔnnyai zurteɛnɛnɛ, ki warkine kibeen ruumane ka uburuceɛke niiga logɔɔɔ ugooc been dɔɔl ugooc ŋai. Goole nico, ooryawu niiga kaal ci meelik ger Masirɛ.”

^g3:15 Maanyi: Aɔɔɔɔ ɔɔɔ nicini Ibiroye ki ɔɔɔ ci kazi nɛ, nɔɔɔ neen o arogi nɔko been neen.

Agɔɔn Muses kaal ci atɛɛd ɔl biyee

4¹ Ma abedɛɛkɛ Muses Maanyi aneek nɛ, “Tedeec mǎ alañ Israyila ajeezan ma alañ azii zɔɔz ci kaduwaai nɔɔɔ o, ma aneekan nɛ, ‘Ŋaan Maanyi keyelizaayin ɛɛ,’ kutuguu koca naagin?”

² Ijинуun ni Maanyi nɔɔɔ eneek nɛ, “Gitaaz ci anyei aziita noko?”

Ma aneek niini nɔɔɔ nɛ, “Kanyei telec.”

³ Eneek ni Maanyi nɔɔɔ nɛ, “Jukeek di looc.”

Mazi ajukeek Muses telec looc, otoowe telec nicini izi kowaat, ivir ni niini kowaat nico.

⁴ Ma aneek Maanyi nɔɔɔ nɛ, “Gam nyalaado dɔŋa.” Mazi agam Muses kowaat nyalaado, otoowe bodo kowaat nicini kizi telec.

⁵ Eneek ni Maanyi nɔɔɔ nɛ, “Gi zin ci ka kaanyek nɔɔɔ kejeezit eyelizaayin didi Maanyi ween Tammu o jijitigeec, Tammu o Ibrayim ki Aizak kibeen Jakob ɛɛ onin ineet o nɛen nicini.”

⁶ Ma aneek bodo Maanyi nɔɔɔ nɛ, “Areek di aziit ruum cun noko ecitɔ.” Aarek ni Muses aziit ruum ecitɔ, mazi aara aziit, agamuun dɔobi kanyak bayeen ci vɔɔrik.

⁷ Eneek ni bodo Maanyi Muses nɛ, “Miirɔi bodo aziit ruuma ecitɔ.” Imiirɔi ni niini aziit ruuma, mazi aara, obona aziiti kiyo ɛɛ dook o.

⁸ Izi ni Maanyi nɛ, “Mǎ alañ ajeez niigi gi ci atɛɛd ɔl biyee oowu noko, ŋaan ajeez niigi gi ci atɛɛd ɔl biyee ano gɔɔn o. ⁹ Bar mǎ alañ arɔɔŋ niigi kejeezit kaal ci atɛɛd ɔl biyee een ram noko karabɔŋ alañ azii zɔɔz ci aduwa o, bitɔ koca tɔgɔɔca maam liile o kazi Tɔoc ka ija duutek looc dɔɔwɔna. Avu tedeec ookci maama ci agɔɔca liila noko loota ŋaati aduutei o kizi biyee.”

¹⁰ Eneek ni Muses Maanyi nɛ, “Jook onanⁱ, alañ kaganeei zɔɔz, eeci laadun ŋaan kizi eet ci zoozo iŋaan duwaayan zɔɔz e, mayo nuun mǎ uduwaayan zɔɔz noko ɛɛ ŋaan aleekan zɔɔz nɔkɔ.”

¹¹ Eneek ni Maanyi nɔɔɔ nɛ, “Ŋenɛen ci aanyek eet ci deer otog ci azɔɔzi o? Ŋenɛen ci aanyek eet kidiite iina karabɔŋ aanyek calañ azɔɔz o? Ŋenɛen ci aanyek eet kicinɔ karabɔŋ aanyek kizi ruben o? Alañ een aneet ween Maanyi nɛen? ¹² Inoko zin bitɔ, ŋaan katiritiin zɔɔza, ma kademeziin zɔɔz ci ka bitɔ duwa.”

¹³ Ma bar amena Muses azi nɛ, “Jook onan, ɛɛlawan da, toon eet oma ka kook kutuguu kaal nicoko.”

ⁱ4:10 Jook onan: Nicigi zaar ci Tammo oogi Ibiroye.

¹⁴ Eenico, otobor Maanyi nɔɔŋ ɔɔɔt zooze ci Muses noko, ma aneek nɛ, “Inoko gotonu o kazi Aaron een buk Livayen kiyo niina o abil kuu? Kagaa naana nɔɔɔ aganeek zɔɔz juruun. Inoko akuunakin niini ineet awooya gɔɔla arɔɔŋ ka uruumsɔ, tedeec mǎ aruumonu atalne niini ɔɔɔt ɛɛ. ¹⁵ Duwaak zin tedeec nɔɔɔ kaal ci ka kook kuduwa o dook, ɲaan katirituun naana igeet dook ramaantiya kademezuun gɔɔl ci ka ɔzɔɔzti ma ɲaan buk kaduwaakun gi ci ka ɔɔt utuguuz. ¹⁶ ɲaan een Aaron eet ci ka kozoozo ki ɔl kizi otog cun o neen. Maje niina abil ɲaatin kiyo Tammu o ka gɔɔn olla duwaak nɔɔɔ gi ci ka kook kuduwaak ɔl o. ¹⁷ Bar zin biti telec nico nyak aziita ka bitɔ tuguuwi kaal ci atɛɛd ɔl biyee.”

Imiirzek Muses looc o Masiru

¹⁸ Ook ni Muses ɲaati baatin ween kaav kazi Jetiro ma ako aneek nɛ, “Karoon kimiire kook Masire ka kook kicin ɔl ogan karabɔŋ anyak ci ɲaan arogi.”

Eneek ni Jetiro nɔɔɔ nɛ, “Bitɔ labak tɔ yaak.”

¹⁹ Aneek waanice Maanyi Muses Midiyana ɲinaante nɛ, “Miire bitɔ Masire, eeci ɔl baal arɔɔŋ kuruktiin daak e dook adaayitɔ.” ²⁰ Odoma ni Muses ɲaa onin ki lɔgɔɔz ogin ma atodeek zigir imiire ni ook Masire ɲaati anyayi telec onin anyak dɔɔyiz o Tammu aziita.

²¹ Ma aneek Maanyi Muses nɛ, “Mǎ ook uruumu Masir, bitɔ zin tuguu kaal baal atɛɛd ɔl biyee kaanyin e dook Varo ɲuuma, bar zin tiɲeere kaanyi nɔɔɔ kɔdɔɔk ziniz calaŋ ooɲna Israyil kɔɔɔzo. ²² Bitɔ zin eneek Varo nɛ, ‘Azi Maanyi nɛ, abil Israyil kiyo ɲeeran ween abuu o, ²³ karicaneekin zin naana Maanyi kaneekin nɛ, “Toɲa ɲeeran kɔɔɔ ka kook kidinɲiɲanan aneet.” Bar mǎ ajuraane niina ma alaŋ aroon toɲa nɔɔɔ kɔɔɔ, kako karui ɲeerun ween abuu kadaak.’”

²⁴ ɔtɔɔzo ni Muses ki ɲaa ki dɔɔl ogin zee mazi avɔ oogin gɔɔla, iiyak Maanyi Muses ma arɔɔŋ ka waan kuruk kadaak. ²⁵ Odoma ni ɲaa online kazi Zipora bee ci leedi ma atɛɛdane ɲeerin kuul amotaat ma ako aɲonyeek Muses zɔɔ ma azi nɛ, “Kuruguziin naana ineet biyeete nicoko, inoko zin een didi niina eet onan neen.” ²⁶ Utunjuun ni Maanyi Muses korog. Aduwa waanice Zipora zɔɔz nico o, eeci atɛɛda niini ɲeerin kuul amotaat.

²⁷ Eneek ni waanice Maanyi Aaron nɛ, “Bitɔ ruumek Muses gɔɔl balala.” Ook ni Aaron ma avɔ aruumɔn ki Muses bee o Tammu, ocooco ni Aaron Muses ɲalyaamoc. ²⁸ Uduwaak ni Muses Aaron kaal baal itooni Maanyi nɔɔɔ ka kook kuduwa e dook, ma buk aduwaak nɔɔɔ kaal o atɛɛd ɔl biyee baal aricaneek Maanyi nɔɔɔ ka kook kutuguu e.

²⁹ Uluta ni Muses ki Aaron alaat o Israyil eegin marwak dook ɲaatodoi, ³⁰ uduwaak ni Aaron nɔɔgo kaal ci baal aduwaak Maanyi Muses o dook. Ma buk agɔɔn Muses kaal ci atɛɛd

ol biyee ol ɲuuma, ³¹ ejeezit ni niigi. Mazi avo azii niigi zɔɔz o icini Maanyi gideen uneen ma iiya itiriti nɔɔgo, akati kozoŋti looc idiŋdiinjanit nɔɔno.

Avo Muses kibeen Aaron alaane o Masiru

5 ¹ Ma vuruta, ɔto Muses kibeen Aaron ɲaati Varo ma avo aneek ne, “Azi Maanyi ween Tammu o Israyil ne, ‘Toŋa ol cigan o kɔɔɔzo ka kɔɔt kutuguuzo talniin ci atalnan aneet balala.’”

² Izi ni bar Varo ne, “Maanyi neen ɲene ci ka kizik naana nɔɔno ma kooɲna Israyil kɔɔɔzo o? Alaŋ zin naana nɔɔno kagaa ma alaŋ buk Israyil kooɲna kɔɔɔzo.”

³ Ma abedeেকে niigi nɔɔno aneek ne, “Eyelizaayet Maanyi ween Tammu onaan ol o Ibiro ele ma kozoozowa ki ageeta. Nyeet zin koota balala ka kɔɔt kataabta Maanyi ween Tammu onaan. Anyak ɲinti kavooya o iinya iiyu ka ni kuruumta. Mā alaŋ kagoona noko, arukeet koca Maanyi moorizowe ci ger, karabon een ɔɔɔnta.”

⁴ Eneek ni bar alaani ci Masiru noko nɔɔgo ne, “Muses ki Aaron, aroonnyu aarya ol liŋliŋoonowe cigeec naa? Imiiryozeek niiga liŋliŋoonok ugooc!”

⁵ Izi ni Varo bodo ne, “Icinit di, ol nicigi meele looce nico ɔɔɔt ma bar inoko aroonnyu alaamit nɔɔgo liŋliŋɔnta.”

⁶ Iricaneek ni Varo ol ween Masir goon abek mirok ween gabara ki ol ween Israyil agam goonɔgi liŋliŋɔnta iitene nice ele zɔɔz ci aneek ne, ⁷ “Mā ɲaan bodo aanyeku ol nicoko kaɲaya ceen tanyanya ci ka koŋoonycek todo ka kutuguuzai tegerem, aanycek kɔɔt koɔɔnta kaɲaya niigi alya. ⁸ Aanycek bar kutuguuza tegerem ceen ki omolo o goon agoona laadun o ele, mā aanyeku kaanycek kizi kidice. Adaai ol nicoko eleeti, gi ci zin aluwi anne ne, ‘Toŋaawet kotooza ka kɔɔt kataabta Tammu onaan o neen.’ ⁹ Aanycek kilinliŋit ɔɔɔt ka calaŋ azii volon ci aduwaak ol nɔɔgo noko.”

¹⁰ ɔto ni ol ween Masir abek mirok ween gabara, ki ol ween Israyil agam goonɔgi liŋliŋɔnta olee o alinliŋ e, ma avo aneek ne, “Azi Varo ne, ‘Alaŋ bodo kaanyun naana kaɲaya ceen tanyanya ci ka oŋoonycek todo ka utuguuzai tegerem. ¹¹ Bar avo arɔɔɲanu niiga alya, goon eeti ceeni arɔɔɲa kaɲaya ceen tanyanya cigin niini maany. Abon agoonanu tegerem ceen ki omolo baal goon agoonanu e calaŋ kidice.’”

¹² ɔto ni ajalit Israyila looc ci Masiru neke dook arɔɔɲ kaɲaya ceen tanyanya. ¹³ Maje ɲaato ol o abek nɔɔgo e, ayonyoonan nɔɔgo aneek ne, “Idica liŋliŋoon o aroonnyi ɲaatunon iitene codoi ebaal ɲaan aanyonekun kaɲaya ween tanyanya e.”

¹⁴ Orooyit ni ɔl o Varo abek gabara ɔl ween Israyil gɔɔn agam gɔɔngi linlinɔɔnta, ma ajin nɔɔgɔ aneek nɛ, “Ma balawaaz ki waanico alaɲaan agɔɔnanu tegerem ceen ki ɔmɔlɔ baal gɔɔn agɔɔnanu laadun e naa?”

¹⁵ Ɔɔtɔ ni ɔl ceen Israyil gɔɔn agam gɔɔngi linlinɔɔnta noko ɲaati Varo ma avɔ aneek nɛ, “Agooneket dim gabara cugun maany kaal nicoko naa? ¹⁶ Akomneet gabara cugun o kaɲaya ceen tanyanya aanyoneket ma arukeet ɔl aneeket nɛ, ‘Utuguuza tegerem.’ Abac zin kaal nicoko ɔl cugune o maany.”

¹⁷ Ɛbedɛɛkɛ ni Varo nɔɔgɔ eneek nɛ, “Adaaknuɲ igeet eleeti, alaɲ arooɲnyu ilinlinjit! Gi zin ci aziyu nɛ, ‘Toɲaawet kotooza ka kɔɔt kataabta Maanyi o nɛn.’ ¹⁸ Inoko imiiryozek linlinɔɔn, akɔm kaɲaya ceen tanyanya ci ka kaanycuɲ ɔl, ɔɔtɔ utuguuza tegerem ceen ki ɔmɔlɔ baal gɔɔn agɔɔnanu ebaal ɲaan aanyuɲ ɔl kaɲaya ceen tanyanya e ɛɛ.”

¹⁹ Iiyezta ni ɔl ceen Israyil agam gɔɔngi linlinɔɔnta noko maatiz giye ci ona aneekɛ alaani nɔɔgɔ nɛ, “Utuguuza tegerem ceen ki ɔmɔlɔ baal gɔɔn agɔɔnanu iitene codoi e.” ²⁰ Mazi aduun ɲaati Varo, ɔɔt ojokta Muses kibeen Aaron bitaala, aɛɛ tɛ niigi nɔɔgɔ ka kuruumtɔ. ²¹ Eneektek ni niigi Muses ki Aaron nɛ, “Abon baai Maanyi acinuɲ igeet giye ci agoonu o, ma apayeekuɲ gerziitin giye ci aanyceku Varo ki ɔl ogin een alaat dook kamaryooyet ageeta o. Okolaayu nɔɔgɔ gɔɔl ci ka kidicaayet lai.”

²² Imiiryozek ni Muses Maanyi ma ajin aneek nɛ, “Jook onan, agidi dim ɔl nicoko nɔkɔ naa? Ma da laadun itoonanan naa? ²³ Iitene baal kakɔye ɲaati Varo ma kakɔ kazooz zaare ugun e, akata bar gi ci agidi ɔl nicoko ɔɔɔt ɛɛ, maje bar niina alaɲ ɔl cugun o ɛɛla been nɛn.”

Aterked Tammu elyaan

6 ¹ Eneek ni Maanyi Muses nɛ, “Acin tedeec gi ci kagoonei Varo inoko ɛɛ, kadaɲeei tedeec nɔɔnɔ kotoɲa ɔl cigan o kɔɔɔɔ looce cin o ɔɔyize onan appe. Kadaɲeei tedeec nɔɔnɔ ɔɔyize onan appe kɔɔɔk ɔl cigan o kuluugetɔ looce cin o.”

² Eneek ni bodo Tammu Muses nɛ, “Keen naana Maanyi nɛn. ³ Keyelizaaya baale ɛɛ Ibrayim ki Aizak kibeen Jakob kizi Jook o kadooi kaale dook, bar ɲaan waanice kuduwaak nɔɔgɔ zaar ogan kazi, Maanyi. ⁴ Keterkedeeya buk waanice naana nɔɔgɔ terkediin ci ka kaanyeke nɔɔgɔ looc o kazi Kanan waanbaal abaayi ɲinaante eegine moddo ci rɛɛɲ e. ⁵ Inoko zin kiziwa luwa ci ɔl o Israyil agidi Masira aanyeke nɔɔgɔ kiziti mirɔk ceen gabara, ma kaada terkediin onan.

⁶ “Eneek Israyil nɛ, azi Tammu nɛ ‘Keen naana Maanyi nɛn, kaduɲnaanɲ tijeere igeet gideente o Masiru. Kooɲanuɲ tijeere mirɔkzeete o agiduɲ niigi igeet iziti gabara, kapaye

tijeere nōōgō gerziitin dōōyize onan appe, ki lotorkoceene ogan adōōi ka kēelawuŋ naana igeet, ⁷ ma kakoyuun naana igeet iziti ol cigan doon, ma keen naana Tammu unoon ka agaac keen naana Maanyi o keen Tammu unoon baal kaduŋnaanun igeet gideente o Masiru e neen. ⁸ Ma kanyaakuŋ tijeere igeet looc baal laadun katerkedeei Ibrayim ki Aizak kibeene Jakob e ka kaanyun kizi looc cunoon, eeci keen naana Maanyi neen.’”

⁹ Mazi ako aduwaak Muses Israyil zōōz nico, alaŋaan niigi nōōnō azii, eeci ilinŋit niigi orōōt zē makacin alacaai iziti zinzeeti gerzeete.

¹⁰ Eneek ni Maanyi Muses ne, ¹¹ “Bitō duwaak Varo ween alaan o Masiru eneek ne, ‘Toŋa Israyil kuluugetō looce cun o.’”

¹² Ma bar abedeeke Muses Maanyi aneek ne, “Mā alaŋaan aziknaan Israyila o ka kook kiziyaan Varo aneet ci aleekan zōōz o kuu?”

¹³ Bar ŋina, iricaneek Maanyi Muses ki Aaron kōōtō Israyila kibeene ŋaati Varo ween alaan o Masiru, ma buk aricaneek nōōgō zōōz ci ka kuduuntai niigi Israyil Masire.

Zeedinet o tatoog o Muses ki Aaron

¹⁴ Ooti zin ci booryok o Israyil neen ceegi:

Anyak Roben ween ŋeerti Israyil een abuu lōgōōz cigin, ci kazi Inok, ki Palu, ki Ezron, kibeene Karmi. Nicigi booryok o Roben neen.

¹⁵ Anyak Simiyan lōgōōz cigin, ci kazi Jemuwel, ki Jamin, ki Owad, ki Jakin, ki Zowar, kibeene Cōl ween ŋeerti ŋaa o looc o kazi Kanan. Nicigi booryok o Simiyan neen.

¹⁶ Zaar zin ci lōgōōz o Livai zeedinte uneen neen ceegi, Gercon, ki Kowaz, kibeene Merari. Arogi waanice Livai irkitook ceen kaboon ki eetom kamōtō ki toorgerem (137).

¹⁷ Iiya ni Gercon anyawuun lōgōōz ci ivita iziti booryok o kazi Libni ki Cimei.

¹⁸ Maje Kowaz anyak lōgōōz cigin, ci kazi Amiram, ki Izar, ki Eberon, kibeene Uziyel. Arogi waanice Kowaz irkitook ceen kaboon ki eetom kamōtō ki iiyu (133).

¹⁹ Anyak waanice Merari lōgōōz cigin, ci kazi Mali kibeene Muuci. Nicigi booryok o Livai zeedinte uneen neen.

²⁰ Iiya ni iriyi Amiram ŋōōni baatin o kazi Jokebed o iiya itira Aaron ki Muses. Arogi waanice Amiram irkitook ceen kaboon ki eetom kamōtō ki toorgerem (137).

²¹ Anyak waanice Izar lōgōōz cigin, ci kazi Kora, ki Neveg, kibeene Zikiri.

²² Anyak waanice Uziyel lōgōōz cigin, ci kazi Micayel, ki Elzavan, kibeene Sitiri.

²³ Ariyi waanice Aaron Eliceba ween tinaati Aminadab, ma Eliceba ŋōōni Nacon, iiya ni itiraak Eliceba Aaron Nadab, ki Abiyu, ki Eliyazar, kibeene Itamar.

²⁴ Anyak waanice Kora logooz cigin, ci kazi Asir, ki Elekana, kibeene Abiyasap. Nicigi booryok o Kora neen.

²⁵ Ariyi waanice Eliyazar ween neerti Aaron doole codoi doolene o eet o kazi Putiyel, iiya ni itiraak doole nicini Eliyazar Piniyaz.

Nicigi rakcook o tatoognya o Livai ki booryok ugeec neen.

²⁶ Aaron ki Muses ele neen baal aneek Maanyi ne, “Uduuntai Israyil Masire kezeede keelit kiyo nyakeneta o taakirnyawu” e. ²⁷ Muses ki Aaron bodo ele neen baal avo aduwaak alaan ween Varo Masiru gi o ka kuduuntai niigi Israyil Masire e.

²⁸ Waanice ma azoozo Maanyi ki Muses Masire e, ²⁹ aneek niini noono ne, “Keen naana Maanyi neen. Bitu duwaak alaan ween Varo Masiru kaal ci kaduwaakin naana ineet noko dook.”

³⁰ Bar waanice aneek Muses Maanyi ne, “Ka yo tedeec kiziyaan Varo aneeta ci aleekan zooz o kuu?”

Azoozi Aaron Muses

7 ¹ Eneek ni Maanyi Muses ne, “Cin di, kaanyin tijeere ineet bitu bil Varo nuuma kiyo Tammu o, maje gotonu Aaron, kaanyi noono kizi nyakanan cun. ² Duwaak Aaron kaal baal karicaneekin e dook ka ma avooyu naati Varo, keneek niini noono ne, ‘Toja Israyil kuduunit looce cun o.’ ³ Bar zin tijeere kaanyi Varo kodook ziniz kak. Yo nuun tijeere ma kazaci kaal ci ateed ol biyee Masire, ⁴ alaj tijeere niini igeet aziknuun. Kuulalta ni eenece Masir dooyize onan ma kapayei gerziitin ma kaduunaane ol ogan Israyil Masire kezeede keelit kiyo nyakeneta o taakirnyawu o. ⁵ Agayaan tijeere Masira keen naana Maanyi neen naati kuulale Masir dooyize onan appe ma kaduunaane Israyil bitaala naatinej.”

⁶ Utuguuzo ni Muses ki Aaron ebaal aricaneeke Maanyi noogo e. ⁷ Ma azoozo niigi ki Varo e, een Muses irkitoowa eet wec, maje Aaron een irkitoowa eet wec ki iiyu.

Ookci telec o Aaron kizi kowaat

⁸ Ma aneek Maanyi Muses kibeene Aaron ne, ⁹ “Ma aneekun Varo ne, ‘Utuguuz gi ceen vulyai ateed ol biyee,’ duwaak niina Muses Aaron kujukeek telec onin looc Varo nuuma ka kotoowe kizi kowaat.”

¹⁰ Oto ni Muses ki Aaron naati Varo ma avo agoon eona aricaneeke Maanyi noogo e ele. Ook didi ujukeek Aaron telec onin looc Varo ki ol ogin een alaat nuuma, ma ookci telec kizi kowaat. ¹¹ Otowaa ni buk Varo ol ogin ageeny ki jarit o looc onin ma avu buk agoon gi nico

ɛɛ ɲarizeete uneen. ¹² Ajukeek buk niigi teleci cigeec looc ma ookci kiziti kowaanya. Ma bar akuu telec ci Aaron o teleci cigeec o dook lai. ¹³ Ɛmeda ni Varo ɔɔɔk ziniz kak nɔkɔ calaŋ nɔɔɔ azii ebaal aduwaan Maanyi e.

Ookci maama kizi biyee

¹⁴ Eneek ni Maanyi Muses ne, “Ɗaan amena Varo adɔɔi ziniz nɔkɔ, ajura niini ɲaati oonane Israyil kuluugetɔ. ¹⁵ Zin tedeec ɲeere bitɔ ka ɔɔt uruumtɔ ki nɔɔnɔ ɲao goon tedeec aku akɔyi liila o. Reewa nɔɔnɔ liil o Ƨooc otooga ka uruumtɔ, nyawɔ telec unun baal ookci kizi kowaat e aziita. ¹⁶ Eneek zin tiɲeere nɔɔnɔ ne, ‘Itoonanan Maanyi ween Tammu onaan Ibiro ka kiiya keneeyin ne, azi Maanyi ne, “Toɲa ɔl cigan o kɔɔɔɔɔ ka kɔɔt kidiɲɲiɲantan balala.” Bar alañ niina ɔɔɔ nico azii zee been inoko o. ^{17–18} Karui zin tiɲeere liil nico telece ci kanyei aziita noko kutuuye maama kizi biyee. Ma adaai kuluga liila lai kummu liili eezuk calañ Masira maam awod. Azi zin Maanyi ne, “Giye nico agayaan tiɲeere niina Varo keen naana Maanyi neen.””

¹⁹ Eneek ni bodo Maanyi Muses ne, “Eneek Aaron ne, ‘Biti telec unun ka bitɔ doɲeek viten o maamu dook looce o Masiru ka kutuuye maama liilowe ki lawulaɲeen ki lamurɲeenene ki looknyai kibeena kaale ugeec maamu dook kiziti biyee.’”

²⁰ Utuguuzɔ ni Muses ki Aaron didi ebaal aricaneeke Maanyi nɔɔɔ e. Ma akɔ adɔɲ Aaron telec o anyak aziita e Varo been alaat ogin ɲuuma ma aruyi maam liile o Ƨooc dook, utuuye ni maama kiziti biyee.

²¹ Adaai waanice kuluga liila dook lai kummu liili eezuk calañ Masira maam awod liile nico, ma eegin maama biyee Masir dook.

²² Ivita ni ɲarita o Masiru ma buk avu agɔɔn gi nico ɛɛ ɲarizeete uneen, ma amena Varo adɔɔi ziniz calañ azii Muses ki Aaron ebaal aduwaan Maanyi e. ²³ Imiire ni Varo ook korge onin calañ buk bar gi nico ziniz aarek been neen. ²⁴ Adaac ni Masira dook liil o Ƨooc otog ka kojokta maam ci awod eeci alaɲaan niigi maam liila awod.

Nyeelwa

²⁵ Ma vurute ci uulali Maanyi maam liile ceen Ƨooc noko, ivita ɔɔɔ iinya ceen toorgerem.

8 ¹ Eneek ni Maanyi Muses ne, “Bitɔ eneek Varo ne, ‘Azi Maanyi ne, “Toɲa ɔl cigan o kɔɔɔɔɔ ka kɔɔt kidiɲɲiɲantan. ² Mā alañ oonɲa nɔɔɔ kɔɔɔɔɔ, kuulal koca looc cun o nyeelwane ci adaala viten dook lai. ³ Abitiz tiɲeere nyeelwana liil ci Ƨooc noko ɲɔc, makacin ivitaak kɔɔɔ cun o ma avɔ ceeze unun oɲnyaawu ma buk avɔ keerce unun ma avɔ ceezine o

alaat ugun ma akuloonek ol ugun ma avo buk vuruneete ugun, kibeem kaale ugun aŋoonyine teleena o ka kiziti dooken. ⁴Avuunakin tiŋeere nyeelwana ineet ele ma avuunak buk ol ugun, kibeem alaat ugun dook.”””

⁵Eneek ni Maanyi Muses ne, “Eneek Aaron ne, ‘Doŋeek telec unun liilok, ki lawulaŋe, kibeem lamurdeen en ka anyeek nyeelwa kuduunta kadaala looc ci Masiru noko.’”

⁶Odoŋeek ni Aaron telec onin maam o looc o Masiru, ma aduŋna nyeelwana ci abuŋa looc lai. ⁷Utuguuzo ni buk ŋarita gi ci abil noko ŋarizeete uneen, ma aanyek nyeelwa oogi kuduunta kadaala looc Masir dook.

⁸Otowaa ni Varo Muses been Aaron ma aku aneek ne, “Aŋaruyo ka kaara Maanyi nyeelwa nicoko ŋaatan kibeem olee cigan o, ŋaan kooŋna ol cugooc o ka koŋt kutuguuzek Maanyi todoyook.”

⁹Eneek ni Muses Varo ne, “Olla zin bar waŋi cun ka areek niina ka kaŋarowoozeyin naana ineet, ki alaat ugun, kibeem ol ugun ka kaaryai nyeelwana ŋaatan, kibeem ceezine ugun keelit ci eel liile ceen Tooc noko doon.”

¹⁰Ebedeek ne ni Varo noŋno eneek ne, “Ŋaan aŋaryoonekan tiŋeere.”

Ma aneek Muses noŋno ne, “Anyeek zin kibil eeci ona aduwaane o ka gaa akom eet oma ci abil kiyo Maanyi ceen Tammu cinaaŋ o. ¹¹Aduun tiŋeere nyeelwana ŋaatan ki ceezine ugun ki alaate ugun been olee ugun, koŋt kinyiigjai ci ŋaan eel liile ceen Tooc noko doon.”

¹²Uduunit ni Muses ki Aaron korge o Varo, ma vuruta ook utuluuweek Muses Maanyi ŋaryiinta giye ci nyeelwa ci baal anyaak Maanyi Varo noko. ¹³Utuguu ni Maanyi gi o ajin Muses ŋaatin e. Adaayito ni nyeelwana ceezine ki koroogjok keentine kibeem maneeni. ¹⁴Ma alot ol nyeelwa kiilaŋte kummu looci eezuk. ¹⁵Mazi bar ako acin Varo obona looci bodo, aanyeyun niini ziniz kodook ma alaŋaan azii Muses ki Aaron ebaal aduwaan Maanyi e.

Viiny

¹⁶Eneek ni Maanyi Muses ne, “Eneek Aaron ne, ‘Doŋ telec unun ka ruyi todo ka kotoowe tuduwaaci looce ci Masiru o dook kizi viiny.’”

¹⁷Utuguuzo ni niigi noko. Mazi adon Aaron telec onin ma aruyi todo, otoowe tuduwaaci dook looce o Masiru izi viiny doon ma adaala viinya ol kibeem keleg buk. ¹⁸Bar mazi ataman ŋarita ka kutuguuza viiny ŋarizeete uneen, akomneek noko been neen. Adaala ni waanice viinya ol kibeem keleg buk.

¹⁹Eneektek ni ŋarita Varo ne, “Nicini gi ci agoon Tammu.” Maje bar Varo adoci ziniz kak calaŋ azikne ebaal aduwaan Maanyi e ele.

Kirɔŋ

²⁰ Eneek ni Maanyi Muses ne, “Tiŋeere ririwɔɔna tiŋa ɔɔto uruumsɔ ki Varo goole o goɔn akɔyi liila o ka bitɔ eneek ne, ‘Azi Maanyi ne, “Toŋa ɔl cigan o kɔɔɔɔɔ ka kɔɔt kidiŋdiŋantan. ²¹ Mã alaŋ ooŋna niina ɔl cigan o kɔɔɔɔɔ, kitoonekin koca ineet ki alaate ugun kibeena ɔl ugun kirɔŋ ci meelik ger ma avɔ ceezine ugun. Abitiz tiŋeere kirɔŋa ceezi o Masiru dook ɔɔc, kɔɔt zee ma abuŋa toɔɔ. ²² Bar zin tiŋeere iitene nice, kaanyi looc o kazi Gocen abaayi ɔl ogane kɔkɔm kirɔŋ ci avɔ ŋinaante ka zin gaa niina kaave naana Maanyi to looce nico. ²³ Kaŋorooi tiŋeere ɔl cigan o ki ɔl cugun o. Agooni gi ceen vulyai ateed ɔl biyee noko tedeec ŋeere.”””

²⁴ Mazi ako agɔɔn Maanyi nɔkɔ, uubtozek kirɔŋa ci abuŋa looc dildil kɔɔɔɔg o Varo kibeena ceezi o alaate ogin, ma azaanonek ceegi Masir dook, ma uulal kirɔŋa looc kizi gerze.

²⁵ Otowaa ni Varo Muses been Aaron ma aku aneek ne, “Ɔɔto utuguuzek Tammu cunooŋ o todoyook looce nico ŋina ele.”

²⁶ Eneek ni bar Muses nɔɔnɔ ne, “Alaŋ agano kibil nɔkɔ. Abor koca Masira todoyook ci kataabja naaga Maanyi ceen Tammu cinaaŋ o ɔɔɔɔ. Mã kagoona todoyook ci abor niigi ɔɔɔɔ noko, alaŋ koca avaceet ageeta biyene? ²⁷ Abona kavooya balala ka kɔɔt kataabta Maanyi ween Tammu onaŋ ebaal aricaneeket niini ageeta e. Anyak ŋinti kavooya o iinya iiyu ka ni kuruumta.”

²⁸ Eneek ni Varo Muses ne, “Ŋaan kooŋnanuŋ ɔɔto utuguuz todoyook ci ataabju Maanyi ceen Tammu cunooŋ o balala, olla zin má avooyu reena ɔɔɔɔ. Inoko o aŋaruyoozeyan.”

²⁹ Abarizeek ni Muses Varo eneek ne, “Olla ŋinti ŋaan kaŋerɔɔn noko, kako kaŋaryoonekin kajin Maanyi ka tedeec ŋeere kɔɔɔɔɔ kirɔŋa ŋaatun ki alaate ugun kibeena olee ugun. Gaa juruuŋ ka calaŋ niina Varo alabaanan bodo ma alaŋ ɔl ooŋna kɔɔt kutuguuzɔ todoyook ci avɔ ataabi Maanyi.”

³⁰ Otoŋeek ni Muses Varo looc ma ako aŋarye ajin Maanyi. ³¹ Utuguu ni Maanyi eona ajini Muses e. Otoŋit ni kirɔŋa Varo ki alaate ogin kibeena ɔl ogin, ɔkɔma kiroŋit ci ŋaan anyiigjai kina. ³² Bar eenico, aanyek bodo Varo ziniz kɔɔɔɔk alaŋaan ɔl ooŋna kɔɔɔɔɔ.

Adaai kelegje o abal Masira

9 ¹ Eneek ni Maanyi Muses ne, “Bitɔ ŋaati Varo ka bitɔ eneek ne, ‘Azi Maanyi ween Tammu onaŋ Ibiro ne, “Toŋa ɔl cigan o kɔɔɔɔɔ ka kɔɔt kidiŋdiŋantan.” ² Mã ajuraane nɔɔɔɔ calaŋ ooŋna kɔɔɔɔɔ ma alaam nɔɔɔɔ, ³ anyaakin tiŋeere Maanyi mɔɔriz ci ger ɔɔɔɔ

dɔɔyize onin kiiyak keleg ugun abal dook kiyo jɔɔmanɛ ki zigire ki nyakaalet ki tiin kibeɛn ɛɛza o. ⁴ Atakal zin bar tiɛeere Maanyi keleg ci abal Israyila o kibeɛn keleg o abal Masira ka kɔkɔm kelegit ci Israyilo ci adaai.’”

⁵ Aareyun ni Maanyi iiten ci ka kutuguuwi gi nico ma azi nɛ, “Kagoon naana Maanyi gi nico looce nico tedeec ɲeere.” ⁶ Ma iitene ci ano gɔɔn o, utuguu didi Maanyi gi nico, adaayito ni kelegje o abal Masira dook, maje bar kelegjeene o Israyil akɔm codoi nɔkɔ ci adaai. ⁷ Itoonun ni Varo ɔl kɔɔtɔ Israyila, ma avɔ ajowa akɔm kelegit codoi nɔkɔ Israyila ci adaai, ma bar ɲaan adɔɔi nɔɔnɔ ziniz nɔkɔ ma alaɲ ooɲna ɔl kɔɔɔɔɔ.

Zɛɛzɛjɛn

⁸ Eneek ni Maanyi Muses been Aaron nɛ, “Odoɲoca buur azɛnɛ ɲɔc aanycek Muses azaceek tammu keɛɲ Varo ɲuuma. ⁹ Ookci tedeec buuri nicini kizi tuduwaac kubuɲa looc ci Masiru o dook, ma akat zɛɛzɛjɛna ɔl ki keleg buk looce cineɛɲ o dook.”

¹⁰ Ooti ni niigi buur, ma avɔ ɛɛl Varo ɲuuma, ma azaceek Muses buur tammu keɛɲ, akatit ni zɛɛzɛjɛna ɔl kibeɛn keleg buk. ¹¹ Eenece, alajaan ɲarita bodo iiciwɔ ki Muses eeci akatit zɛɛzɛjɛna nɔɔgo kibeɛn ɔl o Masiru dook. ¹² Maje bar Maanyi aanyek Varo kɔɔɔɔk ziniz calaɲ azii zɔɔz ci Muses been Aaron o ebaal aduwaake niini Muses e.

Atiilnai maama ceen biyeen

¹³ Eneek ni Maanyi Muses nɛ, “Tiɛeere ririwɔɔna, ɔɔtɔ uruumtɔ ki Varo ka bitɔ eneek nɛ, ‘Azi Maanyi ween Tammu onaɲ Ibiro nɛ, “Toɲa ɔl cigan o kɔɔɔɔɔ ka kɔɔt kidiɲdiɲantan. ¹⁴ Eenico, mɛ alaɲ ooɲna nɔɔgo kitoonekin koca gerziitin ci appe dɔɔyize onan dook ineet ki alaat ugun been ɔl ugun ka gaa niina akɔm eet codoi nɔkɔ ci katoobona ki aneet looc dook. ¹⁵ Eeci inoko mɛ kadoɲ aziit caan o ma kanyaakin ineet ki ɔl cugun o mɔɔriz, ɛɛyanuɲ koca mɔɔrizi nicini igeet loota ɲina ɲim labak. ¹⁶ Bar zin kaanyin rogo o ka olla keyeeleyin dɔɔyiz onan ka zaara cigane o kuuwakte loocok dook. ¹⁷ Maje bar niina, ɲaan amena adoɲ ɛɛle alaam ɔl cigan o calaɲ ooɲna kɔɔɔɔɔ nɔkɔ. ¹⁸ Zin tiɛeere zɛemite nicoko kitoona tiilez ci appe, ci atiilna maam ceen biyeen ci ɲaanbaal akanaan Masira ɲaan kibil nɔkɔ. ¹⁹ Inoko bar toon ɔl kɔɔt kulutaak kaal ugun abal dook kɔɔɔɔg, ma anyom buk kaal ci ɛɛl bitaala o dook, eeci tiilezi ceen biyeen aku neke, iinak ɔl ci deer kibeɛn keleg ci ɲaan kanyayaak koroogjok ɲaan aavtiz tuwa, ma aruk nɔɔgo kadaayito.’””

²⁰ Iyiyit ni ɔl o Varo een alaat o aɲole zɔɔz o Tammu ka kɔɔt kanyakta gabara kibe'en kaal ugeec abal dook kivita kaaryek ceezi. ²¹ Maje bar ɔl o apɛɛz zɔɔz o Tammu, otoɲit gabara kibe'en kaal ugeec abal kaavtiyɔ tuwa ɲinaante labak.

²² Eneek ni Maanyi Muses nɛ, “Doɲeek aziit tammu keɛɲ ka kitiilyak maama ceen biye'en Masir dook ka kitaazak biye'en ɔl ki kaal ugeec abal, ki kaal o aɔok mane'en buk kɔkɔm gi ci anyiigjai maneene o Masiru.” ²³ Mazi adoɲeek Muses telec onin tammu keɛɲ, itoona Maanyi juli been maam ceen biye'en ma abadi katalany lɔɔci. Itiilak ni Maanyi maam ceen biye'en noko Masir. ²⁴ Ma aromnyaai juli, ki badi, kibe'en maam ceen biye'en ci ɲaan laadun ɔl Masirɛ kicinit loomo ci ger nɔkɔ ɲaanbaal akanaan Masira e. ²⁵ Ma aruk maama nicigi ɔl ci deer, ki kaal ugeec abal, o ɲaan aavtiz bitaala e, kibe'en kaal o aɔoyai mane'en looce o Masiru dook, ma adica ke'en kɔkɔm codoi. ²⁶ Ma een ɲinti amir dook ne'en lɔɔci ci Gocen ona abaayi Israyila o.

²⁷ Otowaa ni Varo Muses kibe'en Aaron ma aku aneek nɛ, “Inoko kagawa kabacaa oɲeec, alɛem Maanyi, maje naana kibe'en ɔl ogan, kabacaa. ²⁸ Aɲaruyɔ zin ijinit Maanyi, eeci kipiiryawa naaga kibe'en juli ci ger ɔɔɔt noko, been tiilez ci maam ceen biye'en noko. ɲaan kooɲnanuɲ naana igeet ɔɔɔz, alaɲaan bodo ɲina aavtiyu.”

²⁹ Ɛbedɛɛke ni Muses nɔɔnɔ eneek nɛ, “Tedeec mǎ kuduuna naana kutuure nico, ɲaan kako kadɔɲeei azen Maanyi ɲaati kaɲaryiine ka kibil juli kɔkɔm maam ceen biye'en atiilnai bodo ka gaa niina lɔɔci nicini ci Maanyi. ³⁰ Bar zin kagaa nɔkɔ, niina kibe'en alaat ugun ɲaan otoɲole Jook ween Tammu nɔkɔ.”

³¹ (Uulal waanice maama ceen biye'en noko kaal ci aɔoyai mane'en agɔɔɲnyane ruumane, kibe'en labi o kazi cayiir, eeci cayiira ereecita, maje kaala ci agɔɔɲnyane ruumane o avurrut. ³² Maje labine ween gɛmɛ, akɔm ci uulali, eeci niigi gɔɔn abiir vuruta.)

³³ Otoɲeek ni Muses Varo looc ook kutuur bawuuca, ma ako adoɲeek azen Maanyi ɲaryiinta, kitiivante ni juli kibe'en tiilez o maam ween biye'en e jaɲ, alaɲaan tiilezi amena bodo. ³⁴ Mazi ook icinuun Varo ajaɲante tiilezi ki maam ween biye'en e kibe'en juli, abacaa niini oɲeec oma bodo, eeci aanycek niini kibe'en alaat ogin zinzeeti kodooyit bodo.

³⁵ Ɔɔɔk bodo Varo ziniz alaamun Israyil alaɲaan ooɲna kɔɔɔzɔ ebaal aduwaan Maanyi ɲaati Muses e ɛɛ.

Girooc

10 ¹ Eneek ni Maanyi Muses nɛ, “Bitɔ ɲaati Varo, eeci kaanyi naana nɔɔnɔ kibe'en alaat ogin kodooyit zinzeeti o ka kutuguu kaal ci ateed ɔl biyee ɲaatinge, ² ka buk tiɲeere

uduktaak dɔɔl ugooc kibeən dɔɔl ci doolenu gi o kamomooze Masir kaale o ateed ɔl biyee kagoon ɲaatinen ka buk agayaan niiga keen naana Maanyi neen.”

³ Ɔɔto ni Muses kibeən Aaron ɲaati Varo, ma avɔ aneek ne, “Azi Maanyi ween Tammu onaan Ibiro ne, ‘Ka dim meda jura calan alaca ele ɲuume caan o nɔko been inin? Toɲa ɔl cigan o kɔtɔɔɔ ka kɔɔt kidiɲɲiɲantan. ⁴ Mā alañ oonɲa nɔɔgo kɔtɔɔɔ, kitoonai koca tiɲeere looc cun noko girooc. ⁵ Avu tiɲeere girooc nicigi kubunɲa looc dildil kɔkɔm ɲinti kacin, ma adak kaal baal miliny ɲaan anyiigjai tiileze baal een biyeen e, kuruum buk keen o aɗoyai maneene ugooc dook. ⁶ Abitiz tiɲeere niigi ceezi ugun ki ceezi o alaat ugun kibeən ceezi o Masiru dook. ɲaan laadun baatugooc ki jijitugooc gi ci abil nɔko kicinit been neen, ɲaan baal avuli baayiz looce nico e zee been inoko o.’” Imiire ni Muses otoɲeek Varo looc.

⁷ Eneektek ni Varo ɔl ogine een alaat ne, “Ka dim kanyaayet eeti nicini kaal ci ger noko nɔko been inin? Toɲa ɔl kɔtɔɔɔ ka kɔɔt kidiɲɲiɲanit Maanyi ceen Tammu cineen o. Alañ niina iiyeza uulale Masir o?”

⁸ Abadaai ni ɔl Muses kibeən Aaron kivitaak Varo, iya ni eneek Varo nɔɔgo ne, “Ɔtɔɔɔ ka ɔɔt idiɲɲiɲanit Maanyi ceen Tammu cunoon o. Inoko zin ka kɔtɔɔ ɲaatunon ɲene?”

⁹ Ebedeeki ni Muses nɔɔno eneek ne, “Kawooya naaga ki dɔɔl ogaacak milinyik, ki ɔl ogaacak adikir, ki loɔɔɔ ogaacak kibeən dɔɔl ogaacak ɲai, ma kavoya eeza kibeən tiin ogaacak, eeci kavɔ kagoona talniin ci katalna Maanyi.”

¹⁰ Izi ni Varo ne, “Akɔm, alañ koonnanun ɔtɔɔɔ ki ɲaai ki dɔɔl cugooc o been neen! Kagayun nɔko anyak gi ci ger abaabanu ootine cugooɔk o aroonnyu utuguuz. ¹¹ Alañ zin ka ɔtɔɔɔ niiga dook, awɔ ɔl ci maacik o doon ka kɔɔt kidiɲɲiɲanit Maanyi, nicini gi o goon laadun ajinaan niiga aneet o neen.” Ɔtookte ni Muses kibeən Aaron ɲuume o Varo.

¹² Eneek ni Maanyi Muses ne, “Doɲeek aziit looc ci Masiru noko ka kivita girooc ci abunɲa looc dildil ka kadayit kaal o aɗoyai maneeni baal anyiigjai tiileze baal een biyeen e.”

¹³ Odoɲeek ni Muses telec onin looc o Masiru, ma anyaa Maanyi ɲɔɔt ci aku libire ci jeenu e, ci ivaan iitene nice waazin ki baalin. Ma ɲeere, anyaa ɲɔɔti nicini girooc. ¹⁴ Ma avu girooc kadaala looc Masire dook kizi meele ger. Avu girooc ci ɲaan baal reen ɲaan kivita nɔko, ma alañ ka bodo kebedoozek kibil nɔko been neen. ¹⁵ Abunɲa waanice niigi looc dildil kizi looci koli ter, ma adak kaal o aɗoyai maneeni kibeən keen kebere o abiirna baal anyiigjai tiileze baal een biyeen e dook. Ma akɔm gi ci colai ci anyiigjai keeni karabon een kaale o aɗoyai looce o Masiru dook.

¹⁶ Kataman nɔko, otowaa Varo Muses kibeən Aaron ma aku aneek ne, “Kabacaa oɲeek ɲaaten Maanyi ween Tammu unoon, kibeən ɲaatunon buk. ¹⁷ Inoko zin otoɲteeyan bodo

aneet oŋeec ci kabacaa noko, aŋaruyoozeyan ŋaaten Maanyi ween Tammu unoŋ ka kaara girooc ci anyaa daayiz noko ŋaatan.”

¹⁸ Oton̄eek ni Muses Varo looc ma ako aŋarye ajin Maanyi. ¹⁹ Otowo ni Maanyi ŋoot kəkola libire ci nyagjo o, kivaan ɔɔot kɔdɔŋ girooc kooyi liile o kazi Biir Maam ^j, kəkɔm girooc ci anyiigjai looce o Masiru dook. ²⁰ Maje bar Maanyi aanyek Varo kɔdɔk ziniz noko, calan ooŋna Israyil kɔtɔɔɔ.

Abuŋa muuri ci madany looc

²¹ Eneek ni Maanyi Muses ne, “Don̄eek aziit tammu keeŋ ka kubuŋa muuri ci madany Masir dook.” ²² Odon̄eek ni Muses aziit tammu keeŋ, ubuŋa ni muuri ci madany Masir dook iinya iiyu, ²³ kəkɔm eet ci acin gɔɔn, ma akɔm eet ci iŋaaz ŋaatin aavei o iinyaye ceen iiyu noko dook. Maje vitenaane o abaayi Israyila vɔɔr looci labak.

²⁴ Otowaa ni Varo Muses ma aku aneek ne, “Oɔɔɔ ka ɔɔt idiŋdiŋanit Maanyi. Oorkorit buk ki ŋaai kibeen dɔɔl ugooc, olla bar oton̄eek looc eeza ki tiin doon ŋina.”

²⁵ Eneek ni Muses nɔɔnɔ ne, “Abon zin aanyet ageeta tiin ki eeza ci ka kɔot kutuguuzeya Maanyi ween Tammu onaŋ kiziti todoyook, ki taabinet ci avaadi lai. ²⁶ Abon kavoya kaal ogaacak kabala dook kəkɔm ci kooŋneka looc ŋina, eeci abon kavɔ kaliŋliŋnyaa oogi ŋaatinen ka kidiŋdiŋanta Maanyi ween Tammu onaŋ, ma ŋaan kuruumta ŋinite o, alaŋ rak kagaya naaga jan ci ka kilinliŋta kataabta Maanyi o.”

²⁷ Aanyek ni bar Maanyi Varo kɔdɔk ziniz, calan arɔɔŋ kotoŋa nɔɔgo kɔtɔɔɔ. ²⁸ Eneek ni Varo Muses ne, “Tɔɔ ŋaatan ŋina! Gaa juruun, má abadaakan bodo been neen! Mā akuunakan bodo, adaai koca.”

²⁹ Ebedeek ne ni Muses nɔɔnɔ eneek ne, “Abil kiyo aduwa o, alaŋ bodo kakuunakin ineet been neen.”

Daayiz o abuunya o Masiru maacik

11 ¹ Eenico, eneek Maanyi Muses ne, “Kanyaai tiŋeere Varo ki Masir gi codoi ɬɔr noko ci ger ɔɔot. Ka ni eenece, kotoŋaawuŋ niini igeet ɔɔɔɔ ŋina, ma atookuŋ uluugit niiga dook lai. ² Bitɔ zin duwaak ɔl ka kɔot ɔl o maacik ki ŋaai kijinit ɔl ugeec abaawɔ awaac ci agɔɔnnayi zurteenene been warkine.”

^j10:19 Liil o kazi Biir Maam: Azi ɔl Ibiroye ne, liil ci Awaaru. Ajoyai ɔɔɔ nicini zooce ceen 13:18; 15:4, 22; 23:31.

³ Aanyeyun ni Maanyi Masir zinzeeti bonat ci anoliin Israyil, ma atiitiny alaata o Varo been ol ogin Masire Muses ele kizi eet ci adiŋdiŋ.

⁴ Eneek ni Muses Varo ne, “Azi Maanyi ne, ‘Kazobi tija baalin keeŋa Masir dook, ⁵ ka olla logoti ceen abuu Masire kadaak, akanaai logote ween abuu o Varo ween alaan, kook koŋorei logote ceen abuu ŋaawe ceen mirooi gɔɔn uurtonek ol, ma buk adaai abuunya ci maacik kaale ugeec abal dook. ⁶ Aboobi tiŋeere ol Masir dook boobiwɔn ci appe ɔrɔɔt, ci ŋaan baal reŋ ŋaan laadun kibil tɔ, ma alaŋ ka bodo kebedoozek kibil nɔkɔ been neen. ⁷ Maje Israyil, akom tiŋeere oroz ci ka kutubuweek nɔɔɔ karabɔŋ een keleg ugeec abal ka zin agaac niiga kaŋorooi naana Maanyi Israyil kibeŋ ol ci Masiru o.’”

⁸ Izi ni bodo Muses ne, “Avuunakan tiŋeere alaata ugune dook, ma avu akani kozoŋti looc aneet ŋuuma ma aneekan ne, ‘Otɔɔz niina ki ol o anuyin ineet dook!’ Eenece, kɔtɔɔwa ni.” Otonjeek ni Muses Varo looc ɔtɔɔ ŋaati aborni nɔɔŋ.

⁹ Eenece eneek Maanyi Muses ne, “Ajura Varo calaŋ aziknuuŋ igeet o ka kazace kaala ogane ateed ol biyee kiziti meele Masire ŋina.” ¹⁰ Mayo nuun waanice agɔɔn Muses kibeŋ Aaron kaal ci ateed ol biyee noko Varo ŋuuma e, alaŋ niini alinliŋi, eeci aanyek Maanyi Varo kɔdɔk ziniz nɔkɔ ka calaŋ oonŋa Israyil kɔtɔɔzo looce cin o.

Iiten o Vardaaŋinto

12 ¹ Ma aneek Maanyi Muses been Aaron Masire ne, ² “Nyeelok zin cunoon oowu irkita neen nicini. ³ Uduktaak ol o Israyil baayizo dook eneektek ne, iitene ween amɔtɔ nyeelowe nico, abon gɔɔn eeti ceeni tatooge onin koroogjok dook, adoma mirkic ceen nyagurgur, karabɔŋ een kɔɔny ci miliny. ⁴ Mã tɔɔnyɛ ol ɔlɔɔ ma alaŋ anim kadayit eez dook kidica, abon azɔlɔɔ been ol ci ajɔŋzo baayiza o, abon adoma gɔɔn eeti ceeni eez ci aga agano ki ol o kɔrɔɔg onin. ⁵ Abon eezana ci aŋeraanu o, anyak irkit codoi ma maace, ma akom kabiceenen, mate aaranu nɔɔɔ azaane, karabɔŋ een bawɔne, ⁶ uzuuti nɔɔɔ anyayit zee been iiten ween amonki wec nyeelowe nico ka zin ol o Israyil baayizo dook keteedit eeza nicoko alemeeti yoomana atoltol ii. ⁷ Abon adoma niigi biyee ci eeza nicoko o, ma aŋonyeek ceezi ugeec utugeeti kabanyɔ kibeŋ tadeen ŋao adayi niigi mirkici e. ⁸ Abon adak niigi baaline nice ele idi ci avaadi, ki kaal ci akaaka, kibeŋ dɔɔken ci akom nyigit. ⁹ Má adaku idi ci eeza nicoko colak, karabɔŋ een ŋaati aayine, bar avaadit gudguduud nɔkɔ kɔkɔm ŋinti aaryai. ¹⁰ Má uuŋnu ŋinoma zee ma aaliz. Mã anyak viten ci oogin been wak, abon atuuzu. ¹¹ Gool zin ci ka adakti kaal nicoko neen ceeni, acabteek ruumane kibeŋ voocwen ugooc, uburuceek

caava ugooc zɔɔ, anyayit teleci ugooc azene kiyo ka eroonit o. Adayit idi nicoko kataman, eeci nicini iiten o Maanyi Vardaanjinto neen.

¹² “Kazobi tiŋeere baaline nice looc ci Masiru o dook, ma karui abuunya ci ɔl o deer maacik kibeena o keleego buk ma kanyaai joowane o Masiru dook payiin ci ger. Kazi nɔko naana Maanyi. ¹³ Ma biyeeta ci aŋonyoonek ceezi cugooc utugeeti noko, izi bayeen ceezine ugooc aavtiyu. Ka mǎ kacin naana biyee nicoko, kavardaanjnyuŋ igeet. Tiŋeere mǎ karui Masir, akom libeen ci ka kuruumuŋ igeet.

¹⁴ “Nicini zin iiten ci ka goon aada niiga ki buulok ci ŋaan avu e noko ka goon utuguuz talniin ci atalnaaŋ aneet Maanyi iitene nico. Nicini lootinet ci ka kibil ŋaatunoŋ noko been neen.

¹⁵ “Abon goon adaku dɔoken ci akom nyigit ci nyaanu iinya toorgerem. Ma iitene o oowu iinyaye ceen toorgerem neke, aarya nyigit ci nyaanu ceezine ugooc, eeci mǎ adak eeti gi ci anyak nyigit ci nyaanu iinyaye ceen toorgerem noko, atoowonek niini tuu Israyila.

¹⁶ Ma iitene ci oowu o kibeena iitene ceen toorgerem aŋoorneke e, abon alotaanu ka ivita idinɗiinantaŋ. Má alinɗinnyu iinyaye ceen ram iinyaye ceen toorgerem noko been neen, dook e coma agoonu dayiin ci ka adayit, gi ci koca agoonu dook neen.

¹⁷ “Utuguuz goon Talniin ci Dɔoken o Alaŋ Amokcar ka aadai iiten nico, eeci nicini iiten baal kaduŋnaane ɔl ugooc Masire kezeede kiyo nyakeneeta o taakirnyawu o neen. Atallo zin goon niiga ki buulok ci ŋaan avu e iitene nico. Nicini lootinet ci ka kibil ŋaatunoŋ noko been neen. ¹⁸ Adayit zin goon dɔoken ci agɔonnyai kɔkom nyigit ci nyaanu nyeelowe ci oowu o, yoomane ci iiten ween amonki wec zee been yooman ci iiten ceen eetom ki codoi e. ¹⁹ Abon akom nyigit ci nyaanu ci ka kojoyai ceezine cugooc o iinyaye ceen toorgerem noko. Mǎ adak eeti ceen mirooi karabɔŋ een Israyilen gi ci anyak nyigit ci nyaanu, abon atoowonek tuu Israyila. ²⁰ Má adaku dayiin ci anyak nyigit ci nyaanu. Abon adaku niiga dɔoken ci akom nyigit ci nyaanu vitenaane ci abaaku o dook iinyaye ceen toorgerem noko.”

²¹ Otowaa ni Muses alaat o Israyil eegin marwak dook ma aku aneek ne, “Ɔɔto eŋerya eeza tatoognyaye ugooc ka otodonɗit kiziti todoyook ci Vardaanjinto. ²² Odomta otoo ci laitoto ocoontek biyee ona aareku kodooce e ka oŋonyceek ceezi ugooc utugeeti tadeena kibeena kabanyɔ. Ma akom ŋaatunoŋ eet ci aduŋnaak bitaalin ceeze onin zee ma aaliz. ²³ Tedeec mǎ aku azɔɔb Maanyi looc ci Masiru o, ma aku aruk loɔɔz o Masiru een abuunya kadaayito, mazi acin niini biyee ci aŋonyeeeku ceezi cugooc utugeeti tadeena kibeena kabanyɔ o, avardaaŋ tedeec ceez nico, ma alaŋ aanyek toonnyai o anyaa daayiz kook ceezine cugooc o ka kook kuruyuun igeet adaayit.

²⁴ “Uzuuti zin zoozok nicoko kizi lootinet ci ka kibil ɲaatunon kibeen doolene ci dɔɔl cugooc nɔko been neen. ²⁵ Tiɲeere mǎ ɔɔt uruumtu looc o ka kaanyun Maanyi ebaal aterkedeekun niini igeet e, utuguuz goon talniin ci adiɲdiɲanu nɔɔnɔ nɔko. ²⁶ Tiɲeere goon mǎ ajinuun dɔɔlya ugooc aneekun ne, ‘Ma dim talniin ci iiten nico o akati keɛɛ cine naa?’ ²⁷ eneekek ne, ‘Talniin ci kaadane Iiten o Vardaaninto baal kagooneka Maanyi todoyook o ka kavardaanɲi niini ceezi o Israyil looce o Masiru, ma arogi koroogjowa ogaacak waanbaal aruyi niini abuunya o Masiru kadaayito e.’”

Mazi oodotiz Muses zooze nico, akati ɔl kozonɲi looc idiɲdiɲanit Maanyi. ²⁸ Utuguuzo Israyila didi ebaal aricanɛɛke Maanyi Muses been Aaron e.

²⁹ Ma baalin keɛɛɲa, uruk Maanyi loɔɔz ween abuunya Masiru dook kuruum logo ween abuu o Varo ween alaan zɛɛ been logo ceen abuu ci eet o acabji ceeze o cabiinto, kibeen buk abuunya o maacik kaale ugeec abal dook. ³⁰ Itiɲgaazɔ ni Varo been alaɲt ogin kibeen ɔl o Masiru dook baaline nice, ma aboobi ɔl dook Masire boobiwon ci appe ɔɔɔt kɔkɔm kɔɔɔg ci amir calaɲ anyak eet ci adaai.

Aluug ɔl o Israyil Masire

³¹ Ma baaline nice ɛɛ, otowo Varo Muses kibeen Aaron ma ako aneek ne, “Itiɲgaaz ɔɔɔz niiga ki ɔl cugooc Israyil o, otonɲit ɔl cigan o! ɔɔɔ idiɲdiɲanit Maanyi ebaal aroonnyu e.

³² Ooti ɛɛza been tiin ugooc ebaal aduwaanu e, ɔɔɔz. Amayuuktan zin buk aneet.”

³³ Ozoyit ni Masira Israyil ka kuluugeto kataman looce cineɛɛ o, ma aneek ne, “Mǎ alaɲ awooyu, kadicaana koca naaga dook!” ³⁴ Odomta ni Israyila tileen ci aɲoonyi iɲaan kaartozeɲ nyigita ci nyaanu, ma aɲuuzek kodooce ugeec anyayi tileen e ruumanɛ, ma atik inyaatine.

³⁵ ɔɔɔ ni Israyila didi utuguuzo ebaal aduwaake Muses nɔɔgo e, ma ajin niigi ɔl ween Masir abaawo awaac ci agɔɔnnyai zurteenene ki warkine kibeen ruumanɛ. ³⁶ Aanyek ni Maanyi Masir zinzeeti bonat ci aɲoliin Israyil, ma aanyek niigi nɔɔgo gi ci olla ajin. Oorya ni niigi kaal ci meelik Masire.

³⁷ Uluugeto ni Israyila Ramsisa, iimit ɲino kazi Sukot. Eegin waanice ɔl ci maacik ɔɔɔzo zoone ugeec ɛɛ, alivet ceen kaboot tɔrkɔnɔm (600,000), maje ɲaai ki dɔɔl alaɲ akeebji.

³⁸ Ma anyak buk ɔl ci gaaga ci meelik ɔrkɔr ki nɔɔgo, ma aluugi niigi ɛɛza ki tiin ci meelik ɔɔɔt. ³⁹ Ma adoma niigi tileen baal aɲoonyi anyaa Masire e, ma avaadane dɔɔken ci gudgudik, ci akɔm nyigit ci nyaanu. Akɔm tileen nyigit ci nyaanu o, eeci atooki waanice niigi Masire, ma akɔm waɲi ci ka kaaktake eleeti dayiin.

⁴⁰ Een waanice irkitoowa ci abaayi Israyila Masire kaboot wec ki eetom kamoto (430).

⁴¹ Mazi aṭoorneke irkitoowa ceen kaboot wec ki eetom kamoto noko, iitene nice ele, uluugeto taakirnya o Maanyi een Israyil dook Masire otawo. ⁴² Ma zin giye baal acineen Maanyi baaline nice ka kuduunai nogo Masire, abon buk gon acine Israyila dook baaline nico noko irkitook dook ze been buk buulok ci naan avu e ka kidiindinanit Maanyi.

Lootinok ci Vardaaninto

⁴³ Ma aneek Maanyi Muses kibeen Aaron ne, “Lootinok ci Vardaaninto ceegi. Akom mirooi ci adak todoyoi ci Vardaaninto o. ⁴⁴ Ma anyak mirooi ci ataaltawu niiga, adak koca niini todoyoi nico labak naati eteedoi. ⁴⁵ Maje bar mirooiti ci aluugakuṇ, karabon een eet ci gaaga alinjloonekuṇ igeet guruuci, alaj niini todoyoi nico ka kadak.

⁴⁶ “Abon adaki todoyoiti nicini ceeza ecito, kokom idiṇ ci aduṇnu bitaala. Ma alibju ame ci todoyoi nico. ⁴⁷ Abon agon ol o Israyil baayizo dook talniin nico.

⁴⁸ “Ma anyak mirooi ci aluugakuṇ ma aron koromoozeyuṇ talniinte caan aneet Maanyi Vardaaninto o, abon ateedi niini ki ol o korog onin maacik dook ka buk kibil niini kiyo eti ween Israyilen o. Akom eet ci naan keteece ci ka kadak todoyoi ci talniin nico.⁴⁹ Aricanoonek lootinet nicini Israyil kibeen moddeen o gaagai abaak naatineṇ buk.”

⁵⁰ Utuguuzo ni Israyila dook eci baal aricaneeke Maanyi Muses been Aaron o. ⁵¹ Ma iitene nice ele, uduunai Maanyi Israyil Masire kezeede kiyo nyakeneeta o taakirnyawu o.

Apiiconek abuunya o maacik Maanyi

13 ¹ Ma aneek Maanyi Muses ne, ² “Ipiiceyan abuunya o maacik dook aneet, eeci abuunya ci maacik o dook Israyila cigan, olee ci deer karabon een kaale o abalu.”

³ Eneek ni Muses ol ne, “Aada iiten nico, iiten baal aduṇnaan Masire looce o agideenu eeginu mirak ween gabara e neen, eeci waanice aduṇnaan Maanyi dooyize onin appe iitene nico. Adayit zin gon dayiin ci akom nyigit ci nyaanu iitene nico. ⁴ Inoko tedeec waanico nyeelowe codoi kazi Abib noko, aluugju. ⁵ Tiṇeere ma ook uruumnyuṇ Maanyi igeet looc o ol o Kanan, ki Ait, ki Amori, ki Ivai, kibeen Jebusi, looc o appe irana been letse, baal aterkedeek niini jijitugooce ka kaanyuṇ igeet e, woto gon utuguuz talniin nyeelowe nico. ⁶ Adayit gon dooken ci akom nyigit ci nyaanu iinya toorgerem, ma iitene ceen toorgerem aṭoorneke o, utuguuz talniin ci atalnu Maanyi. ⁷ Adayit zin gon dooken ci akom nyigit ci nyaanu iinyaye ceen toorgerem noko, ma abon akom dayiin ci anyak nyigit ci nyaanu naatunon, karabon buk een nyigit ci nyaanu ele looce cunoon o.

⁸ “Uduktaak goon dool ugooc iitene ceen toorgerem atoorneke o, eneechtek ne, ‘Kagoona naaga gi nico o, eeci anyak gi ci utuguuweyet Maanyi waanbaal kaduŋnaana Masire e.’

⁹ Aanycek zin talniin nico kibil kiyo bayeen o acabeeku azen ma aareku njuumti o ka uduktaake ol lootinok ci Maanyi noko, eeci waanice aduŋnaanun Maanyi igeet Masire dooyize onin appe. ¹⁰ Abon zin niiga azuunu zoozok o akati talniin nico iinyaye o aarek Maanyi irkitook dook.

¹¹ “Tiŋeere mā ook uruumnyun Maanyi looc o Kanan ma aanyun kizi cunoon ebaal aterkedeekun niini igeet kibeem jigitugooc e, ¹² ipiicek logooz ugooc atiyaannayai dook Maanyi. Ma kaala o maacik atiyaana kaala o abalu dook, kaal ci Maanyi. ¹³ Abaliya jooŋon ci zigiŋro maaci mirkice ceen nyagurgur, bar mā alaŋ abaliyu, uduulit inyaa kadaak. Abon eelanu logooz ugooc eegin abuunya dook kaale ci aruweeku Maanyi.

¹⁴ “Tiŋeere goon mā ajinuun doolya ugooc aneekeun ne, ‘Ma gi nico akati keeŋ cine naagin?’ eneechtek ne, ‘Aduŋnaanet baale Maanyi dooyize onin appe Masire looce baal kagideena keegina mirok ceen gabara e. ¹⁵ Ako waanice mazi ujura Varo baal adooi ziniz e alaŋaan ooŋnanet kotooza, uruk Maanyi abuunya o maacik Masiru, kibeem o keleg ugeec abal dook kadaayito. Nicini zin gi ci aanyet ageeta kutuguuza todoyook ci kataabja Maanyi abuunyaye ci maacik, kibeem giye ci kabadaana logooz ogaacak eegin abuunya kaale ci karuka o neen.’ ¹⁶ Aanycek zin gi nico kibil kiyo bayeen o acabeeku azen ma aareku njuumti o, giye baal aduŋnaanet Maanyi ageet Masire dooyize onin appe e.”

Abayiz Israyila liil o Biir Maam

¹⁷ Waanbaal ooŋnane Varo Israyil kotoozo e, yo nuun waanice gool o ako looce o Kanan abatak looc o kazi Viliztiya kutur e, alaŋ aanyek Tammu noogo koneec gool nice, eeci azi Tammu ne, “Mā avo ajowa niigi roon goola, oowo koca ooti ma amiironek bodo Masir.”

¹⁸ Orozi ni Tammu ol ki balal keeŋ ma iimi liil o Biir Maam. Aduŋna waanice Israyila Masire kaale ugeec oroonto.

¹⁹ Iyit ni buk waanice Muses ame o Josev, eeci baale aneek Josev Israyil ne, “Utuguuz terkeedii ci ka iyiti ame cigan o.” Aneek waanice niini noogo ne, “Akuunakuŋ didi tiŋeere Tammu igeet ka kitirituun, abon zin avoyu ame cigan o calaŋ ooŋneku ninito.”

²⁰ Mazi aluug Israyila ŋao kazi Sukot, ot aalit ŋaati kazi Etam ci ajooz balal. ²¹ Goon iinya dook mā aluug niigi waaz, araki Maanyi noogo oowa diizoce ci jorom ci awo noogo njuuma ka keyeelek noogo looc, maje baal, araki noogo oowa diizoce ci alanyit ka kataraan looc kizi vooŋ ka kuluugit niigi waazin ki baalin labak. ²² Arayiin goon waanice diizoc ci jorom ka keyeelek

nɔɔɔɔ ɔɔɔɔ waaz nɔkɔ, calaŋ ooŋnek nɔɔɔɔ looc been neen, ma baal, arayiin buk diizoc ci alanyit ɔɔ ɲuuma nɔkɔ, calaŋ nɔɔɔɔ ooŋnek looc been neen.

14 ¹Eneek ni Maanyi Muses ne, ²“Duwaak Israyil kanyaaniit ka kɔɔt kaalit kojɔɔzɔit ɲino kazi Pi-Ayirot ɲao aŋerɔɔn Migdol ki liil, anyeek kɔɔt kaalteki liil ele, kokolteek keenti ɲino kazi Bayal-Zepon. ³Mã agɔɔn nɔkɔ, abaaban tiŋeere Varo azi ne, ‘Amaliilte Israyila amacuucit looc ɲina ibiirit ooti, uulal nɔɔɔɔ balal.’ ⁴Kaanyi tiŋeere Varo kɔɔɔɔk ziniz ka kunuwuun igeet bodo. Katiitiny bar tiŋeere ele onan naana maany kaale ci kagoonei Varo kibeena taakirnya ogin dook. Giye nico, agayaan tiŋeere Masira keen naana Maanyi neen.” Utuguuzɔ ni Israyila nɔkɔ.

⁵Mazi azii Varo ween alaan o Masiru ivirit Israyila uluugeto, utuuye nɔɔɔɔ kibeena alaati ogin ooti bodo giye ci weet ci Israyil o ma anno ne, “Gitaaz ci kagɔɔn noko? Kooŋna laadun Israyil kɔɔɔɔɔɔ ka calaŋ alinliŋooneket o naa?” ⁶Idimdiman ni niini kavool onin agurut jɔɔmi, iyit ni taakirnya ogin. ⁷Itiŋaawi ni niini kavoolet o adɔɔi ɔɔɔɔt gɔɔn agurut jɔɔmane o ceen kaboot tɔɔrkɔɔnɔm (600), ma aromeek kavoolet oogi o agurut jɔɔmane o Masiru dook, eŋereek ni nicoko dook alaati cigeec. ⁸Aanyeyun ni Maanyi Varo kɔɔɔɔk ziniz ma aviri bodo Israyil baal uduunit Masire moozeta laadun e zooc ka kook kalaama nɔɔɔɔ. ⁹Iviriti ni taakirnya o Masiru Israyil zooc jɔɔmanene o Varo agurut kavoolet dook kibeena taakirnya o atɔɔd jɔɔmane ka kɔɔt karabta nɔɔɔɔ ɲao aali liil otooga ɲao aŋɔɔɔɔ ki Pi-Ayirot o avenno ki ɲino kazi Bayal-Zepon e.

¹⁰Mazi avɔ acin Israyila Varo ki taakirnya ogin aviraak nɔɔɔɔ nɔkɔ, otoŋole niigi ɔɔɔɔt ele ma aluweek Maanyi ka kitirit nɔɔɔɔ. ¹¹Eneektek ni niigi Muses ne, “Akɔm da laadun Masire looknya ci ka kadayeet ɔɔ, gi ci anyaanet kivita kadaakta balala o neen? Agoonet nɔkɔ naa? Akɔɔ da laadun ma aduŋnaanet Masire o naa? ¹²Ŋaan baale kuduktaayin naaga Masire gi ci kaneekin ne, ‘Toŋeet ageeta doon, nyeet kilinliŋtoozeya ɔɔ Masire labak’? Abona bar ɲaati kalinliŋooneka Masir kujuk ɲaati kavu kadaakna balala ɲina.”

¹³Abarizeek ni Muses nɔɔɔɔ eneek ne, “Má aŋoliinu gaaga urukteek zɔɔ looc, acinu tedeece waanico Maanyi ɲaati eelanun. Masir ci acinu avuunakun noko, alaŋ bodo tedeece acinu nɔkɔ been neen. ¹⁴Ŋaan oorinun Maanyi, akɔm niiga gi ci ka utuguuz.”

¹⁵Eneek ni Maanyi Muses ne, “Akɔɔ ma aluweekan o naa? Duwaak Israyil kidiceek kɔɔɔɔɔɔ. ¹⁶Doŋeek telec unun liil ka keŋerto maama kɔɔgeena kɔɔɔɔk liil keeŋ ka koneec Israyila ɲinti adɔɔi o. ¹⁷Kaanyi tiŋeere naana Masir kodooyit zinzeeti ka kemeda kunuyuun kivirtuun igeet zooc zee been liil ka zin naatinet ki diŋdiŋɔɔn kiiyayan aneet ɲaaten Varo been taakirnyaye ogin dook, ki kavoolete ogin been taakirnyaye ogin atɔɔd jɔɔmane. ¹⁸Agayaan

tiŋeere Masira keen naana Maanyi neen ka kiiyayan diŋdiŋɔɔni aneet ŋaaten Varo ki kavoolet ogin kibeena taakirnya ogin atɔd jɔɔmane.”

¹⁹ Imiire ni toonnyaiti o Tammo ona arayiin taakirnya o Israyil ɔɔwa e, ook onowa nɔɔɔɔ vuruta. Maje diizoc o jorom arayiin ɔl ɔɔwa e, ook ibil buk nɔɔɔɔ vuruta, ²⁰ iya eŋer taakirnya o Masiru been o Israyil kɔɔɔɔena. Ma baal, muur diizoc ci jorom noko libire ci Masiru o, ma alanyit libire ci Israyilo o, ɔkɔma ni ŋaatineŋ ci ka kɔɔɔɔɔɔ gɔɔɔɔgi baalin dook.

²¹ Odoŋeek ni Muses aziit liil, ma anyaa Maanyi ŋɔɔt ci appe libire ci jeenu e ci ivaan baalin dook, ma aŋer maam liil kɔɔɔɔena kɔɔɔɔk liil keeŋ kak. ²² Abayizit ni Israyila ŋinti adɔɔi aŋerɔɔn maama noko zɔɔne, maje maama libire ci kaŋeeto ki libire ci azzo o, eel tiv kiyo kaluwa o.

²³ Ivirti ni taakirnya o Masiru Israyil zooc jɔɔmanene o Varo agurut kavoolet dook kibeena taakirnya o atɔd jɔɔmane ma ano nɔɔɔɔ zee been liil ecito. ²⁴ Mazi ako een oŋtalizo, icin Maanyi taakirnya o Masiru diizoce o jorom alanyit e, uguuv ni Maanyi nɔɔɔɔ ooti. ²⁵ Aanyek ni Maanyi kavoolet ugeec kagamit zɔɔ tɔɔɔwa ka kokomteek nɔɔɔɔ ŋaati awɔɔli. Iziti ni Masira ne, “Kotoŋit Israyil kivirit naaga! Eeci oorine nɔɔɔɔ Maanyi niini alya ŋaatinai.”

²⁶ Eneek ni Maanyi Muses ne, “Doŋeek aziit liil ka kabada maama kotododit ɔl ceen Masir noko ki kavoolet cigeec noko kibeena taakirnya ci atɔd jɔɔmane noko.” ²⁷ Odoŋeek ni Muses aziit liil, ma ŋeere ririwɔɔna ɔkɔrkɔɔrane liili kibil eonin laadun. Mazi avir Masira ka kajaarit maam, otoyooteek bar Maanyi nɔɔɔɔ liil kutudude. ²⁸ Imiirye ni maama koromte eo laadun, ma akuuwa kavoolet kibeena taakirnya o atɔd jɔɔmane been taakirnya o Varo baal aviri Israyil zooc been liil ecito e dook, kɔkɔm codoi ŋaatineŋ ci arogi.

²⁹ Abayizit ni waanice Israyila liil ŋinti adɔɔi noko, maje maama libire ci kaŋeeto ki libire ci azzo o, eel tiv kiyo kaluwa o. ³⁰ Eela ni Maanyi Israyil Masire iitene nice, icinit ni Israyila daayiz o Masiru ogine miniŋa liil otooga. ³¹ Mazi icinit Israyila dɔɔyiz o Maanyi appe oorine nɔɔɔɔ Masire, otoŋole niigi Maanyi, ejeezit ni nɔɔɔɔ kibeena gabareen onin Muses buk.

Beniin o Muses ki Maryɔm

15 ¹ Ebenteek ni Muses ki Israyil Maanyi beniinte ci azi ne,
“Kabeneei Maanyi giye o mogiin onin adikir.

Ujokeek niini jɔɔmane kibeena ɔl o atɔd jɔɔmane nicoko liil.

² Maanyi niini dɔɔyiz onan neen,

ma kabeneei naana nɔɔɔɔ,

izi niini ruguzooi caan.

Niini Tammu onan neen,

ma kamena kanaati nɔɔnɔ nɔkɔ,

Niini Tammu o baaba neen,

ma katiitiny naana nɔɔnɔ nɔkɔ.

³ Maanyi niini eet ci oroonto,

kazi zaar ogin ne, Maanyi.

⁴ “Ujukeek niini kavoolet o Varo been taakirnya ogin liil.

Utudude alaata o Varo tiitinyik liile o Biir Maam.

⁵ Ukuuya maama nɔɔgɔ boloca,

ɔɔtɔ niigi ecitɔ kocoldok kiyo biyeen o.

⁶ “Maanyi, anyak aziiti unune azzo dɔɔyiz ci appe.

Maanyi, ilibu niina aziite unun azzo ɔl o amarniin ineeet.

⁷ Ujukeeyu ɔl o iidiwonu ki ineeet looc alazeete unun appe.

Utuuzu nɔɔgɔ bornet nooɲe unun kiyo gɔɔn atooz goo kaɲaya o.

⁸ Ineeet neen baal aboo liil keɲertɔ maama kɔrgɛena,

keelit maama kabanyɔɔi tiv kiyo kaluwa o,

kilibit maama liil boloc keɲa.

⁹ “Abɔɔlɔl ibaale mirooiti azi ne,

‘Katooi tiɲeere naana nɔɔgɔ

ka kagam naana nɔɔgɔ.

Kaɲer tiɲeere naana kaal ween ɔryaak

ka ketenyeri naana alye onan.

Kavooca tiɲeere giina onan

ma kadica nɔɔgɔ aziite onan.’

¹⁰ Bar zin ukuu nɔɔgɔ liili

ɲaati abee niina maam.

Ujuktoozek niigi maam o arik ɔɔɔt kocoldok

kiyo meɛɛyi o.

¹¹ “Ŋeneen ci atoobonu ki ineeet Maanyi, joowanene nicoko?

Ɔɛɛɛɛ ci atoobonu ki ineet alazɛɛta ki liilewɔnta?

Ɔɛɛɛɛ ci anyak diɛdiɛɛɛɛ ma aɲole kaala kiyo niina o,
ma alinɛliɲ kaal ci atɛɛd ɔl biyee?

¹² Odoɲu niina aziit unun azzo,
ukuu ni Masir looci.

¹³ “Ɔaɛn arayiine niina ɔl ugun uruguzu nɔɔɔɔ
reezinte unun alaɲ aɲoorneke.

Ɔaɛn amadi nɔɔɔɔ dɔɔyize unun
kɔɔɔɔ ɲaunun abaaye aliile.

¹⁴ Azii tiɲeere moddeena gi nico
ma anyak kulurkulur.

Aanyek tiɲeere gi nicini ɔl dook kotoɲole looc,
ma aanyek ɔl o Viliztiya kabaritit ɔɔɔɔ ɛɛ.

¹⁵ Anyak tiɲeere alaata o Edom ɲoliin ci appe ɔɔɔɔ ɛɛ,
aruk tiɲeere rakcook o Mowab kulurkuluri,
ma abarit ɔl o Kanan dook.

¹⁶ Akuunak tiɲeere nɔɔɔɔ ɲoliin ci appe ɔɔɔɔ ɛɛ.

Ɛɛl tiɲeere niigi tiv kiyo bee o,
dɔɔyize unun appe

zee ma adiceek ɔl ugune, ineet Maanyi,
zee ma adiceek ɔl baal ɛɛla e.

¹⁷ Ɔaɛn anyaaɛ nɔɔɔɔ looc baal aterkedeeɛ e ecito
ma aku aɲui nɔɔɔɔ bee unun aɲera tadeena,
ɲaabaal utuguuwa niina Maanyi kizi baayiz cun aliile
ɛɛnyca azena ugune ineet Jook onan e.

¹⁸ Abal tiɲeere Maanyi looc nɔkɔ zee been neen.”

¹⁹ Mazi ɔɔɔɔ jɔɔmanɛ o Varo ki kavoolet kibeɛn taakirnya o atɔd jɔɔmanɛ nicoko liila, anyaa
Maanyi maam kabadaak nɔɔɔɔ kukuuya lai. Maje bar Israyila ɔɔɔɔɔ abayizit liil ɲinti adɔɔɔ
o. ²⁰ Ooyi ni nyakaɲani o kazi Maryom ween ɲɔɔni Aaron kidonɲ aziita ma ano nɔɔɔɔ ɲaai
dook ɲaati aruyi kidonɲwa ma arogom. ²¹ Ebeneek ni Maryom nɔɔɔɔ beniin ci azi ne,
“Ebenteek Maanyi giye o mogiin onin adikir.

Ujukeek niini jɔɔmanɛ kibeɛn ɔl o atɔd jɔɔmanɛ nicoko liil.”

Awo Israyila balala

²² Arawooi ni Muses Israyil liile o Biir Maam iimi balal o kazi Cur. Ma awo niigi balala iinya iiyu kəkəm maam ci ajowa. ²³ Mazi avuunak njino kazi Mara anyak maam, ma bar alañ niigi maam nicoko awod, eeci akaaka. (Gi zin ci aween njinite zaara ci kazi Mara ^k o neen.)

²⁴ Ma abeewonek ol Muses aneek ne, “Ka kuwuda naa?”

²⁵ Utuluuwek ni Muses Maanyi njaryiinta, ma ayeelek Maanyi noono keet. Ujokeek ni niini keet nico maam, emedit ni maama nicigi.

Njinaante aanyek Maanyi noogo demziin ki lootinet ci ka kabal noogo, ma njinaante icina niini noogo ka kaga tuween uneen. ²⁶ Ma aneek noogo ne, “Mā aziknu niiga molook onan aneeta Maanyi ween Tammu unoon, ma agoonu gi ci aleemnyai ci kareez naana, ma aricanu zoozok ogan ma azuunu lootinok ogan dook, alañ koca kanyaakuŋ igeet moorizok ci eel kiyo moorizowa baal kanyaai Masir e, giye o keene naana Maanyi o karuguzuun igeet moorizowe.”

²⁷ Ivitaak ni niigi njino kazi Elim, anyak njinaante valace amonki ram ki keen ceen keteleen eegin eet iiyu kamoto, ma aal niigi nyaati ajonoz maam.

Aanyek Maanyi Israyil dayiin

16 ¹ Ma iitene ween amonki tuur nyeelowe o ano goon vurute o luuge uneen baal aduŋnaan Israyila Masire e, itingaaɓo niigi dook Elima ɓoto balale ci kazi Sin, ŋao aŋerɓon Elim kibeena Sinai. ² Ma balal keeŋa njinaante, ɓot ebeektozek ol dook Muses been Aaron. ³ Aneek Israyila noogo ne, “Abon da bar aanyet Maanyi kadaakta Masire! Eeci waanice goon njinaante kadaka idi kibeena dayiin dook ci olla karoonyiya kadakta nyaati kaavtiya loota, bar zin anyaa ketu ageeta balal nico ka kivita kakaranta koole nicigi dook njina o niiga.”

⁴ Eneek ni Maanyi Muses ne, “Njaan kitoonakuŋ dɔoken tamma. Abona zin goon aduun ol ŋao alyo iinya dook, ma avo aveera dɔoken ci aleeno ki noogo iiten nice. Zin goole nico, karoonyi kicina noogo ka kicin karabon ŋaan ano niigi gool onan. ⁵ Ma iitene ween toorkonon, abon avo aveeranu dayiin ci iinya ram, ma avu iyaŋnyu keelit.”

⁶ Eneek tek ni Muses been Aaron Israyil dook ne, “Inoko tedeec yoomane nico agayu didi Maanyi neen ci baal aduŋnaanun igeet Masire o, ⁷ acinu tedeec jeere diŋdiŋon o Maanyi, eeci iziwuun niini cocobon cunoon aroyee ku noono o. Keegina te naaga ol jan ci aroyee ketu cocobon o?”

^k15:23 Mara: Kazi keeŋ cin Ibiroye ne, akaaka.

⁸ Ma aneek bodo Muses nɔɔɔɔ ne, “Agayu tedeec didi Maanyi neen o aanyuŋ idi o adaku yoomana kibeŋ ɔɔɔɔ ci olla arooŋnyu niiga ɲeere, eeci iziwuun niini cocobɔɔn unoŋ aroyeeke nɔɔɔ. Keegina te naaga ɔɔ jan? Alan niiga aroyeeketu cocobɔɔn ageeta, bar aroyeeke Maanyi.”

⁹ Eneek ni Muses Aaron ne, “Eneek kɔɔle ci Israyil noko dook ne, ‘Ivita eelit Maanyi ɲuuma, eeci izik niini cocobɔɔn unoŋ.’”

¹⁰ Mazi ɲaan azɔɔɔ Aaron ki kɔɔle ci Israyil noko nɔɔ, ubuudit niigi balal ma acin ayelzaai diŋdiŋɔɔni o Maanyi diizoca ɲinaante.

¹¹ Eneek ni Maanyi Muses ne, ¹² “Kiziwa cocobɔɔn o Israyilo. Eneek zin nɔɔɔ ne, ‘ɲaan tedeec yoomana adaku idi, ma kaanyuŋ ɔɔɔɔ ci aleenonu ka adayit tiɲeere ɲeere ka zin agayaŋ niiga keen naana Maanyi o keen Tammu unoŋ neen.’”

¹³ Ma yoomane nice, ivita nyaluureta ci abuja ɲino aali Israyila e, ma ɲeere, anyawuun ziizi ci aliya ɲino alyo. ¹⁴ Mazi ako arure ziizi, anyak kaal ci oogin loota keɲkeɲik kiyo loŋorboobu o. ¹⁵ Mazi acin Israyila kaal nicoko, alaŋ aga ma ajino anno ne, “Kalakaz nicigi?”

Ma aneek Muses nɔɔɔɔ ne, “Nicigi ɔɔɔɔ o aanyuŋ Maanyi ka adayit. ¹⁶ Gi baal arican Maanyi azi ne, ‘Abon ɔɔɔn eeti ceeni aveera ɔɔɔɔ ci agano ki nɔɔɔ e neen nicini. Abon ɔɔɔn eet coo olee ci ceez codoi, aanyonek ɔɔɔkena ceen kiilo¹ codoi.’”

¹⁷ Utuguuzo ni Israyila nɔɔ eona aduwooneke nɔɔɔ e, ma aveera ɔɔ ceegi ci meele, aveera ogeen ci miliny. ¹⁸ Mazi bar ayabiz ɔɔ o anyaa o meelik e, alaŋ bodo meele, maje ɔɔ o anyaa o miliny e, alaŋ cigeec o kidice. Ook ni ɔɔɔn eeti ceeni anyaa ci aleeno ki nɔɔɔ eo aroŋɲi niini.

¹⁹ Eneek ni Muses nɔɔɔɔ ne, “Akɔm eet ci ka kiiyaŋ ɔɔɔɔ nicoko oogi zee ma aaliz.”

²⁰ Maje ɔɔ ogeen, alaŋ zɔɔɔ ci aduwa Muses o azii, iiyaŋit niigi ɔɔɔɔ zee ma ɲeere, bar umeejito kibitit kuluta ɲɔɔ. Otoboreek ni Muses nɔɔɔɔ nɔɔɔ.

²¹ Eveera ni ɔɔɔn eeti ceeni ci aleeno ki ɔɔ o ceez onin ɲeertinok dook, mazi aabur kor, obooye ɔɔɔkena ona oogin loota e lai. ²² Ma iitene ween tɔɔrkɔɔnɔm, ook ɔɔɔn eeti ceeni eveerak eet codoi olee o kɔɔɔɔ onin kiilowet ram, ivita ni rakcoowa o kɔɔle o Israyil ma avu aduwaak niigi Muses gi nico. ²³ Eneek ni Muses nɔɔɔɔ ne, “Gi ci arican Maanyi ceeni, azi ne, ‘Tiɲeere izi iiten onan yubzeento aliile kazi Sabit. Avaada zin ɔɔɔɔ ci arooŋnyu ma aaku gi ci olla arooŋnyu aayit dayiine nicoko waanico ka iiyaŋit kaal ci anyiigjai o zee ma aaliz.’”

²⁴ Iiyaŋit ni niigi zee ma aaliz ebaal iricaneeke Muses nɔɔɔɔ e, ma eel kotoŋolit laala nɔɔ calaŋ amee ma akɔm kulut. ²⁵ Eneek ni Muses nɔɔɔɔ ne, “Adayit ɔɔɔɔ nicoko waanico,

¹16:16 Kiilo: Baale iinyaye niceke Israyila alaŋ ayabiz kaal kiilowete kibeŋ giraamete, ma yabziin ci aaronek ɲina o, ajɔɔɔ kibeŋ yabziin baal iinya niceke.

eeci nicini iiten o Maanyi een Sabit. Ɔkoma tedeec waanico ɔɔken ci avɔ ajowaanu tuwa.

²⁶ Eveerya ɔɔken nicoko iinyaye ceen toorkonɔm o, bar iiteni ceen toorgerem e, iiten ween Sabit, akɔm ɔɔken ci avɔ ajowaanu.”

²⁷ Bar bodo uduunit ɔl ogeen iitene ween toorgerem ka kɔɔt keveerya ɔɔken, ɔkoma ni ɔɔken ci ajowa. ²⁸ Eneek ni Maanyi Muses ne, “Ka dim otoborit niiga zoozok been lootinok cigan o ɲaati azuunu been inin? ²⁹ Agaac nɔko kaarayun naana Maanyi iiten ween Sabit, gi ci zin goɔn kaanyun ɔɔken ci iinya ram iitene ceen toorkonɔm o neen. Akɔm ɲaatunon eet ci ka kuduun ɲaatin aavei o iitene ceen toorgerem o.” ³⁰ Uyubuzit ni ɔl iitene ceen toorgerem o.

³¹ Otoweec ni Israyila dayiin nicoko zaar ci kazi, manna^m. Dayiin nicaaga vɔɔre kiyo kebere o ɲaancowacu o, ma akedked kiyo ɔɔkena o zabalik acaanonek letɛeci o. ³² Izi ni Muses ne, “Arican ibaale Maanyi gi ci azi ne, ‘Ayabizta dayiine nicoko kiilo codoi ka iiyanit keelit zɛɛ been buulok ci ɲaan avu e ka kicinit tiɲeere niigi dayiin ci baal kaanyun igeet adayit balala waanbaal kaduɲnaanun Masire e.’”

³³ Ma aneek Muses Aaron ne, “Doma iju areek manna ceen kiilo codoi noko ecito ka bito areek iju kibil Maanyi ɲuma ka kiiyanɲozek dayiin nicigi buulok ci ɲaan avu e.”

³⁴ Ma vuruta, ook aarek Aaron iju baal anyak manna e kibil loidon o terkedinto ɲuma, kiiyanɲe ɲinaante ebaal aricaneeek Maanyi Muses e. ³⁵ Adayit ni Israyila manna irkitook eet ram zɛɛ ma avɔ aruum looc o abaayi ɔl, ma adak manna nɔko zɛɛ ma avɔ aruum keek ci ka kooti looce ci Kanan e.

³⁶ (Anyak goɔn waanice gi ci kazi omer ci atoobo ki kiilo codoi ci ayabzi ɔl labi.)

Aduɲna maama biya

17 ¹ Uluugeto ni Israyila dook balale o Sin, ɔɔt ni olla ozoobit looc ebaal aricaneeke Maanyi nɔɔgo e zɛɛ ma avɔ aal ɲaati kazi Repidim, maje bar ɲinaante akɔm maam ci ka kowodit ɔl kina. ² Oyoyit ni niigi Muses aneek ne, “Aanycetɔ maam ci kawuda.”

Ɛbedeeke ni Muses nɔɔgo eneeek ne, “Mayo ayokaan aneet o naa? Acinaanu Maanyi ma alaj ajeezu o naa?”

³ Maje ɲinaante aruk ɔl kor, orokteek ni niigi Muses cocoboɔn aneek ne, “Aluuganet da laadun Masire ka ija dicaawet ki dool kibeɛn tiin cigaacak o koraa o naa?”

⁴ Utuluuweek ni Muses Maanyi eneeek ne, “Ka yo kutuguuweek naana ɔl nicoko naa? Inoko eelteek gi ci ka kavacaan aneet biyene.”

^m16:31 Manna: Kazi keɛɲ cin Ibiroye ne, kalakaz nicigi.

⁵ Ɛbedeekē ni Maanyi Muses eneeƙ nē, “Rawɔɔi ɔl. Oorkorit ki alaata o Israyil eegin marwak oogi, biti buk telec unun baal aruyē liil o Tooc e ka rayē ɔl ɔɔwa, ⁶ ɲaan kako kabil ineet ɲuuma ɲaati katode bēe ceen goolu biye o kazi Oreb ka zin ruk bēe ceen goolu kabilnē noko telece cun noko ka kuduunta maama ci awod ɔl.” Utuguu ni Muses gi nico kicinit alaata o Israyil eegin marwak. ⁷ Ma akaneek Muses ɲinite zaar ci kazi Masaⁿ kibeena ci kazi Meriba^ɲ, eeci oyoyit Israyila nɔɔnɔ ma icinta Maanyi iziti nē, “Aavi dim Maanyi ɲaatinai tɔ yo akom da?”

Amɔg Israyila ɔl o kazi Amalek

⁸ Ivita ni apaanit ɔl o kazi Amalek Israyil Repidima. ⁹ Ma aneeƙ Muses Jocuwa nē, “Ɗeraa oleē cigaac noko oogi ka kɔɔt kooryɔ ki Amalek. Ɗaan kako kabil tiɲeere naana bēe tadeena ɲaati kanyayē telec onan anyak dɔɔyiz o Tammo aziita.”

¹⁰ Oorun ni Jocuwa Amalek eo aricaneeƙe Muses nɔɔnɔ e, maje Muses ki Aaron been Uur otodit bēe tadeen. ¹¹ Mazi adɔɲ Muses azen, omogit Israyila Amalek, bar mazi alaca niini azen, omogit Amaleka nɔɔgɔ. ¹² Mazi ɔɔt ipiirya Muses ibaati ɲaati adɔɲi, anyakta Aaron ki Uur bēe ka kaave Muses loota, maje ɲaato adɔɲ Aaron kibeena Uur nɔɔnɔ ibaati ɲaati alebzɔɔneƙe nɔɔnɔ noko gerze ɲaan amɔɔt Muses ibaati zee ma ako ii loota. ¹³ Omoguun ni Jocuwa taakirnya o Amalek ɔrɔɔnta.

¹⁴ Eneek ni Maanyi Muses nē, “Teyeed gi nico weregeewa ka kizi gi ci gɔɔn aadanu ma abon azii Jocuwa kaga gi o keeyane tiɲeere didi naana ɔl ci Amalek noko kizeec tɔ noko izi neen.”

¹⁵ Ɛteenya ni Muses ɲinti avaadine taabinet ma akaneek zaar ci kazi nē, “Maanyi neen o aanyan dɔɔyiz ci kamoge moddo noko.” ¹⁶ Izi ni Muses nē, “Odonɲoozek waanice azena lecer o Maanyi alazeetu ka kɔɔr tiɲeere Maanyi Amalek buulok ki buulok ci ɲaan avu e.”

Ɛerɔnak Jetiro Muses

18 ¹ Eenece, iziwuun Jetiro ween alaan o ceez o jook o Midiyan ma een baati Muses ween kaav kaal o agooneƙ Tammu Muses ki ɔl ogin Israyil dook, kibeena gi baal uluugai Maanyi Israyil Masire e. ² Itooneƙ waanice Muses ɲaa onin kazi Zipora baatin Jetiro laadun, aavu ni ɲaati baatin. Iiya ni imiirɔzeƙe Jetiro Zipora ³ kibeena lɔgɔɔz ogin eegin ram

ⁿ17:7 Masa: Kazi keeɲ cin Ibiroye nē, cinnyaan.

^ɲ17:7 Meriba: Kazi keeɲ cin Ibiroye nē, yowɔɔn.

Muses. Kazi ƚeerin codoi zaar ne, Gercom^o giye o anne Muses ne, “Kiize naana mirooi looce culuu,” ⁴ maje codoi kazi zaar ne, Eliyezer^o giye o anne Muses ne, “Tammu o baaba neen o itiritaan aneet, orogoozan niini aneet ƚaati waan arukaan Varo kadaak.”

⁵ Iiya ni Jetiro ween baati Muses een kaav oorkorya ki ƚaa o Muses kibe'en loƚooz ogin eegin ram, ɔɔɔ ƚaatin balala, ƚaabaal aali Muses ki ɔl ogin bee o Tammu loota e. ⁶ Itoonek ni Jetiro nooɔo molook ci aneek ne, “Aneeta Jetiro ween baatun ween kaav, kavuunakin ineet naana ki ƚaa unun kibe'en loƚooz ogin eegin ram.”

⁷ Ook ni uruumeƚ Muses baatin een kaav noko ƚool, akati ni Muses koozonƚi looc ma acooco nooɔo ƚalyaamoc, azaayo ni niigi dook, ooyi ni Muses nooɔo keemawe onin. ⁸ Ook ni oobek baatin kaal baal agoonek Maanyi Varo kibe'en Masir giye ci Israyilo e dook, ki kaal o ger baal ajowa niigi goolowe e dook, kibe'en ƚool baal orogoozi Maanyi nooƚo.

⁹ Atalo ni Jetiro ƚaati azikni kaal ci abon baal da agoonek Maanyi Israyil, ma eelane nooƚo azene ci Masiru noko. ¹⁰ Izi ni Jetiro ne, “Katanaaz Maanyi o eelanuƚ azene o Masiru kibe'en ƚaati Varo, ma eela ɔl gideente o Masiru. ¹¹ Inoko zin kagawa anyak Maanyi dooyiz ci ajuki joowane ci gaaga o dook, eeci utuguuƚeƚ niini kaal nicoko ɔl o agid Israyil.” ¹² Anyaak ni Jetiro todoyoi een taabinet ci avaadi lai kibe'en buƚ todoyook oogi Tammu, ivita ni Aaron kibe'en alaƚ o Israyil eegin marƚaƚ dook ka kivita koozolit kibe'en nooɔo dayiin ƚuume o Tammu.

¹³ Ma iitene ci ano ƚoon o, iyit Muses lecer onin ƚoon aavei ka kook kiroon zoook, ma aliya ɔl nooɔo ƚeere noƚo zee ma yooman. ¹⁴ Mazi acin baatine kaal ci agoonek Muses ɔl niini doon noko dook, eneek niini nooɔo ne, “Gitaaz ci agoon noko? Aroon zoook nicoko dook niina doon maje ɔl nicigi dook eel aliyaanin ƚeertin dook noƚo zee ma yooman o naa?”

¹⁵ Ebedeeƚe ni Muses nooɔo eneek ne, “Avuunakan ɔl o, eeci aroon kivita kiziyit ɔooz o aduwa Tammu roonnyene ugeec. ¹⁶ Mate ƚoon adaƚo ma abaco, anyaakan niigi aneet ka kiiya kiroon naana bacoon cineen o, ma koobei nooƚo ricaniiƚoƚ been lootinok o Tammu.”

¹⁷ Ebedeeƚe ni baatine een kaav noko nooɔo eneek ne, “Gi ci agoon noko alaƚ abon. ¹⁸ Apiirnanin liƚliƚoonƚi nicini ineet, been ɔl ci avuunakin ineet o buƚ. Liƚliƚoonƚi nicini appe ɔooƚ ele ƚaatun, alaƚ anim tuguu niina doon. ¹⁹ Inoko zin ziyaan di aneet, kanyei gi ci karoon kitilooweyin ineet, aavi tedeeƚ Tammu ƚaatun. Abon azooze niina ɔl ƚuume o Tammu, ma anyaaƚ daƚoonok ugeec nooɔo. ²⁰ Demezeek nooƚo zoook been lootinok o Tammu, ma ayeelei ƚool ci ka kabaakti been liƚliƚoonok ci ka kutuguuzo. ²¹ Abon buƚ aƚera olee dook, ɔl

^o18:3 Gercom: Kazi keeƚ cin Ibiroye ne, mirooi ƚinaante.

^o18:4 Eliyezer: Kazi keeƚ cin Ibiroye ne, Tammu onane tiritooi.

ci adɔɔi ma aɲole Tammu, ɔl ci amɔryai ci abor moɲaniin ɔlaa ka rɔɔnya nɔɔɔ kiziti alaati ci abal ɔl. Abal gɔɔn ɛeti codoi ɔl ceen aliv (1,000), abal ɛeti ceeni ɔl ceen kaboon (100), abal ɛeti ceeni ɔl ceen eet ram kamɔtɔ, ma abal ɛeti codoi ɔl ceen amɔtɔ. ²² Anyeek nɔɔɔ kiroonit zoozok iinya dook ka kanyaktaayin zoozok ci tɛ gɔɔn akomneek nɔɔɔ, maje bar ci aboke o, azɔɔz niigi maany ka coma avolvɔl niina liɲliɲɔnta, eeci ɲaan niigi azɔlaanu ki ineet liɲliɲɔn nɔkɔ. ²³ Mã agoon nɔkɔ, ma een gi o aricaneekin Tammu neen, amena tedeec niina ameez piiro labak zɛɛ ma avɔ ɔl nicigi dook korgine kejeezit roonnyen.”

²⁴ Izik ni Muses baatin ween kaav ma agɔɔn kaal dook eona aduwaake niini e. ²⁵ Ma aɲera niini ɔl ci adɔɔi Israyila dook, ma aanyek nɔɔɔ kiziti alaati ci abal ɔl. Abal gɔɔn ɛeti codoi ɔl ceen aliv (1,000), abal ɛeti ceeni ɔl ceen kaboon (100), abal ɛeti ceeni ɔl ceen eet ram kamɔtɔ ma abal ɛeti codoi ɔl ceen amɔtɔ. ²⁶ Iliɲliɲit ni niigi kiziti ɔl ci gɔɔn iroon zoozok iinya dook. Gɔɔn mã anyak zɔɔz ci akomneek, anyaak niigi Muses, mã een ci aboke, adica niigi maany.

²⁷ Itoonek ni Muses baatin ceen kaav noko gɔɔl, imiire ni Jetiro ook looce onin.

Agɔɔn Tammu terkediiin kibeen Israyil biye o Sinai

19 ¹ Ma iitene wodoi nyeelowe ween iiyu baal aduɲnaan Israyila Masire e, uruunit niigi balal o Sinai. ² Aruum niigi balal ci Sinai noko ɲaati aluugane Repidima, ma avɔ balala ɲinaante koɲoɲoɲo ki bɛɛ.

³ Ɔtɔd ni Muses bɛɛ ka kook kuruumtɔ ki Tammu, ma ɲinaante, otowo Maanyi nɔɔɔ eneeke ne, “Gi ci ka bitɔ duwaak niina tatoog o Jakob ween ɔl o Israyil ceeni, ⁴ ‘Icintu ri niiga eleeetine ugooc maany gi baal kagoonei Masir, ki gɔɔl baal kacarmaanuɲ naana igeet tabane ci adɔɔi kiyo tabana o zeeroco o, ma kanyaanuɲ ivitaayan aneet ɲina e. ⁵ Inoko mã aziknaan niiga aneet juruun, ma azuunu terkediiin onan, aɲeryaanu koca niiga moddeene dook iziti ɔl cigan tiitiny, eeci lɔɔci nicini dook caan doon, ⁶ ma eeginu ɔl cigan aliɲliɲoonekan aneet, ma eeginu ɔl ci aliile.’ Nicigi zoozok ci ka bitɔ duwaak niina Israyil neen.”

⁷ Oloocai ni Muses biya ma aku awaa alaati o Israyil eegin marwak, oobek ni nɔɔɔ zoozok o aricaneek Maanyi nɔɔɔ e dook. ⁸ Abarizit ni ɔl dook moloowe codoi gi ci azi ne, “ɲaan kagoona kaal ci aduwa Maanyi o dook.” Imiiozeke ni Muses zɔɔz cineen o Maanyi.

⁹ Eneek ni Maanyi Muses ne, “Kako tedeec kakuunakin diizoce ci appe ka kiziktaan ɔl ɲaati kazɔɔzɔne ki ineet o ka gɔɔn kejeeztin niigi ineet.”

Uduwaak ni bodo Muses Maanyi gi ci ona aduwa ɔl o. ¹⁰ Ma aneek Maanyi Muses ne, “Bitɔ zin piiceyan ɔl, anyeek kizimit eleeeti kaale o ger waanico ki tiɲeere. Anyeek kotoonyit ruumanɛ ugeec, ¹¹ ka kereec iiten ceen iiyu e, eeci iitene nice kakuunai naana Maanyi bɛɛ

o Sinai kicintaan ol dook. ¹² Areeke ol keek ci aliyaane bee dook kaw, ma aneei nɔɔgo ne, ‘Uzuuti eleeti má avooyu bee tadeena, karabɔŋ avo arocu keek. Olla eeti ci aarek zooc bee nico, aruwe koca niini kadaak didi ele. ¹³ Avaci koca niini biyene karabɔŋ akane paareni didi ele, kɔkɔm eet ci uum nɔɔno aziita. Yo nuun een eet ci deer karabɔŋ een kelegit, alaŋ agano niini korog.’ Alaŋ ka kɔɔt niigi biya, dook e coma abee ɔtɔni ci mirkico.”

¹⁴ Ma vurute ci oloocake Muses ol biya, aanyeyun niini nɔɔgo kipiicek eleeti Maanyi kizimit eleeti kaale o ger, ma oony niigi ruumanɛ ugeec. ¹⁵ Eneek ni niini ol ne, “Eperpeeranit eleeti ereec iiten ceen iiyu e. Edeya eleeti reecanzeta.”

¹⁶ Ma neertine ci iiten ceen iiyu o, anyawuun badi ki juli kibeem diizoc ci appe ci abuŋa bee, ma abee ɔtɔni ci arɔk ɔɔɔt. Ma abarit ol dook ŋao aali e. ¹⁷ Arawɔɔi ni Muses ol ŋao aali e iimi bee ka kɔɔt kuruumto ki Tammu, ma avo eel niigi dook bee loota. ¹⁸ Ma abuŋa burreti bee o Sinai dook, eeci iiyak Maanyi nɔɔno goya. Ma aburrut bee kodovool burreti kiyo o atoozene zare o, ma amɔɔt bee dook ɔɔɔt ele, ¹⁹ maje ɔtɔni agereny ɔɔɔt ele kujuk wee. Ɔzɔɔz ni Muses ma abarzeek mɔlɔɔyi ci Tammo nɔɔno.

²⁰ Iiyak ni Maanyi bee o Sinai tadeen ma ako awo Muses kook bee ɔɔwa ŋinaante. Ook ni Muses bee tadeena, ²¹ ook ni eneek Maanyi nɔɔno ne, “Bitɔ loota ka bitɔ gerenyeek ol ka calaŋ atɔda gɔɔl dɔɔyiza ka kivita kicintaan aneet Maanyi, mã agɔɔn nɔko, adaai koca ol ci meelik ŋaatinge. ²² Mayo nuun een alaat o ceez onan gɔɔn avuunakan ka kivita kinlɛntozeyaan aneet Maanyi o, abon apiicekan eleeti ka calaŋ kaborneei naana Maanyi nɔɔgo nɔɔŋ ma kagoonei gi ci ger.”

²³ Eneek ni Muses Maanyi ne, “Alaŋ ol avuunak bee ci Sinai o tadeen, eeci niina alya egerenyeeyet ageeta azi ne, ‘Aaryek keek ci aliyaanu bee ka bee nicini kɔtɔ doon kiliile.”

²⁴ Abarizeek ni Maanyi Muses eneek ne, “Bitɔ loota ka bitɔ jaai Aaron oorkorya ki ineet. Maje zin bar alaat ci ceez onan oogi kibeem ol, má aanyi kotooda gɔɔl dɔɔyize cineen doon ka kivita kicintaan aneet Maanyi bee tadeena, mã agɔɔn nɔko, kagoonei koca nɔɔgo gi ci ger.”

²⁵ Ook ni Muses loota ɔlaa, ma ako aduwaak nɔɔgo kaal o aduwa Maanyi e dook.

Lootinok ween Amɔtɔ

20 ¹ Ɔzɔɔz ni Tammu zoozok dook izi ne, ² “Aneeta Maanyi o keen Tammu unoŋ baal kanyaanuŋ Masire looce baal agideenu eeginu mirɔk ween gabara e neen nicini.

³ “Má anuyu joowane oogi, bar unuyaŋ aneet doon.

⁴ “Má adilaaku eleeti kaal ci adiŋdiinanu ci atoobo ki kaal ci eel tammu keeŋa, karabɔŋ een tɔɔwaai, karabɔŋ een maame ci eel tɔɔ loota e. ⁵ Má adiŋdiinanu, karabɔŋ ayaliku nɔɔgo,

eeci keen naana Maanyi o keen Tammu unoon, keen naana Tammu ci kanyayei joowane ci gaagai o ƙeel calaƙ kagamaane ol cigan o ƙoot kidiŋdiŋanit noogo. Kapayei tiŋeere ol o aburnaan aneet ki dool ugeec buk gerziitin oŋeene o baatigeec, ma karoma buulok iiyu kook kuruum buul ceen wec ɲaan aku e, ⁶ bar kayelzaai reezinet onan buulok ceen alivet olee o areezan aneet ma azooni zoozok ogan.

⁷ “Má awuyu zaar ogan aneeta Maanyi o keen Tammu unoon gaaga, eeci naana Maanyi eet ci olla awo zaar ogan gaaga, kagernyeei.

⁸ “Aada iiten o yubzeento kazi Sabit aanycek kizi iiten ci aliile. ⁹ Ilinliŋit iinyaye ceen toorkonon o utuguuz linliŋoonok ugooc dook, ¹⁰ bar zin iiteni ceen toorgerem o, iiten onan aneet Maanyi o keen Tammu unoon yubzeento kazi Sabit neen. Iitene nice, akom eet ci ka kilinliŋ, alaŋ ka linliŋ niina, karabon een ɲeerun, karabon een beenyun, karabon een gabareenti cune maaci, karabon een ci ɲaiye, karabon een kaala ugune abal, karabon een eet ceen mirooi abaak kutuure unun. ¹¹ Eeci baale keenyca naana Maanyi tammu tadeen ki looc ki liilok kibeena kaal o anyak niigi dook iinyaye ceen toorkonon o, kuyubuza ni iitene ceen toorgerem o. Zin giye nico, kamayuuwa naana Maanyi iiten ceen Sabit noko ma kanɲera kiliile.

¹² “Toŋole baatun ki yaatun ka rak rog ɲinti wuun looce o kaanyun naana Maanyi o keen Tammu unoon igeet.

¹³ “Má amuuny eet ci deer.

¹⁴ “Má adoma zoocmaz.

¹⁵ “Má agorze.

¹⁶ “Má aduwa volon giye ci akanaake eet oma kaal roonnya.

¹⁷ “Má aanyi ziniz kizi appe korge ci eet oma. Má anuuwei ziniz ɲaa ci eet oma, karabon een gabareen cin maaci, karabon een ci ɲai, karabon een taŋ cin, karabon een zigir, karabon een olla gi ci eet oma.”

¹⁸ Mazi azii ol dook juli ki otoon, ma acin badi ki bee bureta ecito, abaritit niigi otoŋole looc, ma adewa eleeti keelit reena many. ¹⁹ Eneektek ni niigi Muses ne, “Duwaayet zoow niina alya, kazikniin labak. Bar má aanyi Tammu kozoozeyet niini gerze ɲaan koca kadaakna.”

²⁰ Eneek ni Muses ol ne, “Má anyaku ɲoliin. Aku acinaanun Tammu igeet o ka otoŋole noono gerze ɲaan abacaanu oŋee.”

²¹ Eelit ni ol reena many, ɲintiŋaan akoyi Muses diizoce o olli ter ɲao aavei Tammu e.

Joowane o adilyai kibe'en viten o avaadine taabinet

²² Ma aneek Maanyi Muses ne, “Duwaak Israyil gi coo, ‘Icintu ri niiga maany gi baal kazoozekuŋ naana igeet tamma e. ²³ Má eenyicanu joowane ci alebzeekaŋ aneet zurteenene, karabon een warkine ka idindiiŋanit.

²⁴ “‘Eteenycayan ŋinti avaadine taabinet todowaaca ka avaadi todoyook ugooc eegin azaa, ki bawo ki tiin kiziti taabinet ci avaadi lai, ki taabinet ci ganoonto. Ŋaan kakuunakuŋ ka kamayuuwuŋ ŋaati olla kaŋera naana ka idindiiŋantaŋ o. ²⁵ Mā eenycakan ŋinti avaadine taabinet biyene, má eenyicanu biyene ci wavyai, eeci aanyek gi ci oovyu biyeen o ŋinti avaadine taabinet o kizi riiriny. ²⁶ Má eenycakan ŋinti avaadine taabinet kizi wuun koroon kaal ceen zoo atodu, gerze ŋaan acinuun ol ŋeeny.’”

21

¹ Eneek ni bodo Maanyi Muses ne, “Lootinok zin ci ka duwaak niina noogo ceegi.

Gabara ween Ibiro

² “Mā ataala niina gabareen ceen Ibirowen maany, anyeek kilinliŋoozeyin irkitook ceen toorkonon noko. Ma bar irkite ceen toorgerem e, toŋa kotoo labak, kokom gi ci aruweekin. ³ Mā aku da niini doon kokom ŋaa cin, amiiri koca niini doon labak. Mazi da anyaa niini ŋaa iitene baal akuuni e, warkor niini ki ŋaa nico. ⁴ Mazi aku da arocaak ŋaa eeti ci ataala noonon o, ma aritaak ŋaa nicini noonon logooz karabon een dool ci ŋai, aavtiz ŋaa nicini ki dool kiziti ci eet ci baal ataala noonon e, ma oonaa noonon doon kotoo labak.

⁵ “Mazi bar azi eeti ci ataalyai o ne, ‘Kareez naana eet ci baal ataalan noko ki ŋaa caan o ki dool cigan o alaŋ karon kotoncek noogo looc,’ ⁶ abon zin akoyi eeti ci baal ataala noonon o ŋuume o Tammu, ma ako aanyek noonon kibil cez o adindiiŋani ol Tammu otooga, ma aboor noonon itat lobootot giye ceen ziit kizi volon ka kizi niini gabareen ci eet nico noko been neen.

⁷ “Mā ataaline eeti beenyin kizi gabareen, alaŋ ka doole ci ŋaiye noko kotonnyaai kotoo labak kiyo gabara ci maacik o. ⁸ Mā alaŋaan atalne eeti baal adoma doole nico kizi ŋaa cin e ŋaatin, abon aanyek noonon ol ogin kataalit kimiiryoi. Alaŋ agano niini kataalek doole nico ol culuu, eeci uulal koca gi baal arom ki doole nico e. ⁹ Mā enjara niini noonon kizi ŋaa ci ŋeerin, abon aanyek noonon kibil kiyo beenyin o. ¹⁰ Mā aroca eeti ŋaa oma, alaŋ agano ŋaati agolani dayiin, ki ruumane ci aanyek ŋaa ceen abuu o, ma abon arome ki noonon kizi ŋaa ki eet. ¹¹ Mā alaŋ agoonek niini noonon kaal ceen iiyu noko, awo ŋaa nicini labak, kokom guruuc ci aruk.

Zɔɔz ci akati moonyenet ki momoz

¹² “Mā aruk ɛeti eet oma kadaak, abon buk aruwe niini kadaak didi ɛɛ. ¹³ Mate avortoonek niini gɔɔn calaŋ agɔɔn looror, ma bar kaanyi gi nico kutuguuwe nɔkɔ naana Tammu, abon aviroonek niini ŋinti ŋaan kaŋeraai naana nɔɔnɔ ka kook kɔrɔɔɔɔi. ¹⁴ Bar mā aruk ɛeti gɔɔn kadaak looror, yo nuun mā iviroozek ŋino avaadine taabinet aarya nɔɔnɔ ŋinaante, ma abon akɔ aruwe kadaak.

¹⁵ “Olla ɛeti ci arɔɔk baatin karabɔŋ een yaatin, abon aruwe kadaak.

¹⁶ “Olla ɛeti ci agɔrza eet oma ma ataaline karabɔŋ anyak niini alya, mazi agamnyi niini, abon aruwe kadaak.

¹⁷ “Olla ɛeti ci atɔr baatin karabɔŋ een yaatin, abon aruwe kadaak.

¹⁸ “Mā anyak ɔl ci adaŋɔ ma aruk codoi gɔɔn biya, karabɔŋ een aziita, ma alaŋ adaai, ma bar olla amɔɔr katanu kuwena, ¹⁹ abon niini aruweek nɔɔnɔ ŋabolo ci tobe cigin baal ɔŋɛi amɔɔrni o, ma amɔriz nɔɔnɔ zɛɛ ma alal tobe. Mazi itiŋa ɛeti ci baal amɔɔr o jeena ma ɔtɔɔmɔ teleca kɔɔtɔ bitaala labak, akɔm eet ci baal aruk nɔɔnɔ o gi ci ka kutuguuwozek.

²⁰ “Mā anyak ɛeti gabareen cin maaci karabɔŋ een ci ŋai ataala, ma aruk keeta kadaak, abon apawoonek zɔɔz nicini nɔɔnɔ. ²¹ Bar mā ŋaan gabareenti nicini kadaak, ma iiya izi bek iitene ci ano gɔɔn o, karabɔŋ een iinyaye ceen ram, alaŋaan bodo eet nico apawoonek, eeci alaŋaan gabareenti nicini alinliŋoonek nɔɔnɔ iinyaye ci baal ɔmɔɔri o.

²² “Mā ayɔwɔ ɔl ma ajuk ŋaa ci anyake kujuka doole ma bar akɔm ŋaa tobe, abon aruk ɛeti ci ajuk ŋaa o gi ci olla aduwa ɛeti ci ŋaawo o ma buk koca agama ɔl o iroon kaal labak.

²³ Bar mate aruwe kanyak tobe ci ger ɔrɔɔt, apawoonek eet nico kaala ceegi: mā aruk ɛeti gɔɔn kadaak abon buk aruwe niini kadaak; ²⁴ mā akana ɛeti gɔɔn kebereec, abon akanaai buk nɔɔnɔ kebereeci; mā aliba ɛeti gɔɔn nyigitaat, abon alibjaai buk nɔɔnɔ nyigitaat; mā aduul ɛeti gɔɔn aziit, abon aduuli buk nɔɔnɔ aziiti; mā aduul ɛeti gɔɔn zooc, abon aduuli buk nɔɔnɔ zɔɔci; ²⁵ mā avaad ɛeti gɔɔn goya, abon buk avaadi niini goya; mā aruweek ɛeti gɔɔn tubeen, abon aruwoonek buk nɔɔnɔ tubeenti; mā aloonya ɛeti gɔɔn, abon aloonyi buk niini.

²⁶ “Mā aruk ɛeti gabareen ci maaci karabɔŋ een ci ŋai kebereec kuulale, abon ooŋna niini gabareen kɔtɔɔ labak ka koorkorit kebereeci ki kaal ogin baal ataalanɛ nɔɔnɔ e. ²⁷ Mā aliba niini gabareen ci maaci karabɔŋ een ci ŋai nyigitaat, abon ooŋna niini gabareen kɔtɔɔ labak koorkorit nyigitaat ki kaal ogin.

Zoozok ci akati ol o abal kaal

²⁸ “Mā akat ole eet, karabɔŋ een ŋaa kadaak, abon avaci ole nicini biyene zee ma adaai, ma akom eet ci adak idiŋ ci ole nico o, ma akom eet ci olyo o gi ci akeebonek. ²⁹ Bar mā anyak ole ci goon mooti ma uduyaak eet ci olyo o ka kozooti ole, ma bar alaŋ abek ole kozooti makacin akat eet karabɔŋ een ŋaa kadaak, abon avacu ole nicini biyene zee ma adaai, ma abon aruwe buk eeti ci olyo o alya kadaak. ³⁰ Mazi bar te aroonnyi ŋaatin kaala ci biyeetu, eela koca niini ele korog ŋaati aruyi kaal ci aroonnyi o. ³¹ Mā akat ole nicini logo ci eet oma, karabɔŋ een doole ci eet oma, abon buk apawonek kaala nicigi noono noko. ³² Mā akat ole gabareen ci maaci karabɔŋ een ci ŋai ataalyai kadaak, abon aruweek eeti ci olyo o maanyi ci gabareen o akat ole kadaak e, zurteenen ceen giraamet ceen kaboot iiyu ki eetom kamoto (330), ma abon avaci ole nicini biyene zee ma adaai.

³³ “Mā ada eeti look ma oonŋ noko calaŋ abuŋ, karabɔŋ akol look ma alajaan abuŋ, ma iinak taŋ, karabɔŋ een zigiri ecito, ³⁴ abon aruweek eeti ci loowu o eet ci taŋo o karabɔŋ een ci zigiirro o ŋabolo, izi ni kelegiti ci ona adaai o ci eet ci loowu o.

³⁵ “Mā akat ole ci eeto ole ci eet oma makacin adaak ole nicaana, abon ataaline niigi ole ci arogi o ma aŋer guruuc kibeene idi ci ole ci adaai o kotoobto. ³⁶ Mā agayi ole giye ci goon akani gonogi ma alaŋ abek eeti ci olyo o kozooti juruun, ma akat goon oma kadaak, abon aruk eeti ci olyo o ole ci arogi, ma akoyi ci adaai o kizi cin.”

Zoozok ci akati ŋaboleet

22 ¹ Eneek ni bodo Maanyi Muses ne, “Mā agorɔz eeti taŋ, karabɔŋ een eez, ma ako atodɔŋ, karabɔŋ ataaline, abon aruk niini ŋabolo ci taŋ nico tiine ceen tuur, maje eeze codoi, abon aruk eeza wec.

² “Mā agamnyi agoryaiti ŋaati alibi korɔɔg, ma aruk eeti ci korgu o noono kadaak, aleem eeti ci korgu o. ³ Bar mā aruk niini agoryai kadaak ŋaati uduunai ii, abac koca eeti ci korgu o zɔɔz nico.

“Abon zin aruk agoryaiti ŋabolo ci gi ci agorɔz o, bar mā akom gi ci ka kuruyi ŋabolo, abon ataaline ele kizi gabareen ci eet oma ka kuruk ŋabolo cin o niini maany.

⁴ “Mā ojoyai taŋ karabɔŋ een zigiri karabɔŋ een eez ci da agorze o agoryaita, ma ŋaan arogi, abon abadaan ma aruk bodo ci gaagai ram.

⁵ “Mā age tiina ci eeto mane cin, ma aanyek kajalit zee makacin ɔot egeec mane ci eet oma, abon aruweek niini eet nico labi kibeene iinab o abon mane onin.

⁶“Mā atooz ɛeti kaal mana, ma agam goo bilaa ci mano, ma ajal zɛɛ ma akɔ atooz mana ci eet oma kanɔaya, karabɔŋ een labi ci ŋaan ɛɛl mana, karabɔŋ een kaal oogi ci ŋaan ɛɛl mana dook, abon aruk ɛeti ci atooz goo o kaal nicoko dook.

⁷“Mā aanyek ɛeti gɔɔn oma guruuc, karabɔŋ een kaal cigin ka kiiyanɛk kozooti ma agɔrɛ ceeze ci eet nico o, ma agame agoryaiti nicini, abon abadaan agoryaiti nicini kaal nicoko ŋaati aruyi laak ram. ⁸Bar mā akɔm agoryai ci ajoyai, abon akɔ abil ɛeti ci ceezu o ɔl o gɔɔn iroon zoozok ŋuuma ka kojoyai zɔɔz nicini mā da bar agɔrɔz kaal ci gɔɔnɔn o niini alya. ⁹Mā adaŋɔn ɔl taŋ, karabɔŋ een zigir, karabɔŋ een ɛɛz, karabɔŋ een ruum ci alyo, karabɔŋ een olla gi ci akolooni ma azi gɔɔn ɛeti ceeni ŋaatineŋ nɛ, ‘Nicini gi caan,’ abon anyaa niigi dook ramaantiya daŋɔn cineŋ o ɔl o iroon zoozok ka kapakteek niigi eet ci avɔlɔŋ o gi ci abon abadaan kaal nicoko ma aruweek eet ci kaalu o laak ram.

¹⁰“Mā alaweeek da ɛeti gɔɔn zigir, karabɔŋ een taŋ, karabɔŋ een ɛɛz, karabɔŋ een gi ci olla ka kabaleek nɔɔnɔ, ma adaai karabɔŋ akane karabɔŋ ayite kɔkɔm eet ci acin, ¹¹abona arooni zɔɔz nicini ŋaati agɔɔni tɛɛdzooc aneet Maanyi ŋuuma giye ci ŋaan kuumi ɛeti kaal ci gɔɔnɔn o. Abon agama ɛeti ci giiwo o zɔɔz nico, ma akɔm ŋabolo ci ka kuruwe. ¹²Bar mā da didi gi nicini ɔgɔrɔzɛ eete o alawoonɛk gi e, abon aruweek niini eet o giiwo e gi nico. ¹³Mā da adak kelegiti omaan, abon anyaa niini viten ci anyiigjai o ka kiziti baacok ma akɔm ŋabolo ci ka kuruk niini bodo giye ci adak kelegiti omaan o.

¹⁴“Mā alawa rak ɛeti taŋ ci gɔɔnɔn, ma iiya akatoozek tubeenti, karabɔŋ adaai ŋaati azeeni ɛeti o taŋo e tɔ, abon aruk niini ŋabolo. ¹⁵Bar mā adaai ŋaati aavei ɛeti ci taŋo o tɔ, akɔm ɛeti nicini ŋabolo ci ka kuruk. Mā da anyak kaal ci aruweek eet ci alawan taŋ o, oorkorit guruuca nicaaga ki taŋ ci adaai o.

Lootinok ci abek ɔl baayiza

¹⁶“Mā alaba ɛeti kabarzeec ci ŋaan kirik, makacin atanguuzɔ kiziti ŋaa ki eet, abon aruwa kaal ma ariyi nɔɔnɔ kizi ŋaa cin ecodoi. ¹⁷Mā abor baati dooleco ŋaati aanyeke nɔɔnɔ eet nico, ŋaan ni aruk ɛeti nicini kaal nɔkɔ ka kizi ŋinti atanguuze ki doole nico o.

¹⁸“Má aanyeku tamaraac korog.

¹⁹“Olla ɛeti ci aanyek kelegit kizi ŋaa cin, abon aruwe kadaak.

²⁰“Olla ɛeti ci agoonek todoyoi jook oma calaŋ een aneet Maanyi, abon adaai.

²¹“Má amumuuzu eet ceen mirooi karabɔŋ agidu nɔɔnɔ, eeci baale buk niiga eeginu moddo ci gaagai Masire.

²² “Má amumuuzu ɲaa ci bɔi karabɔŋ een doole ceen booyoi. ²³ Eeci mǎ agoonu nɔkɔ ma aluweekan niigi aneet, didi ɛɛ kazii koca naana luwa cineen o, ²⁴ ma kaborneekuŋ nɔɔŋ ma karukuunɲ naana igeet adaayit ɔɔɔnta, kiziti ɲaai ugooc bɔyeete ma eegin buk doolya ugooc booyok.

²⁵ “Mǎ aanyeku ɔl ogan amaata ɲaatunɔŋ guruuc ka kabadaakuŋ, mǎ aanyeku nɔɔgo kabadaakuŋ guruuc ci meelik kujuk baal aanyeku e kiyo gɔɔn agɔɔn ɔl ogeen o. ²⁶ Mǎ agam eeti ruum ci eet oma ka kereewai nɔɔnɔ zee ma anyaa guruuc cigin da aanyek o, abon amiironeke nɔɔnɔ ruum cin o ijaan kook ii loota, ²⁷ eeci een ruum cin dook ɛɛ neen, akom oma ci ka kubuɲɔɔi bodo. Ka koca katanu niini niya? Mǎ aluweekan niini aneet, kazii koca naana luwa cin o, giye o awucneekan ɔl aneet.

²⁸ “Má adoomnyu Tammu, karabɔŋ atoryu alaan o abal ɔl ugooc.

²⁹ “Má ajuraanu labi ki nyaantane ugooc ɲaati anyakaan kiziti taabinet. Ipiiceyanɲ loɔɔɔz ugooc eegin abuunya aneet. ³⁰ Utuguuz buk maala ugooc maacik atiyaana tiina, been nyɔɔ o maacik atiyaana ɛezana ugooc nɔkɔ. Aanycek nɔɔgo koromte ki yaatigeec iinya toorgerem, ma iitene ceen turge o, anyaktaayan aneet.

³¹ “Eeginu niiga ɔl ogan aliile. Má adaku zin idiŋ ci kelegit ci aruk kelegiti omaan, ujukteek idi nicoko orze.”

Lootinok ci payiinto kibeen ci tirteento

23 ¹ Eneek ni bodo Maanyi Muses ne, “Má adaalanu zɔɔz ceen volɔŋ looc. Má atiritu eet ci ger iziti baacok cigin volɔŋa roonnya.

² “Má anuyu kɔɔle ɲaati agɔɔni gerziitin. Mǎ eeginu baacok roonnya, mǎ uuwuyu zɔɔz o aleemnyai ma azɛɛdjanu ki kɔɔle. ³ Má azɛɛdjanu ki eet ci amaata roonnya eeci amaata.

⁴ “Mǎ ajowaanu tanɲ, karabɔŋ een zigir ci eet ween mirooi gɔɔn amarnoonu akoloonai, abon amiironeku nɔɔnɔ. ⁵ Mǎ acinu zigir ci eet ci amarniinunɲ ayiici ma aruk looc, mǎ ooŋneku looc ɲinaante, didi ɛɛ itiritit nɔɔnɔ ozoleek zigir cin o kitiŋa.

⁶ “Má apaku zoozok ci ɔl ugooc amaata arɔɔŋ tirteen gerze. ⁷ Má akanu ɔl volɔŋa, mǎ apayeeku eet ci aleema kaal, karabɔŋ een eet ci akom baciin daayiz, eeci alaŋ naana eet ci ger leeminet kapayei.

⁸ “Má agamaanu moŋaniin, eeci moŋaniin aanyek ɔl o acine kiziti rubene, ma oowo zoozok o aleemnyai kiziti gerzeete.

⁹ “Má agidu eet ceen mirooi, agayu ri niiga maany mirɔkzɛet nɔkɔ, eeci baale niiga alya izitu moddo ci gaagai Masire.

Lootinok ci irkit o yubzeento ki iiten o yubzeento

¹⁰ “Odoyit zin maneen ugooc, ma ateedanu kaal ci abiirna o irkitoowe ceen tɔrkɔnɔm o,
¹¹ ma bar irkite ceen toorgerem e, otonjit maneen kuyubuzit rak calaŋ eevyu irkit nico dook ka
 coma ajowa ɔl o amaat arɔɔŋ tirtɛen ɲaatunɔŋ kaal ci abiirnai doon maneeni, ma adak buk
 kelegje o too kaal ci adootonek looc o. Utuguuz buk maneen ugooc adowaanu iinab ki kinjro
 nɔkɔ.

¹² “Ilinjiŋit zin iinya tɔrkɔnɔm, ma iitene ceen toorgerem o, má alinjiŋnyu ka tiina ki zigire
 ugooc kuyubuzit, ma buk ka kovolkocit gabara o maacik arita gabara ugoocok ɲaiyeek ki ɔl
 ween moddeen bodo.

¹³ “Iziti vilile utuguuz kaal ci kaduwaakuŋ noko dook. Má abuuŋnyu zaar ci joowane oogi,
 má aanyeku kizikte zaara cigeec utugeetine cugooc.

Talniinok ween iiyu irkita

¹⁴ “Utuguuz gɔɔn talniin ci adiŋdiŋanaŋ aneet irkite codoi o laak iiyu.

¹⁵ “Utuguuz gɔɔn Talniin ci Dɔɔken o Alaŋ Amokcar, adayit dɔɔken ci akɔm nyigit ci
 nyaanu iinya toorgerem, eo karicaneekuŋ naana igeet. Utuguuz gɔɔn talniin nico iinyaye o
 aaronek nyeelowe o kazi Abib, eeci nicini nyeelok baal aduŋnaanu Masire e neen.

“Akɔm eet ci akuunakan aneet kɔkɔm gi ci anyaakan.

¹⁶ “Utuguuz gɔɔn Talniin o Teedinto ɲaati ateedanu labi o arayai biireza maneene ugooc.
 Utuguuz buk gɔɔn Talniin o Ooti Labina Piimanen ^P ɲaati idicaai irkit, ma ulutaawu kaal
 ugooc dook maneeni.

¹⁷ “Abon gɔɔn avuunakan ɔl ugooc maacik dook aneet Tammu ween Maanyi uneen laak
 ceen iiyu noko^r irkita.

¹⁸ “Má anyaakaŋ biyee ci todoyoi ci ataabjaŋ, má aromaanu ki kaal ci anyak nyigit ci
 nyaanu. Má iyaŋnyu more ci taabinet onan talniinto zee ma aaliz.

¹⁹ “Anyaktaak gɔɔn ceez onan aneet Maanyi o keen Tammu unoŋ kaal o abon ɔrɔɔt arayai
 biireza adowaanu maneene ugooc.

“Má aaku nyɔɔn ci bawooto irane ci yaatin.

^{P23:16} Talniin o Ooti Labina Piimanen: Kazi bodo talniin nico ne Talniin o Aavtiye ɔl Nyabukuunyai (Livai 23:33-43).

^{r23:17} Laak ceen iiyu noko: Talniin o Dɔɔken o Alaŋ Amokcar, ki o Teedinto, kibeenu o Ooti Labina Piimanen.

Adimdiiman toonnyaiti ci Tammo gool

²⁰ “Icinit di, kitoon naana toonnyai karawooyun igeet goola ka kebeyun ka kooyun ḡaabaal kidimdiimaneyun igeet laadun e. ²¹ Abon zin aziknu nɔɔɔ jurun, ma azuunu gi ci aduwaakun o. Má aburnu nɔɔɔ. Mǎ aburnu nɔɔɔ, alaḡ koca niini gi ci aburnu nɔɔɔ o ooḡnekun, eeci anyak niini alazeet onan. ²² Mǎ azuunu zɔɔɔ ci aduwaakun niini o jurun, ma agoonu kaal o kaduwa naana dook, keen koca mirooi ci ɔl o amarniinun igeet ma koor nɔɔɔ. ²³ Arayiinun tiḡeere toonnyaiti caane noko ka kooyun looce ci ɔl o kazi Amori, ki Ait, ki Perizi, ki Kanan, ki Ivai, kibeem Jebusi, ma keeya tiḡeere nɔɔɔ kizeec tɔ. ²⁴ Má adiḡdiinanu, karabɔḡ ayaliku joowane cigeec o, karabɔḡ anuyu kaal ci agoon ɔl nicigi o. Abon alibju joowane nicoko ma uulalu biyeen ugeec atadiz adiḡdiinanu joowane o gaagai kizeec tɔ. ²⁵ Idiḡdiinantun aneet Maanyi o keen Tammu unoon ka kamayuuk dayiin kibeem maam ugooc awudu, ma katooi moorizok ḡaatunon kizeec tɔ. ²⁶ Ma kaanyi ḡaai cugooc o dook kitirit kɔkɔm ci ajuka doole, karabɔḡ awɔ koliin. Ma kaanyun orogit ḡinti wuun.

²⁷ “Kaanyi tiḡeere ɔl ci avɔ ooronu ki igeet kanyayit ḡoliin ḡaan uruunit, ma kaguuv nɔɔɔ. Kaanyi tiḡeere naana moddeen ugooc dook kaanyun bawuci kivitun igeet. ²⁸ Kitoon tiḡeere kabiirir karaktooyun igeet ka kɔɔ kotooyit ɔl ween Ivai, ki Kanan, kibeem Ait kɔɔ many. ²⁹ Alaḡ zin bar katooi nɔɔɔ irkite codoi nɔkɔ, eeci een koca looci balal makacin iziti kelegje ci too meele zee ma alaḡ abaaku jurun. ³⁰ Katooi tiḡeere ɔl nicoko igeet kebeen kidicilim, kidicilim nɔkɔ zee makacin izitu meele agantoowu ḡaati abaaku looce nico eleento kizi looc cunoon.

³¹ “Kakanaa tiḡeere naana keek cunoon liile o kazi Biir Maam zee been liil o Viliztiya, ma kakanaa balala kook kakat liil o kazi Yuvratiz. Kaanyun tiḡeere igeet otooktek ɔl o abaak looce nice tuu. ³² Má aterkedu zoosok ki nɔɔɔ, karabɔḡ een joowane ugeec. ³³ Má aanyeku nɔɔɔ kabaayito looce cunoon o. Mǎ agoonu nɔkɔ, alabaanun koca tiḡeere niigi igeet ma aanyun utuguuz oḡee ḡuume onan, eeci aanyun buk koca niigi igeet idiḡdiinanit joowane cigecek o.”

Agamta Israyila terkeḡiin o Maanyi

24 ¹ Eneek ni bodo Maanyi Muses ne, “Ijaayan bee tadeena ḡaato, ɔrkɔrta ki Aaron ki loḡɔɔ ogin, Nadab ki Abiyu, kibeem alaat o Israyil eegin marwak eegin eet iiyu kamɔtɔ. Abon avu adiḡdiinanu niigi ḡaati eelni reena, ² abon akuunakan ijoonun niina Muses doon, alaḡ ɔl ci gaaga o avu ijoonun. Alaḡ ka ivitaak niina ki ɔl dook bee tadeen ḡina.”

³ Mazi ook uduwaak Muses ol zoosok ki lootinok o Maanyi dook, agamta niigi moloowe codoi ma azi ne, “Ŋaan kagoona kaal ci aduwa Maanyi o dook.” ⁴ Eteyeedun ni Muses zoosok baal aduwa Maanyi e dook.

Itiŋa ni niini ŋeere ririwɔɔna, ma eenyca ŋinti avaadine taabinet bee loota, ma aarek biyeen ci atadiz kiziti kitiirwa laak amonki ram ayakzaan kidonji o Israyil eegin amonki ram. ⁵ Itoon ni niini logɔɔz ceen Israyil ŋaan iŋaaz, ɔɔt ni anyakta niigi taabinet ci avaadi lai, ma avu atodɔŋ arzeen ci tulurik noko ka kiziti taabinet ci ganoonto adiŋdiŋani Maanyi. ⁶ Ooyi ni Muses biyee ci todoyook nicoko o, ma ako aŋer korgeena, aarek oogi kodooce ma aparaneek koko ŋino avaadine taabinet e. ⁷ Ooyi ni niini werege o terkediiinto baal ayeedi lootinok o Tammo e, ma ako akeebek ol. Agamta ni niigi iziti ne, “Ŋaan kagoona kaal ci aduwa Maanyi o dook ma kazuuna.”

⁸ Ooyi ni Muses biyee o eel kodoocene e, ma ako aparaneek ol ŋaati anne ne, “Nicigi biyee o ayelza terkediiin baal aterkedeekun Maanyi igeet zoosowe nicoko dook e neen.”

⁹ Ɔɔto ni Muses ki Aaron ki Nadab ki Abiyu kibeena alaat o Israyil eegin marwak eegin eet iiyu kamoto e bee tadeena. ¹⁰ Ɔɔto ni icinit niigi Tammo o Israyil. Ma ŋinti aarek niini zɔɔ o, abil kiyo ŋino agiiri biyene o colayik aburrut aliimez o, ma vɔɔr per kiyo tammu keeŋ o.

¹¹ Ma bar waanice ŋaan Tammo alaat o Israyil baal avɔ acin noono e kuruk kadaayito, bar waanice adake niigi ma awode ŋinaante labak.

¹² Ma aneek Maanyi Muses ne, “Tɔda bee ijaayan ka ija bil ŋaato ka kaanyin biyeen o zabalik baal kayeedi e, ki lootinok, been zoosok o ka kitiloozo ol.”

¹³ Ɔtoɔzo ni Muses ki Jocuwa o goon atirit noono, ook ni Muses bee o Tammo tadeena niini doon. ¹⁴ Ma aneek niini alaat ceen marwak noko ne, “Ereeyetu ŋina zee ma kabadaakun. Oromte niiga ki Aaron kibeena Uur zee ma kabadaakun ŋina. Ma anyak ol ci adanɔ, aanycek koɔt ŋaatiŋe.”

¹⁵ Mazi ako Muses bee tadeena, ubuŋa diizoc bee, ¹⁶ iiyak ni diŋdiŋooni o Maanyi bee ci Sinai o, ma abuŋa diizoc nicini bee iinya toorkonon, ma iitene ceen toorgerem o, otowo Maanyi Muses diizoca ecito. ¹⁷ Ma acin Israyila diŋdiŋoon o Maanyi bee ɔɔwa abil kiyo goo o atoozi o. ¹⁸ Ook ni Muses diizoca ecito bee tadeena ŋinaante. Ma ako aavi ŋinaante waazinok eet ram ki baalinok eet ram.

Kaal ci aanyonek ceez o ruumonto een keema aliile

25 ¹ Ma aneek Maanyi Muses ne, ² “Duwaak Israyil kanyaktaayan aneet Maanyi kaal ci aayan. Doma kaal nicoko eete ci olla anyakaan niini zinize cin doon. ³ Kaal zin ci

ka kanyaktaayin niigi ineet o ceegi: warki, ki zurteenen, ki ziik ci maanik, ⁴ki bɔɔŋ ci colayik aburrut, ki ci regeek kibe'en ci merik kiziti gidaŋe, ki ruumanɛ o aloolai boɔŋe o abon, ki ima ci bawonu, ⁵ki kuwa ci mirkiciwu ci aŋinye ma abuuli kaale ci merik, ki kuwa ci abon ci keleg oogi, ki ke'en ceen gaacen, ⁶ki maal ci kiŋirowu ka katalanyci lambɛeta, ki karace'en ci ka kacaantozek maal o rɔɔnyanzetu, ki ci ka kutuguuyai kaarkareta o aŋɔl mediz, ⁷ki biye'en o merik aliimez, kibe'en olla biye'en oogi ci aliimez ka kaaryozek kubuli kibe'en bɔkɔɔr o alaan o ceez onan.

⁸“Karoŋ zin naana nɔɔgo ketɛenycayan ceez caan aliile ka kabaayi naana ŋaatinɛŋ. ⁹Utuguuza ceez ceen keema aliile, kibe'en kaal cigin liŋliŋoonto o dook keelit kiyo ci tedeec kako kayeelekin ceeni.

Loidoŋ o terke'diinto

¹⁰“Anyeek nɔɔgo ketɛenycaya loidoŋ keene ween gaacen, kizi corcooritin cine o mitir codoi kibe'en sentimitiret^s amɔɔ, ma een lolaniin cine o sentimitiret eet iiyu ki tɔɔrkɔnɔm, ma een doŋiin ci akɔyi ki tadeen o sentimitiret eet iiyu ki tɔɔrkɔnɔm. ¹¹Ubuulek loidoŋ nico warki o aliimez libirɔ dook, ecitɔ kibe'en eci bawuuco o buk, ilikta zin loidoŋ kabanyɔ warkine ci abil kiyo voocu o eci bitaalu o. ¹²Utuguuza nyapɔkɔde'en ceen warki gɔlgɔlik wec ka aaryek zɔɔ ci loidoŋo eegin wec o, keelit nyapɔkɔde'ena ramaan libire codoi, maje ramaan, eel libire coo. ¹³Atabaaca ke'en ceen gaacen wuuntik ram, ubuultu ni warkine. ¹⁴Iyizeek zin ke'en nicoko nyapɔkɔde'en ci eel libirɔɔi noko ka gɔɔn kɔdoŋɔɔi loidoŋi. ¹⁵Abon eel ke'ena nyapokodeenene ci loidoŋo o, nɔkɔ calaŋ aaryai. ¹⁶Ŋaan zin kako kaanyin biye'en o zabalik ayeedine lootinowa ogane terke'diinto ka areek loidoŋ nico ecitɔ.

¹⁷“Utuguuza gi ci abuŋeen loidoŋi nicini o warkine o aliimez kizi corcooritin cine o mitir codoi kibe'en sentimitiret amɔɔ, ma een lolaniin cine o sentimitiret eet iiyu ki tɔɔrkɔnɔm. ¹⁸Ŋɔɔnyca kaal ram ci atoobɔ ki toonnyak o tammu tadeenu kazi Kerubim nyoola warkine kodoye ki gi ci abuŋeen loidoŋi o kelebeztoozek loidoŋ kabanyɔ. ¹⁹Aanycek toonnyai codoi kibil libire codoi, maje toonnyaiti ceeni, abil libire coo, kodoye ki gi ci abuŋeen loidoŋi o. ²⁰Aanycek toonnyak kekerit taba kibiilit gi ci abuŋeen loidoŋi o, kaanyɔ keenti kegeleemit gi ci abuŋeen loidoŋi o. ²¹Ŋaan kako kaanyin ineet biye'en o zabalik ayeedine lootinowa ogane terke'diinto ka areek loidoŋ nico ecitɔ. Ubuŋit zin loidoŋ giye onin buŋeento. ²²Ŋaan kavo

^s25:10 Sentimitiret: Baale iinyaye niceke Israyila alaŋ ayabiz kaal mitireete kibe'en sentimitirete, ma yabziin ci aaronek ŋina o, aŋɔzɔ kibe'en yabziin baal iinya niceke.

karuumo naana ki ineet giye o abunseen loidonji o terkedinto tadeena nao anjeroon toonnyawa ween ram eel loidon tadeena e ka kook kiricaneeyin zoozok ogan dook ka yiteek Israyil.

Tarabiza o eelni dɔɔkena o aanyonek Tammu

²³ “Utuguuza tarabiza keene ween gaacen kizi corcooritin cine o, sentimitiret eet wec ki turge, ma een lolaniin cine o sentimitiret eet ram ki wec, ma een donjin cine akoyi ki tadeen o, sentimitiret eet iiyu ki tɔɔrkɔnɔm. ²⁴ Ubuulit tarabiza nico warkine o aliimez. Ilikta zin tarabiza kabanyo eci bitaalu o warkine ci abil kiyo voocu o. ²⁵ Ozoobtek tarabiza utugeeti warki ci abil kiyo voocu o, kizi dopoolitin cine o sentimitiret turge. Ozoobtek bodo voocu nico kabanyo gɔɔl codoi ci warkinu. ²⁶ Utuguuzak tarabiza nyapɔkɔdeɛn ci gɔlgɔlik wec een warki, aaryek kaluudene ci zɔɔ ci tarabizo eegin wec o. ²⁷ Abon apadano nyapɔkɔdeɛna ki warki ween voocu azoobonek tarabiza utugeeti een dopoolitin online sentimitiret turge e ka kuzuuktozek keena o ka kɔɔɔɔɔ tarabiza. ²⁸ Atabaaca keen ci wuuntik eegin gaacen, ubuultek zin warki ka gɔɔn kɔɔɔɔɔ tarabiza. ²⁹ Utuguuza kodooce ci tavgavik, ki diicit, ki ijunya ci mayaani been ci milinyik ka gɔɔn kuɔuutozeker nyaani o taabinto looc, abon agɔɔnnayai kaala nicigi dook warkine o aliimez. ³⁰ Aaryek dɔɔken o aanyonekan aneet tarabiza nico ka keelit nyume onan iinya dook noko.

Kitiir ci lambeetu een warki

³¹ “Ɔɔɔɔnyca kitiir ci lambeetu nyoola warkine o aliimez. Utuguuza ɔinti ka kibili kitiiri nicini o kɔɔɔɔnyɛ, utuguuzek zin lɔɔren ci eel kiyo koroboli o kitiir nico ele kodoye. ³² Abon anyak kitiiri nicini otoo een tɔɔrkɔnɔm, eel iyon libire codoi, maje bodo iyon, eel libire coo. ³³ Aanycek gɔɔn oton coo kanyak lɔɔren iiyu ci eel kiyo koroboli o. Abon otoo een tɔɔrkɔnɔm eel kitiire nico o dook atoobo. ³⁴ Ma abon anyak kitiir dikirɔni lɔɔren wec ci eel kiyo koroboli o. ³⁵ Abon eel lɔɔrena iyon loorene een wec noko, vitenaane een iiyu akani otoo ramaan kitiir loota o. ³⁶ Abon kitiiri nicini ki otoo cigin o, kibeɛn lɔɔren ci kizik koroboli o, aɔɔɔnyai niigi dook nyoola kodoye ki kitiir warkine o aliimez.

³⁷ “Utuguuza zin lambeet toorgerem ka aaryek kitiir tadeena ka kataaraanit ɔinti aarek kitiiri nyum o. ³⁸ Abon kaala ci ka keteeɔjai looronya ci alanyci lambeeta o, ki kaal ci tavgavik ka gɔɔn kaaryozek buurtane ci looronya ci uturucit o, agɔɔnnayai nicigi dook warkine o aliimez. ³⁹ Abon kitiiri nicini kibeɛn kaal cigin o dook, agɔɔnnayai kiilowete een eetom kamoto ki wec warkine o aliimez. ⁴⁰ Abon agɔɔnanu keelit kiyo ci acin kayeelekin naana ineet bee tadeena noko.”

Keema o ruumonto aliile

26¹ Ma aneek Maanyi Muses ne, “Tuguuwa keema ruumanene ceen amoto, ci aloolai boone o abon, ki boone o colayik aburrut, ki boone o reggek, kibeene boone o merik kiziti gidane, uruumu ni kodoye, otoloweeyu ni riritoon ci toonnyak o kazi Kerubim aaritzeta.

² Abon atooba ruumane nicigi dook teny, kizi corcooritin cineen o mitireet amonki ram, ma een appinzet cineen o mitireet ram. ³ Rumuz ruumane ceen tuur kokorkooranto kodoye, rumuz buk ceen tuur anyiigjai o noko. ⁴⁻⁵ Zeedek ruum nico kabanyit codoi looronya ci colayik aburrut eegin eet ram kamoto ninti atoorneke ruum o, tuguu buk ruum ci anyiigjai o noko. ⁶ Tuguuwa zin nyapokodeen ceen warki ceen eet ram kamoto ka cabeek looronya nyapokodeen nicoko viten ci volonjik o ka kurumuz ruumane ci keemawo eegin ram noko dook kodoye kizi ruum codoi ci eenycine keema.

⁷ “Tuguuwa ruumane ceen amonki codoi imane ci bawonu ka kataadozek keema nico tadeena. ⁸ Abon atooba ruumane ceen amonki codoi noko dook teny, kizi corcooritin cineen o dook mitireet amonki iiyu, ma een appinzet cineen o mitireet ram. ⁹ Romo ruumane ceen tuur kodoye, romo bodo ceen torkonon kodoye. Tuuzek ruum ci atoorneke ruumanene ceen torkonon noko keema nico otog tadeena. ¹⁰ Zeedek ruumane ceen ram noko, gon codoi naatineen kabanyit codoi looronya ceen eet ram kamoto ninti atoorneke ruum o. Tuguu buk ruum ninti anyiigjai o noko. ¹¹ Tuguuwa zin nyapokodeen ceen ziik ci maanik ceen eet ram kamoto ka cabeek looronya nyapokodeen viten ci volonjik o ka kurumuz ruumane ci keemawo eegin ram o dook kodoye. ¹² Maje ninti davdav anyiigjai ruume ci abuneen keema tadeena o, abon abil niini kalacaai kitaak todo keema eci bawuuco e. ¹³ Abon ruum ci ataadonek keema nico tadeen o, wuun kiiya kuruum todo keema kabanyo ceen ram o dook kizi ninti miliny anyiigjai abuna keema loota kabanyo ceen ram o, mitir korgeen.

¹⁴ “Tuguuwak keema nico kuwa ci mirkiciwu ci aninye ma abuuli kaale ci merik ka buji keema nico tadeena. Tuguuwa zin bodo kuwa ci abon ci keleg oogi ka buji keema nico tadeena.

¹⁵ “Itiir keema zoorene ci zabalik eegin gaacen keelit jeena top. ¹⁶ Abon zoorena ci zabalik noko, een gon coo corcooritin cine mitireet wec, maje appinzet een sentimitiret eet iiyu ki torkonon, ¹⁷ ki keen ci milinyik abaric utugeeti kapadanto niigi dook. Abon zoorena ci keemawo zabalik o dook agooni noko. ¹⁸ Areek zooren ci zabalik eegin eetom keema libire ci ako ki teenet e. ¹⁹ Tuguuwa viten ci ka keelti zoorena nicigi loota o zurteenene kiziti eet ram ka kibili gon keet codoi viten ci zurteenen ram. ²⁰ Areek buk keema libire ci ako ki baatikeeri

e zōren ci zabalik eetom. ²¹ Tuguuwa buk viten ci ka keelti zōrena nicigi loota o zurteenene kiziti eet ram ka kibili gōn keet codoi viten ci zurteenen ram. ²² Areek zōren ci zabalik eegin tōrkōnōm keema ziizen libire ci nyagjo o, ²³ areek buk zōren ci zabalik ram keema vuruta ŋaati aṭorneke kaluudene o. ²⁴ Abon anyak keen ceen ruukcok ci arom zōren ci zabalik o eci tadeenu o, kibeene eci lootu o kaluudene ceen ram o dook. Abon ruukcoi ci tadeenu o ajōŋoz viten ci vōlōŋik aloyai eel gōnōgi ci loota o tadeena ŋaati aṭorneke kaluudene ceen ram o, ma abon kaluudene ceen ram noko atoobo teny. ²⁵ Abon anyak zōren ci zabalik eegin turge, ki zurteenen ceen amōnki tōrkōnōm ka kibili gōn keet codoi zurteenen ram loota.

²⁶ “Tuguuwa buk ruukcok keene ween gaacen goolok tuur ka romi zōren o zabalik keemawo kook kuruum ŋinti aṭorneke keema libire ci ako ki teenet e, ²⁷ ka ruukcowa ceen tuur o, koromit zōren ci zabalik o libire ci baatikeeri o, ma arumuz bodo ceen tuur zōren ci zabalik o ŋaati aṭorneke keema e libire ci nyagjo o. ²⁸ Anyeek ruukcoi ci korgeenu o kacab zōren ci keemawo zabalik o libire ci ako ki teenet o, ma agoonei buk libir ci ako ki baatikeeri e, kibeene libir ci ako ki nyagi e noko. ²⁹ Buul zōren ci zabalik noko warkine, utuguuwa ni warki ceen nyapōkōdeen ci gōlgōlik ka kagamit ruukcok. Buul buk ruukcok ele warkine.

³⁰ “Tōdōwa keema nico kibil eci acin kayeelekin ineet bee tadeena noko.

³¹ “Tuguuwa ruum ci aloolai boonge o abon, ki boonge o colayik aburrut, ki boonge o regEEK, kibeene boonge o merik kiziti gidāŋe, toloweek buk riritōn ci toonnyak ci Kerubim noko aaritzeta. ³² Iriim ruum nico warkine o rōŋōdik eel kitiirwane ceen gaacen eegin wec abuuli warkine ma eelni zurteenen ceen wec loota noko tadeena. ³³ Areek ruum nico keema ecito ka keŋer Ŋino Aliile kibeene Ŋino Aliile Ōrōt, kiivontek warkina ween nyapōkōdeen eel ruum o abunŋeen keema tadeena nōnō looc. Areek loidon o terkedinto keema Ŋino Aliile Ōrōt. ³⁴ Buŋo loidon ci terkedinto o giye onin buŋeento Ŋao Aliile Ōrōt ecito. ³⁵ Anyeek tarabiza kibil keema Ŋino Aliile libire ci ako ki baatikeeri e, maje kitiir o lambeetu, anyeek kibil keema Ŋino Aliile libire ci ako ki teenet e, ketevento ki tarabiza.

³⁶ “Maje keema otog eci bitaalu o, areek ruum ci aloolai boonge o abon, ki boonge o colayik aburrut, ki boonge o regEEK, kibeene boonge o merik kiziti gidāŋe aaritzeta ka kubuŋ keema otog. ³⁷ Iriim ruum nico warkine ci rōŋōdik eel kitiirwane ceen gaacen eegin tuur abuuli warkine ma eelni ziik ci maanik een tuur loota noko tadeena.”

Loidon o avaadine taabinet

27 ¹ Ma aneek Maanyi Muses ne, “Tuguuwa loidon ci ka kavaadoi taabinet keene ceen gaacen, kizi donjin ci akoyi ki tadeen o mitir codoi ki sentimitiret eetom kamoto ki

wec, ma atoobo kabanyo dook kizi kabanyit ceeni, mitireet ram ki sentimitiret eetom ki tuur. ² Teenyek loidon nico kaluudene ceen wec o dook otoo kodoye kibeene loidon. Buul zin loidon nico ziite ci maan. ³ Abon agoonnyai kaala ci loidon ci avaadine taabinet o dook ziiye ci maanik. Tuguuwa ijunya ci tavitavik ka goon kujuktoozেকে kaala o aturuc anyiigjai loidone ci avaadine taabinet noko tuu, ki koreyet ci milinyik tekeziinto, ki kodooce ci biyee o zaciinto, ki kiyeen ci vakarik ooti ka kutuyoozেকে idina, kibeene tobokwa ci ka kitiktooi zolomo o avaadine taabinet. ⁴ Tuguuwa tiliwoot ziite ci maan ci arawuci kiyo cabayi o. Tuguuwak buk ziik ci maanik een nyapokodeen golgolik kaluudene ceen wec noko dook. ⁵ Areek tiliwoot ceen ziit ci maan arawuci noko loidon nico ecito, kibil korgeena, kaavu gi ween voocu atakucoonek loidon eci bawuuco o loota. ⁶ Tabaacak loidon keen ci wuuntik eegin gaacen, ubuulu ni ziiye ci maanik, ⁷ ka kiyizoozek keena nicigi nyapokodeen ecito, keelit kabanyooi ka goon kodonooi loidoni ci avaadine taabinet o. ⁸ Tuguuwa loidon nico keene ci zabalik konolon keen, kibil eci acin kayeelekin ineet bee tadeena noko.

Kaluwa

⁹⁻¹⁰ “Tuguuwa kaluwa ci aliyaane keema o aliile ruumanene ci aloolai boone o abon. Anyeek kizi corcooritin ci libir ci ako ki teenet o mitireet eet ram ki wec. Abon ruum nicini iirimi kitiirwane ceen eetom ci eelni ziik ci maanik een eetom buk loota, ma anyak zurteenen ci ronodik eel kitiirwane nicoko, kibeene ziik ceen zurteenen abaric utugeeti kapadanto ka kokorkoranit kitiirwa nicoko. ¹¹ Tuguu buk kaluwa libire ci ako ki baatikeeri e noko.

¹² “Anyeek kaluwa naati atoorneke libire ci nyagjo e, kizi lolaniin cine o mitireet eetom ki ram, ma anyak ruumane ci iirimi kitiirwane ceen amoto ci eelni ziik ci maanik een buk amoto loota. ¹³ Anyeek kaluwa libire ci jeenu adunnaan ii o, kizi lolaniin cine mitireet eetom ki ram. ¹⁴⁻¹⁵ Areek araan ci kaluwaawu o kibil libire ci jeenu o. Yabiza zin araan nico libire ci ako ki baatikeeri o kizi corcooritin cine mitireet torakonon ki sentimitiret eet iyu ki toorgerem, ma anyak kitiirwa iyu ci eelni ziik ci maanik een iyu buk loota ka kiirimtoi ruumanee. Tuguu buk araan libire ci ako ki teenet o noko.

¹⁶ “Nyoog kaluwa araan ruume ceen corcooritin cine o mitireet torokoc, ci aloolai boone o abon, ki boone o colayik aburrit, ki boone o regEEK, kibeene boone o merik kiziti gidange aaritzeta. Anyeek ruum nico kiirime kitiirwane ceen wec ci eelni ziik ci maanik een wec loota. ¹⁷ Abon eelni kitiirwana ci kaluwaawu o dook ziik ci maanik loota, ma aaronek kitiirwa nicoko zurteenena ci ronodik tadeena, kibeene ziik ceen zurteenen abaric utugeeti kapadanto ka kokorkoranit kitiirwa nicoko. ¹⁸ Abon een corcooritin ci kaluwaawu o mitireet eet ram ki

wec, ma een lolaniin cine o mitireet eetom ki ram, kibeene ruumane ci iirimi ci een donjiin cineen avoyi ki tadeen o, mitireet ram ki sentimitiret eetom ki tuur ci aloolai boonge o abon. ¹⁹ Olla kaala oggeen kaale ci alinglinji ol keemawe nico o dook, kuruum looyane ci acabiin keema kibeene kaluwa o dook, abon eegin ziik ci maanik.

Maal o alanyci lambeta

²⁰ “Ricaneeke Israyil kanyaktaayin maal ci kinjiroowu ci amacwaai juruun ka goon katalanyeci lambeta o keema onan kemedan noko. ²¹ Abon aanyek Aaron kibeene logooz ogin lambet o eel Haa Aliile, kojoozto ki ruum o ajeriin keema ecito, keelit loidon o terkediinto nuuma ka katalanyit nuume onan aneet Maanyi yoomana noko zee been wak calan adiiti. Nicini izi lootinet ci ka kibil noko zee been buulok ci naan avu e Israyila.”

Ruumane ci alaat o ceez o Tammo

28 ¹ Ma aneek Maanyi Muses ne, “Towaa gotonu Aaron ki logooz ogin Nadab, ki Abiyu, ki Eliyazar, kibeene Itamar kivitaayin ineet, eeci kejeraa naana noogo Israyila ka kilinlijoozeyan aneet kiziti alaat ci ceez onan. ² Tolowaak zin gotonu Aaron ruumane ci aliile ka kitilizaai niini kanyayi eezet alaa. ³ Duwaak kaal nicoko ol ween aaritnya baal kaanyeya noogo geenyiz e ka kutuguuzak Aaron ruumane ka piiceyan noono aneet ka kilinlijoozeyan niini aneet kizi alaan ci ceez onan. ⁴ Ruumane ci ka kutuguuza niigi o neen ceegi: ruum ceen bokoor, ki kubuli, ki ruum ci wuun agurut looc, ki ruum ci wuun, ki kavuur, kibeene ruum ceen kavali. Anyeek noogo kutuguuzak ruumane ci aliile noko gotonu Aaron been logooz ogin ka zin kiziti niigi alaat ci alinlijoonekan aneet ceeze onan. ⁵ Anyeek kutuguuza ruumane nicoko boonge ceen warki, ki boonge ci colayik aburrut, ki boonge o regEEK, ki boonge o merik kiziti gidan, kibeene boon o abon goon agoonnyane ruumane o abon.

Kubuli

⁶ “Tuguuwa kubuli boonge ceen warki, ki boonge ci colayik aburrut, ki boonge o regEEK, ki boonge o merik kiziti gidan, kibeene boonge o abon goon agoonnyane ruumane o abon, ma aloolai aaritzeta. ⁷ Toloweek ruum nico ajeeto ram doodobwani ka kacaboozeke kubuli ele. ⁸ Tuguuwa kavali ci barkoono o kodoye kibeene kubuli ruume codoi, boonge o abon goon agoonnyane ruumane o abon, ma adiman kavali nico boonge ceen warki, ki boonge ci colayik aburrut, ki boonge o regEEK, kibeene boonge o merik kiziti gidan aloolai aaritzeta.

⁹ “Biti biyeen o merik aliimez ceen ram ka tɛyɛedi zaar ci lɔgɔɔz o Israyil ^t, ¹⁰ kezeede eo azeedine tirii uneen, tɛyɛed zaar ceen tɔɔrkɔnɔm biye codoi, ma buk ayeedi ci anyiigjai eegin tɔɔrkɔnɔm o biye coo. ¹¹ Tɛyɛed zaar ci lɔgɔɔz ci Israyil o biyene ceen ram noko goole o gɔɔn ayeedeke ɔl ween aaritnya nyapɔkɔdeen zaar o. Riibek zin warki biyeen nicoko kabanyɔ dook, ¹² ka areek biyeen nicoko ruum ceen kubuli noko aɲɛtɔ ɲaati doodobwanu o ka kiziti biyeen ci aadjane lɔgɔɔz o Israyil. Ka kanyak Aaron zaar nicoko doodobwani ka gɔɔn kaada naana Maanyi ɔl o zaar nicoko. ¹³ Tuguuwa buk warki ci zabalik eegin ram kuruumtɔ ki aɲɛtɔ ci kubulo o doodobwani. ¹⁴ Tuguuwa nyaramrameet ceen ram warkine o aliimez kitiizyai kiyo looro o, anyeek nyaramrameet nicoko kuruumtɔ kibeen warki ci zabalik eegin ram ɛɛl ɲaati doodobwanu noko.

Bɔkɔɔr

¹⁵ “Tuguuwa ruum ceen bɔkɔɔr aaritzeta ka keyelizyai gi o karoon naana Maanyi Israyila. Abon agɔɔna kibil kiyo kubuli o boonje ween warki, ki boonje o colayik aburrut, ki boonje o regeek, ki boonje o merik kiziti gidanɛ, kibeen boonje o abon gɔɔn agɔɔnnyane ruumane o abon. ¹⁶ Tuuz bɔkɔɔr nico laak ram kotoobtɔ kabanyɔ cigine eegin wec o dook kizi gɔɔn ceeni sentimitiret ceen eetom ki ram. ¹⁷ Zeedek buk goolok ceen wec noko biyeen o aliimez. Zeedek gool ci oowu o biyeen iiyu, bɛɛ o meri kizi karaac, ki o maan kizi vɔɔr, ki o colai kizi koli. ¹⁸ Zeedek buk gool ceen ram o biyeen iiyu, bɛɛ o colai kizi kidɔt, ki o colai aburrut, ki o colai ɲaanac. ¹⁹ Zeedek bodo buk gool ceen iiyu o biyeen iiyu, bɛɛ o maan kizi merik, ki o tulke kizi karee, ki o meri tɛɛt. ²⁰ Zeedek zin buk gool ceen wec o biyeen iiyu, bɛɛ o maan een toloyaac, ki o meri, ki o azi palpal, riibek biyeen nicoko warki kabanyɔ dook. ²¹ Abon anyak biyeen ceen amɔnki ram ci ayeedine zaara o lɔgɔɔz o Israyil, abon gɔɔn zaara ci kidon coo, ayeedi biye cineeɲ doon kiyo zaara o gɔɔn ayeedonek nyapɔkɔdeen o.

²² “Maje bɔkɔɔr, areek nyaramrameet ci agɔɔnnyai warkine o aliimez kitiizyai kiyo looronya o. ²³ Tuguuweg bɔkɔɔr nico nyapɔkɔdeen ceen warki eegin ram ka kacabtoozek bɔkɔɔr kabanyɔ tadeena ɲaati bozoɲeenu o. ²⁴ Cabeek nyaramrameet ceen warki eegin ram noko nyapɔkɔdeen ceen ram ɛɛl bɔkɔɔra o. ²⁵ Cabeek nyaramrameet nicoko utugeeti warki ci zabalik ɛɛl kubuli aɲɛtɔi doodobwa tadeena o. ²⁶ Tuguuwa bodo warki ceen nyapɔkɔdeen eegin ram ka kacabtoozek bɔkɔɔr kabanyɔ loota ecitɔ, kojoɲozo kibeen kubuli. ²⁷ Tuguuwa bodo nyapɔkɔdeen ceen warki eegin ram ka kacabtoozek kubuli aɲɛtɔ loota kojoɲozo kibeen bɔkɔɔr ween kavali tadeena. ²⁸ Cabeek nyapɔkɔdeen ci bokooro o nyapɔkɔdeen ci kubulo

^t28:9 Israyil: Jakob ɛɛl neen.

o looronyaye ci colayik aburrut ka kubuŋ kavali libire ci keenju o ka calaŋ aaryai bókóori kubula.

²⁹ “Ka góon mã ako Aaron Ɔao Aliile, anyak zaar ci lógóoz ci Israyil noko agerwa bokoore ci ka keyelizyai gi ci karoŋ naana Maanyi o ka kaadai naana Maanyi ol ogan Israyil.

³⁰ Anyeek buk Aaron kaarek kaal o kazi Urim ki Tammim ^u bókóor nico ecito ka kanyak agerwa Ɔaati góon akuunakan niini aneet Maanyi. Zin góon mã aborceek Aaron kaal nicoko ageru, kayelzaai naana Maanyi nóono gi o karoŋ ol ogan Israyil kagaac.

Ruumane oogi ci alaat o ceez o Tammó

³¹ “Tolowa ruum ci colai aburrut wuun agurut looc ka kataadozek kubuli ruum nico tadeena. ³² Areek ruum ci wuun noko Ɔinti vólŋ kórgéena ka koborocoozéke ruum alem. Abon zin alooli ruum Ɔinti vólŋ noko utugeeti aaritzeta ka calaŋ areeci. ^{33–34} Tolowa kaal ci eel kiyo kébere o kurbuwoto o boŋe o colayik aburrut, ki boŋe o régeek, kibeena boŋe o merik kiziti gidanɛ. Tuguuwa zin buk lóren warkine ka kaŋayoozek kaala ceen kurbuk noko kórgéena ka kutuluyoozek kaala nicigi ruum ci wuun noko utugeeti loota. ³⁵ Abon zin góon aborceek Aaron ruum nico Ɔaati akóyi liŋliŋóon ceeze onan ka koroyit lórena kizikte Ɔaati akóyi niini Ɔao Aliile ecito Ɔuume onan aneet Maanyi, been Ɔaati aduŋnaan niini bitaala ka calaŋ adaai.

³⁶ “Tuguuwa gi ci zabal warkine o aliimez ka teyeedek gi ci abil kiyo o góon ayeedonek nyapókódeen o ci azi nɛ, ‘Ipiicozek niini Maanyi.’ ³⁷ Cabeek gi ci zabal noko kavuur kibil libire ci Ɔuumo o looronte ci colai aburrut. ³⁸ Abon zin góon anyak Aaron gi nico Ɔuuma noko Ɔaati aliŋliŋi ceeze onan ecito. Góon mã anyak ol o Israyil gi ci abacaa Ɔaati anyaakan niigi aneet taabinet, anyak Aaron baciin nico alya niini giye ci anyak Ɔuuma noko ka kagama naana Maanyi taabinet cineen o labak.

³⁹ “Tolowa ruum ci wuun kibeena kavuur boŋe o abon góon agóonnyane ruumane o abon. Tuguuwa buk kavali ma agoonei goolnya ci meelik aaritzeta. ⁴⁰ Tuguuwak buk lógóoz o Aaron ruumane ci wuuntik ki kavaleet kibeena kavuuret cigeec ootinu ka kitilizaai niigi kanyakti ézet alaa. ⁴¹ Mazi oborocéke gotonu Aaron, kibeena lógóoz cigin o ruumane nicoko, rónya nóogo Ɔaati avuude maala. Ipiiceyan ni nóogo aneet ka kilinliŋtoozeyan niigi aneet kiziti alaat ci ceez onan.

⁴² “Tuguuwa ruumane ci kuturik barkoonjo ka kubuŋ barkóony kiiya kuruum kayuuvane. ⁴³ Abon aborceek Aaron ki lógóoz cigin o ruumane ci kuturik barkoonjo noko Ɔaati góon

^u28:30 Urim ki Tammim: Nicigi kaal ci anyak Aaron bókóora ka keyeelek nóono gi ci aróŋ Tammu.

avɔyi liŋliŋɔɔn kɛemawe onan ruumonto aliile, karabɔŋ een ŋaati gɔɔn avɔyi loidoŋe o aburruutanin kaarkareta ka kiliŋliŋit Ɔao Aliile ecitɔ ka calaŋ ayelzaai nɔɔgo eleeti kicinte makacin anyaktaak eleeti baciin, adaayitɔ ni. Nicini lootinet ci ka kibil ŋaati Aaron kibeena dɔɔl ci dɔɔl cigin nɔkɔ zɛɛ been nɛen.”

Rɔɔnyanzet ci alaat o ceez o Tammɔ

29 ¹Ma aneek Maanyi Muses nɛ, “Gi zin ci ka tuguu ka piicekan Aaron ki lɔgɔɔz ogin ka kiliŋliŋtoozekan niigi aneet Maanyi kiziti alaat ci ceez onan ceeni: Doma ariz ci tulur ci akɔm kabiceec, ki mirkici ram ci akɔm kabiceenen. ²Ayaa zin dɔɔken ci gudgudik ci akɔm nyigit ci nyaanu, ki ci zabalik ci aŋɔɔnyai maami ki maale ci kiŋiroowu kɔkɔm nyigit ci nyaanu, kibeena dɔɔken oogi ci akɔm nyigit ci nyaanu ma avuudi buk maale ci kiŋiroowu. Abon dɔɔkena nicigi dook aayai tilaawe ci vɔɔr abon ci labi ween geme. ³Areek zin nɔɔgo dook gi codoi ka nyaayan roma ki ariz wee, kibeena mirkici ween ram e. ⁴Jaai zin Aaron kibeena lɔgɔɔz ogin kivitaak kɛema o ruumonto aliile otog ka ija raan nɔɔgo maami. ⁵Doma zin ruumane ci alazeetu noko, borocɛɛke Aaron ruum o wuun, ki ruum o wuun agurut looc ka kataadozek kubuli kibeena bɔkɔɔr ruum nico tadeena. Cabeeke nɔɔnɔ kubuli nico kavale ci agɔɔnnyai aaritzeta. ⁶Areeke zin nɔɔnɔ kavuur ɔɔ. Areeke ni gi o zabal kizi bayeen ci aliile kavuur libire ci ŋuumo o. ⁷Doma maal o rɔɔnyanzetu ka rɔɔnyai nɔɔnɔ ŋaati aduuteke ɔɔ. ⁸Jaai zin lɔgɔɔz ogin ka ija borocɛɛke ruumane ci wuuntik, ⁹acabeeke ni nɔɔgo kavaleet. Areeke buk nɔɔgo kavuuret ooti. Rɔɔnya zin tiŋeere Aaron kibeena lɔgɔɔz cigin o goole nico ka kiziti alaat ci ceez onan nɔkɔ zɛɛ been nɛen.

¹⁰“Jaak zin ariz nico kɛema o ruumonto aliile reerun ka kataadek Aaron been lɔgɔɔz ogin azen ariz nico ɔɔ. ¹¹Otodoŋu ni ariz nico ŋuume onan aneet Maanyi kɛema o ruumonto aliile reera. ¹²Doma biyee ci arizo noko oogi, ŋonyeek loidoŋ o avaadine taabinet otoo aziite ceen alaac o, ma aduutei ci anyiigjai o looc loidoŋ libira loota. ¹³Araa zin nyeel dook, ki lavaraaten, ki koɔocet, ki more ugeec dook ka bitɔ vaad loidoŋe o avaadine taabinet. ¹⁴Maje bar idi ci ariz nico o, ki kuwen, kibeena garawaat, bitɔ vaad ŋino alyo bawuuca. Nicini taabinet ci oŋeeu.

¹⁵“Doma mirkici nicoko codoi anyeek kataadek Aaron ki lɔgɔɔz ogin azen mirkic nico ɔɔ. ¹⁶Tɔdɔŋ zin mirkic nico ka bitɔ paraneeke biyee loidoŋ o avaadine taabinet kabanyɔ dook. ¹⁷Tɛed idi ci mirkic nico kiziti gɔɔben, ma uuny kaal ci keeŋu o ki zɔɔ, oromeeyu ni ɔɔ, kibeena idi ween gɔɔben e, ¹⁸ka zin vaad mirkic dook loidoŋe o avaadine taabinet. Nicini

taabinet ci avaadi lai aanyonekan aneet Maanyi ka kiiyayan coliili aneet ka kaanyan katalo. Nicini taabinet ci avaadi goya aanyonekan aneet Maanyi.

¹⁹ “Doma zin bodo mirkic coo ka kataadek Aaron ki logooz ogin azen mirkic nico oo.
²⁰ Tadoŋ zin mirkic nico ka doma biyee oogi, ŋonyeeke Aaron ki logooz ogin lobboto ci azzo o, ki komolo cigeec azen ci azzo o, kibeen komolo cigeec adikir zoo ci azzo o. Paraneek zin biyee ci anyiigjai o loidoŋ o avaadine taabinet kabanyo dook. ²¹ Doma zin biyee oogi biyeete o eel loidoŋe o avaadine taabinet, kibeen maal o roonyanzetu ŋinoma ka paraneek Aaron ki logooz ogin kibeen ruumane ugeec ka zin piiceyan Aaron kibeen logooz cigin o kibeen ruumane ugeec aneet Maanyi goole nico.

²² “Araa zin mirkice nico nyalaado, ki nyeel dook, ki lavaraaten, ki kotoocet, ki more ugeec, kibeen azan ci azzo o. Nicini mirkic o roonyanzetu neen. ²³ Doma zin dookoc codoi dookene o gudgudik eel giye o eelni dookena o alaŋ anyak nyigit ci nyaanu, ki dookoc codoi dookene o gudgudik aŋoonyi maami ki maale ci kiŋiroowu, kibeen dookoc codoi dookene o zabalik ka kipiicozeyan nicigi aneet Maanyi. ²⁴ Areeke dooken ki more kibeen azan ci ona mirkico azzo noko dook Aaron kibeen logooz ogin azen ka kodonteeyan niigi aneet ŋuume onan kiziti taalen ci aanyonekan aneet Maanyi. ²⁵ Doma zin kaal nicoko noogo azen ka vaad kibeen mirkic o avaadi lai loidoŋe o avaadine taabinet ka kiiyayan coliili aneet Maanyi ka kaanyan katalo. Nicigi taabinet ci avaadi goya aanyonekan aneet Maanyi. ²⁶ Doma zin iyo ci mirkic ci aroonyane Aaron o ka doŋeeyan aneet ŋuuma kizi taalen ci aanyonekan aneet Maanyi ka zin eenece biti kizi taalen cun.

²⁷ “Goon ma aroonyai alaani ci ceez onan, abon mirkice ci roonyanzetu o, apiicekan iyo ka odonteeyan aneet. Ipiiceyan buk mirkic nico azan aneet Maanyi ka kaala nicigi dook kiziti taalen ci Aaron kibeen logooz ogin. ²⁸ Nicini taalen ci goon ka kaanyozek alaat ci ceez onan Israyila. Abon buk taabinte o ganoonto goon anyaakan ol o Israyil, aaryai iyo ki azan ka kaanyozek Aaron ki logooz ogin.

²⁹ “Iziti zin ruumane ci Aaron alazeetu o, ruumane ci dool ci dool cigin noko izi neen ka goon kuburuceek ruumane nicoko iitene ci aroonyane niigi ŋaati aduutoneke maali o roonyanzetu noogo ooti. ³⁰ Abon aborceek ruumane nicoko logoti o ka kirigiz Aaron kizi alaan o adikir ceeze onan iitene o roonyanzetu ka goon kiiyak keema o ruumonto aliile. Abon zin iitene ci aroonyane niini o, anyak ruumane nicoko noko iinya toorgerem.

³¹ “Doma mirkice ci roonyanzetu o, iyo ki azan bito ak ŋao apiiconekan aneet Maanyi.
³² Abon adak Aaron ki logooz ogin idi ci mirkic nico noko, ki dooken o eel giye o goon eelni dookena. Abon adak niigi kaal nicoko keema o ruumonto aliile otooga. ³³ Abon adak niigi

taabinet ci acariin rɔɔnyanzete cineen o. Bar zin alaŋ eeti ci gaagai taabinet nico adak, eeci dayiin nicigi aliile. ³⁴ Mā anyak idi ci anyiigjai mirkice ci rɔɔnyanzetu noko, karabɔŋ een dɔɔkeni, makacin atanguuzɔ kaal, abon akanoonek goo kɔkɔm eet ci adak, eeci nicigi dayiin ci aliile.

³⁵ “Tuguuwek Aaron ki lɔgɔɔz ogin kaal baal karicaneekin e dook. Mazi ɔrɔɔnya nɔɔgɔ, abon adica liŋliŋɔnti ci rɔɔnyanzet cineen o iinya toorgerem. ³⁶ Abon zin gɔɔn iinyaye ceen toorgerem o dook, atodoŋ ole ka kizi taabinet ci oŋeecu ci acariin Aaron ki lɔgɔɔz ogin oŋeene ugeec. Carɔ zin buk loidoŋ o avaadine taabinet goole nico, ma avuudi maale o rɔɔnyanzetu ka kiliile. ³⁷ Carɔ loidoŋ o avaadine taabinet kitiliza iinya ceen toorgerem noko dook ka kiliile ɔrɔɔt. Olla mā uum eeti omaan loidoŋ nico, anyaa koca ɛle gerziitin.

³⁸ “Gɔɔn tiŋeere iinyaye ci ŋaan avu e, jaak mirkici ceen nyagurguret eegin ram ci ŋaan anyak niigi dook irkit codoi loidoŋ o avaadine taabinet iinya dook. ³⁹ Vaad codoi ŋeere, maje coo, avaadi yoomana. ⁴⁰ Roma mirkic ci oowu o, ki labi o taabinto uurtane tila o vɔɔr abon, ceen kiilo codoi ci aŋoonyi maale ci kiŋiirɔowu amacwaaɪ juruun ceen litir codoi, ki nyaan ci taabinto ceen litir^v codoi. ⁴¹ Tɔdoŋ zin mirkic ci ona ŋaan anyigzaai o yoomana, ma aromeɛi labi o taabinto uurtane tila o vɔɔr abon, kibeɛn nyaan ci taabinto kibil kiyo taabinet o ŋeertinu o ka kiiyayan ɔliili aneet Maanyi ka kaanyan katalɔ. Nicini taabinet o avaadi goya aanyonekan aneet Maanyi.

⁴² “Abon gɔɔn agooni taabinet ci avaadi lai o aneet Maanyi ŋuuma kɛɛma o ruumonto aliile rɛera nɔkɔ zɛɛ been buulok ci ŋaan avu e. Ŋaan zin kavɔ karuumɔ ki igeet ka kɔɔt kozoozɔ ŋinaante. ⁴³ Ka zin kook kuruumtowa ki ɔl o Israyil ŋinaante, eeci nicaana izi ŋinti aliile giye o kaavei naana ŋinaante.

⁴⁴ “Kaanyi tiŋeere kɛɛma o ruumonto aliile, kibeɛn loidoŋ o avaadine taabinet kiziti viten ci aŋeryai kɔtɔɔzɔ doon, ma kaŋera buk Aaron kibeɛn lɔgɔɔz ogin kɔtɔɔzɔ doon ka kilinliŋtoozeyan niigi aneet kiziti alaat ci ceez onan. ⁴⁵ Kabaai gɔɔn tiŋeere naana Israyila ka kizi Tammu cineen. ⁴⁶ Agayaan tiŋeere niigi keen naana Maanyi o keen Tammu uneen baal kanyaa nɔɔgɔ Masire e nɛen ka kabaak naana ŋaatinen, eeci keen naana Maanyi o keen Tammu uneen nɛen.”

^v29:40 Litir: Baale iinyaye niceke Israyila alaŋ ayabiz kaal litireete, ma yabziin ci aaronek ŋina o, aŋɔŋzɔ kibeɛn yabziin baal iinya niceke.

Loidonj o aburruutanin kaarkareta

30¹ Ma aneek Maanyi Muses ne, “Tuguuwa loidonj ci aburruutanin kaarkareta keene ceen gaacen, ² kizi donjin ci akoyi ki tadeen o sentimitiret eet wec kamoto, ma atoobo kabanyo dook kizi kabanyit ceeni sentimitiret eet ram ki tuur. Ma abon eenycei loidonj nico otoo kaluudene ceen wec o dook kodoye kibeene loidonj. ³ Buul loidonj tadeen ki libiro kibeene otoo warkine o aliimez, liya loidonj kabanyo eci bitaalu o warkine ci abil kiyo voocu o. ⁴ Tuguuweg loidonj nico nyapokodeen ci golgolik eegin warki wec, keelit ramaan libire codoi, maje ramaan, eel libire coo, keelit voocu ween warki e loota ka kiyizoozek keena ci goon ka kodonjoo loidonji o. ⁵ Tabaaca keen ci wuuntik eegin gaacen, ubuulu ni warkine. ⁶ Areek zin loidonj nico Ino Aliile konojoo kibeene ruum o anjerin keema abiil loidonj o terkeedinto Ino Aliile Orot. Inan kavo karuumo naana kibeene ineet jinaante ino abunjeen loidonji o terkeedinto giye onin bujeento.

⁷ “Abon goon Aaron aburruutan kaarkaret loidonje o aburruutanin kaarkareta jeertinok dook, naati ako alinjini lambeet. ⁸ Abon buk aburruutan niini kaarkaret naati ako akaneeke lambeet yoomana ka kuburruutante kaarkareta juume onan aneet Maanyi noko zee been buulok ci naan avu e. ⁹ Ma aari loidonj ci aburruutanin kaarkareta o kaarkaret keenti oogi calan naana kagama, karabon een taabinet ci avaadi lai, karabon een labi ci taabinto. Ma aduutei nyaan ci taabinto loidonj nico. ¹⁰ Abon goon acar Aaron loidonj ci aburruutanin kaarkareta o laak codoi noko irkita, naati anonyeeke biye ci taabinet o onjeecu loidonj nico otoo. Abon agooni carin nicini noko zee been buulok ci naan avu e, eci loidonji nicini aliile orot naaten aneet Maanyi.”

Guruuc ci cariinto

¹¹ Eneek ni Maanyi Muses ne, ¹² “Goon ma agiil niina Israyil omolo, abon eeti ci maaci naatinej anyakaan aneet Maanyi guruuc ci ka keelai roget onin naati itigiilo niini o ka kokoma bodo gi ci ger akuunak nongo naati itigiilo omolo o. ¹³ Eeti ci olla itigiile o, abon anyakaan zurteenen ceen giraamet tuur ki korgeen yabziinte o aaronek ceeze onan. ¹⁴ Ma ol o anyayit irkitook eetom karabon een ci meelik, ma itigiilte dook, abon anyakaan aneet Maanyi guruuc nicoko. ¹⁵ Alan ka kanyaktaayan guruuc ci meelik ol ween arrak, karabon anyakaan ol o amaat guruuc ci miliny ka keeltai roget uneen. ¹⁶ Doma zin goon niina guruuc nicoko Israyila ka linjini keemawe o ruumonto aliile ka kaadai naana Maanyi Israyil. Guruuca nicigi, carin ci ka eelai roget unoon.”

Kodooc ceen ziit ci maan toonyento

¹⁷ Eneek ni Maanyi Muses ne, ¹⁸ “Tuguuwa kodooc ci appe toonyento, kibeene buk gi cin aavei ziite ci maan. Areek zin kodooc nico njino anjerɔɔn keema o ruumonto aliile ki loidon o avaadine taabinet, ma aari maam ecito. ¹⁹ Abon oony Aaron kibeene logɔɔz ogin azen ki zɔɔ maame nicoko, ^{20–21} ɔɔɔ ni niigi keemawe o ruumonto aliile ecito, karabonj avuunak loidon o avaadine taabinet ka kanyaktaayan aneet Maanyi taabinet o avaadi goya, abon rak oony niigi azen ki zɔɔ maami ka calan adaai. Nicini izi lootinet ci ka kibil njati Aaron kibeene dool ci dool ogin noko zee been buulok ci njan avu e.”

Maal o roonyanzetu

²² Eneek ni Maanyi Muses ne, ²³ “Biti kaarkaret ci abon coko: kiilowet toorkonon ci kaarkar o cal kazi miir, ki kiilowet iyu ci kaarkar o kazi sinamon, ki kiilowet iyu ci kaarkar oma ci goon anjɔl mediz, ²⁴ kibeene kiilowet ceen toorkonon ci kaarkaret o goon anjɔl mediz kiyo karacooc o, yabziinte o aaronek ceeze onan. Romeek buk maal ci kinjiroowu ceen litireet wec. ²⁵ Abon acaan kaal nicoko dook ka tuguuwai maal ci roonyanzetu aliile, goole o goon agoonnyane riya aaritzeta o. Nicini maal ci roonyanzetu aliile. ²⁶ Vuud zin maale nico, keema o ruumonto aliile, ki loidon o terkediiito, ²⁷ ki tarabiza, ki kaal ogin dook, ki kitiir o lambeetu ki kaal ogin linjinoonto dook, ki loidon o aburruutanin kaarkareta, ²⁸ ki loidon o avaadine taabinet, ki kaal ogin dook, ki kodooc o toonyento, kibeene gi onin aavei. ²⁹ Piiceyan kaal nicoko aneet ka kiliilec ɔɔɔ. Olla ma uum eeti omaan kaal nicoko, anyaaak ele gerziitin.

³⁰ “Roonya Aaron ki logɔɔz ogin maale ci roonyanzetu noko ka kipiicozeyan niigi aneet ka kilinjintozeyan kiziti alaat ci ceez onan. ³¹ Eneek Israyil ne, ‘Nicini maal ci roonyanzetu aliile ka ilinjinti zee been buulok ci njan avu e. ³² Ma aduutei maal nico eet ci gaaga. Ma agoonna bodo maal oma ci atoobo ki nico. Nicini maal ci aliile, ma abon buk niina aanyi kizi gi ci aliile. ³³ Olla eeti ci agoonna maal ci atoobo ki nico, karabonj avuudi eet ci gaaga calan een alaan ci ceez onan, abon aaryai Israyila ma atoowonek tuu.’”

Kaarkaret

³⁴ Eneek ni Maanyi Muses ne, “Doma kaarkaret o kazi natap, ki o kazi onica, ki o kazi galbanum, ki kaarkaret o abon ɔɔɔ kazi lebona. Yabiza nɔɔgo dook kotoobto, ³⁵ acaanu ni ka tuguuwai kaarkaret ci anjɔl mediz goole o goon agoonnyane riya aaritzeta o, areek zin mele. Akom kaarkar nico riiriny ma aliile njume onan. ³⁶ Rek oogi kutudtudit ka anyeek keelit

loidonj o terkediiinto nuuma keemawe o ruumonto aliile ecito, naan kavɔ karuumɔ naana ki ineet njinaante Ɗao Aliile Ɖɔɔt. Aliile kaarkari nicini naatunonj ɔɔɔt. ³⁷ Má agɔɔnaku eleeti kaarkaret ci atoobo ki nico, aanycek nɔɔnɔ kiliile kizi caan aneet Maanyi doon. ³⁸ Olla ɛeti ci agɔɔna kaarkar ci atoobo ki nico giye ci olla arɛɛzi mediz ci njɔliz ci kaarkar nico, abon aaryai Israyila ma atoowonek tuu.”

Bezalel kibeem Owoliab

31 ¹ Eneek ni Maanyi Muses nɛ, ² “Inoko keɲɛraa naana Bezalel ween njɛrti Uri, Uri ween njɛrti Uur o kidonj o Juda, ³ ma kibitiza Vɔɔnjize onan, ma kaanyi aaritzet, ki gɛɛnyiz, been gawiin ci agawi linjɔnɔnok keɲti dook, ⁴ ka kidimdiiman linjɔnɔn o warkinu, ki zurteenen, kibeem ziik o maanik aaritzeta, ⁵ ka kɔɔv biyeen o aliimez, ma azɛɛd keelit juruun, ma abaac keen, ma adiman kaal nicoko dook aaritzeta. ⁶ Ma keɲɛraa buk Owoliab ween njɛrti Ayisamak o kidonj o Dan ka kitirit nɔɔnɔ. Kaanyeya buk naana ɔl ween aaritnya dook aaritzet ci ka kidimanti kaal o karicaneekin naana ineet dook. ⁷ Kaal zin nicoko neen ceegi: keema o ruumonto aliile, ki loidonj o terkediiinto, been gi o abunjeen loidonj, kibeem buk kaal oogi o ɛɛl keemawe ci ruumonto noko, ⁸ (kaal ci ɛɛl keemawe ci ruumonto o neen ceegi: tarabiza been kaal ogin, ki kitiir o lambeetu agɔɔnnyai warkine o aliimez, been kaal ogin dook, ki loidonj o aburruutanin kaarkareta.) ⁹ Ma agɔɔna buk loidonj o avaadine taabinet, ki kaal ogin dook, ki kodooc o toonyento been gi onin aavei, ¹⁰ kibeem buk ruumane ci aliile alina aloolyak Aaron ki logɔɔz ogin eegin alaat o ceez onan ka gɔɔn kuburuceek naati alinjɔneekan niigi aneet ceeze onan, ¹¹ kibeem maal o rɔɔnyanzetu, ki kaarkar o anjɔl mediz aburruutani Ɗao Aliile. Tuguuwa kaal nicoko ebaal karicaneekin e.”

Iiten ween Sabit

¹² Eneek ni Maanyi Muses nɛ, ¹³ “Eneek Israyil nɛ, ‘Abon azuunu iiten onan aneet Maanyi yubzeento kazi Sabit ka gɔɔn idinjɔnantan niiga aneet. Nicini bayeen caan kibeem igeet kuruum buk buulok ci naan avu e ka agaac niiga aneet Maanyi neen ci kaanyun iliilec njɔɔɔkto ki ɔl dook o.

¹⁴ “‘Uzuuti zin iiten ceen Sabit o, eeci aliile naatunonj. Mā anyak eet ci apɛɛz iiten ceen Sabit o, abon aruwe kadaak. Olla mā anyak eet ci alinjɔn Sabita, abon aaryai Israyila ma atoowonek tuu. ¹⁵ Anyaku iinya tɔɔrkɔnɔm ci linjɔnɔnto, ma iiteni ceen toorgerem o, iiten onan yubzeento een Sabit aliile. Olla mā anyak eet ci alinjɔn Sabita, abon aruwe kadaak.

¹⁶ Abon Israyila azooni iiten ceen Sabit o ka gɔɔn kidinjɔnantan iitene nico nɔkɔ zɛɛ been

buulok ci ɲaan avu e. Nicini terkediin caan ki nɔɔɔ ci abil nɔkɔ been nɛn, ¹⁷ ka gi nicini, kizi bayeen caan kibeen Israyil ci abil nɔkɔ been nɛn, eeci baale kɛenyca naana Maanyi tammu tadeen ki looc iinyaye ceen tɔɔrkɔnɔm, ma iitene ceen toorgerem o, kotooreye liɲliɲɔnta kuyubuza.’”

¹⁸ Mazi akɔ oodotiz Tammu zooze o azɔɔzɔne ki Muses bɛɛ o Sinai tadeena ɲinaante, aanyeyun niini nɔɔnɔ biyeen ci zabalik eegin ram ci anyak lootinok o ayeɛd Tammu niini alya aziite onin maany.

Mool ci agɔɔnnyai warkine

32 ¹ Mazi acin ɔl ɲaan amalaaniz Muses bɛɛ tadeena nɔkɔ, olotaak niigi Aaron ma avu aneek nɛ, “Ija dilaayet jook ci ka karawooyet ageeta, eeci alaɲ kagaya gi ci utuguuwozek eet o kazi Muses baal anyaanet Masire e.”

² Ebɛdɛɛkɛ ni Aaron nɔɔɔ eneek nɛ, “Uburuca zin warki o ɲaai ugooc iinu, ki o anyak lɔɔɔz ugooc, ki dɔɔl ugooc ɲai ka anyaktaayan.” ³ Aarya ni ɔl dook warki ugeec iinu, anyaktaak ni Aaron. ⁴ Ooyi ni niini warki ci aanyek niigi nɔɔnɔ noko, ma akɔ aɲɔɔnyane gi ci abil kiyo mɔɔlti o. Izito ni niigi nɛ, “Niiga Israyila, jook unoon baal aduɲnaanun Masire e nɛn nicini.”

⁵ Mazi acin Aaron aɛɛz Israyila gi nico nɔkɔ, eteenya niini ɲinti avaadine taabinet mool ceen warki noko ɲuuma, ma uuwak azi nɛ, “Anyak tiɲeere talniin ci kavu kadiɲdiɲani Maanyi.”

⁶ Itiɲgaazo ni ɔl ɲeertine ci iiten ci ano gɔɔn o ririwɔɔna, ma anyaa taabinet ci avaadi lai kibeen taabinet ci ganoonto. Aavtiyo ni niigi loota adaktɔ ma awod nyaantane, ma iɲaaz arogom kuruma ci rɛɛcanzetu.

⁷ Eneek ni Maanyi Muses nɛ, “Bitɔ loota, eeci ɔl ugune baal aduɲnaane Masire e uulalte. ⁸ Otonjit kaal baal karicaneɛi nɔɔɔ e kataman nɔkɔ, ma bar aɲɔɔnycak eleeti mool ceen warki, ma adiɲdiɲan, ma agoonek todoyook ci ataabi, iziti ni nɛ, ‘Niiga Israyila, jook unoon baal aduɲnaanun igeet Masire e nɛn nicini.’”

⁹ Eneek ni bodo Maanyi Muses nɛ, “Kicina ɔl nicoko, ɔl ci adɔɔi zinzeeti. ¹⁰ Inoko kabur nɔɔɲ ɔɔɔt, mɔ zin alaamnɲan, nyaan kook kidica lai, maje bar ineet, kaanyin tiɲeere izi moddo ci appe.”

¹¹ Ilalek ni Muses Maanyi ween Tammu onin, eneek nɛ, “Maanyi, aborneɛi nɔɔɲ ɔl ugun baal aduɲnaane niina alya maany Masire dɔɔyize unun appe, ki lotorkoceene ugun adɔɔi e naa? ¹² Mɔ agoon nɔkɔ, azi koca Masira nɛ, ‘Aroonɲek da bar Tammu nɔɔɔ gerziitin giye ci

aduɲni nɔɔɔ ɲina o ka kook kidica biyene ɲinaante ka keeya nɔɔɔ loota ɲina lai.’ Inoko zin badaai ziniz bornet nɔɔɲa, má agoonei ɔl cugun o gi ci ger. ¹³ Adaa gabara ugun, Ibrayim, ki Aizak, kibeen Israyil, baal aterkedeei niina alya gi o aneei ne, ‘Kaanyi tiɲeere dɔɔl ci dɔɔl cugooc kiziti meele ger kotoobto ki monyony tammu tadeena, ma ɲaan kaanyi dɔɔl ci dɔɔl cugooc looc nico dook ebaal katerkedeeɲ naana igeet ka kizi ɲintineɲ abaayi nɔko been neen e.’”

¹⁴ Abadaai ni Maanyi ziniz alaɲaan agoonek ɔl ogin gi ci ger ebaal aduwaan e.

¹⁵ Otoowe ni Muses oloocai bee tadeena ɲaati anyayi biyeen ween ram zabalik ayeedine lootinowa o Tammu azene. Ayeedi biyeen nicoko kabanyo dook, eci keenɲu kibeen eci bawuuco. ¹⁶ Agoɔna biyeen ci zabalik noko Tammu, ma ayeedek lootinok ogin niini alya.

¹⁷ Mazi azii Jocuwa ɔl walwalɔɔn ci agernyi o, eneeɲ niini Muses ne, “Anyak walwalɔɔn ci oroonto ɲao alyo.”

¹⁸ Ebedeeke ni Muses nɔɔɔ eneeɲ ne, “Alaɲ een nicini walwalɔɔn ci atɔɔyi ɔl moddo, karabɔɲ atɔɔyi moddo ɔl. Ma kazii naana o, bar kizik ɔl ci abene.”

¹⁹ Mazi aku ajɔɲɔz Muses ɲino alyo, acin mool kibeen ɔl ci arogom o, utuburuun ni niini nɔɔɲ ɔɔɔt, ma ajukeek biyeen o zabalik anyak azene e looc bee loota kilibte tazaa. ²⁰ Ma adoma mool ona agoɔna niigi e, ma atooz goya, ma uurut kutudtud, ma azaceek maam, adaɲeeɲ ni Israyil kowodit.

²¹ Eneek ni Muses Aaron ne, “Utuguuzeyin ɔl nicigi gitaaz, ci anyaake nɔɔɔ oɲeeɲ ci appe noko?”

²² Ma abedeeke Aaron nɔɔɔ aneeɲ ne, “Maanyi onan, má abur nɔɔɲ. Agaa ri niina alya arɔɔɲ ɔl nicigi gerziitin ɔɔɔt ele o nɔko. ²³ Eneekteyan zin ne, ‘Ija dilaayet jook ci ka karawooyet ageeta, eeci alaɲ kagaya gi ci utuguuwozek eet o kazi Muses baal anyaanet Masire e.’ ²⁴ Keneeya ni naana nɔɔɔ ne, ‘Mā anyak eeti warki, aanycek kaara.’ Aanycan ni niigi warki, ma kajukeei goo, utuguuyai ni mɔɔlti nicini niini doon!”

²⁵ Icinuun ni Muses aamit da ɔl nicoko maɲɔɲnya ɔɔɔt, ma alaɲaan Aaron anim kabal nɔɔɔ, makacin atararti moddeena o amarno ki nɔɔɔ. ²⁶ Ibil ni Muses ɲino alyo araana ma azi ne, “Olla eeti ci een eet ci Maanyi, ijaayan aneet.” Olotaak ni kidon o Livai dook nɔɔɔ.

²⁷ Eneek ni niini nɔɔɔ ne, “Gi ci aduwa Maanyi ween Tammu o Israyil ceeni, azi ne, ‘Abon gɔɔn eeti ceeni olee o ivitaayan aneet adoma dila onin, ma ako azɔɔb ɲino alyo keen dook zee been ɲinti aɲoorneke e, ma aruk gɔɔni ki laɲotin kibeen eet ci abaawo kadaayito.’”

²⁸ Utuguuzo ni Livaya eo aricaneeke Muses nɔɔɔ e, uruyit ni iitene nice ɔl ceen alivet iiyu (3,000) kadaayito. ²⁹ Eneek ni Muses nɔɔɔ ne, “Izitu zin waanico niiga ɔl ci Maanyi

awooyu doon, giye o amartooyu dɔɔl ugooc ki gotonogu ugooc maany, inoko zin waanico amayuuwun Maanyi igeet.”

³⁰ Ma iitene ci ano gɔɔn o, enee Muses ɔl nɛ, “Abacaawu niiga oɲeeɓ ci appe ɔɔɔt. Bar zin inoko kakɔ ɲaati Maanyi bɛɛ tadeena, karabɔɲ tedeec kakɔ kajowa gɔɔl ci kacaryuun igeet oɲeece cunooɲ o.”

³¹ Imiirizek ni Muses Maanyi ma akɔ aneeɓ nɛ, “Izi nɔɔɲa wolle, abacaa ɔl nicigi oɲeeɓ ci appe ɔɔɔt! Idiltaak niigi eleeti jook ceen warki. ³² Inoko toɲeeɓ da nɔɔɔ oɲeeɓ cineen o, mɔ alay agoon nɔkɔ, bar koca ɛyaawan aneeɓ weregeewe baal ayɛɛde zaar o ɔl ugun e.”

³³ Abarizeek ni Maanyi Muses eneeɓ nɛ, “Olla mɔ abacaa ɛeti oɲeeɓ, keɛya koca eet nico weregeewe onan. ³⁴ Inoko miire ka bitɔ rawɔɔi ɔl biti ɲaabaal kaduwa e, maje toonnyaiti onane awo ineet ɔɔwa. Avu tiɲeeɓ iinya ci ka kapayɛɛke ɔl nicoko gerziitin oɲeece uneen.”

³⁵ Anyaak ni Maanyi ɔl kaal ci ger giye ci baal aanyeeɓ niigi Aaron kutuguuwake nɔɔɔ mool ceen warki o.

Aduwaak Maanyi Israyil ɔɔɔ ci ka kuluugti biye o Sinai

33 ¹ Eneek ni Maanyi Muses nɛ, “Itiɲgaaz otoɲit ɲinito, niina kibeɓ ɔl ci baal anyaa Masire o ka ɔɔɔ looce baal katerkedeeɓ Ibrayim, ki Aizak, kibeɓ Jakob e, kaneeɓ waanice nɛ, ‘Kaanyi tiɲeeɓ looc nico dɔɔl ci dɔɔl cugooc.’ ² Kitoon tiɲeeɓ toonnyai karawooyun igeet ka kook kɔɔk ɔl o Kanan, ki Amori, ki Ait, ki Perizi, ki Ivai, kibeɓ Jebusi. ³ ɔɔɔ looce o appe irana been lete. Bar zin alay tiɲeeɓ naana ki igeet kɔɔkɔɔ, eeci eeginu ɔl ci adooknuɲ zinzeeti, mɔ kɔɔkɔɔ, kadicaanuɲ koca igeet gɔɔla.”

⁴ Mazi azii ɔl zoozok ci ger aduwa Maanyi noko, akatit niigi culuum ma alu kɔkɔm eet ci aarek ɛɛ awaac, ⁵ eeci aneeɓ Maanyi Muses nɛ, “Eneek Israyil nɛ, ‘Eeginu ɔl ci adooknuɲ zinzeeti. Yo nuun mɔ kɔɔkɔɔ naana ki igeet ɲintimiliny ter, kadicaanuɲ koca. Inoko aarya awaac eleetine ka rak kabaaban gi ci ka kutuguuweyun igeet.’” ⁶ Zin didi iitene ci baal azikni Israyila ɔɔɔ nico biye ci Oreɓ neke, uburuca niigi awaac ugeec, alayaan anyak eleetine.

Keema o aruumɔne Muses ki Maanyi

⁷ Eenece ook uruweek Muses keema looc ɲino alyo bawuuca kedeyai reena kidicilim, ma awo kizi “keema ci aruumɔne niini ki Maanyi.” Olla ɛeti ci arɔɔɲ kijin Maanyi gi ci ajin, abon akɔ keemawe nico. ⁸ Gɔɔn mɔ akɔ Muses keemawe nico, iɲaaz ɔl dook ma ɛɛl keemane ugeec utugeetine, ma ageleem Muses zɛɛ ma akɔ keemawa ecito. ⁹ Mazi akɔ Muses keemawa ecito, iyyak diizoc o Maanyi jorom looc ma aku abilneek keema otog, maje Maanyi azɔɔɔ ki

Muses. ¹⁰ Mazi olla acin ol diizoc nico abil keema otooga, ijaaz niigi dook ma adiɗɗiiɗan Maanyi keemane ugeec utugeetine. ¹¹ Ma azɔɔɔ Maanyi ki Muses utugeeti ugeec ele, kiyo azɔɔɔ eeti ki laaɗotin o. Imiirozek ni Muses ɗino alyo, maje logoti o goon atirit noono kazi Jocuwa een ɗeerti Nun, aavi keemawe nico noko.

Iilalek Muses Maanyi ka koorkorit ki noogo

¹² Ma aneek Muses Maanyi ne, “Ibaale laadun eneeyan ne, ‘Rawooi ol nicoko,’ ma bar ɗaan duwaayan eet ci ka toona ka kiiya koorkorta ki aneet. Ma aneekan buk waanice ne, ‘Kagayiin naana ineet zaari, ma katalne naana ɗaatun.’ ¹³ Inoko zin ma areezan didi, demezaan goolok ugun ka kagawiin ineet ka kameda kaanyin talo. Adaa da niigi Israyila ol ugun.”

¹⁴ Ma abedeeke Maanyi noono aneek ne, “ɗaan koorkor ki ineet naana alya ka kook kaanyin yubuz kookom gi ci aɗole.”

¹⁵ Eneek ni Muses noono ne, “Ma alaɗ koorkor kibeene ineet, ma aanyet koca kotooza ɗina. ¹⁶ Ma alaɗ koorkor niina ki aneet kibeene ol cugun o, aga koca tedeec ol ci gaagai o areezan aneet kibeene ol cugun o kuu? Ka naana kibeene ol cugun o koɗorooktowa kibeene ol ci abaak loota noko dook giye jaɗ?”

¹⁷ Eneek ni Maanyi Muses ne, “ɗaan kagoonekin kaal ci ajinaan noko dook, eeci kareezin ma kagayiin ineet zaari.”

¹⁸ Eneek ni Muses noono ne, “Yeeleyan zin da diɗɗiɗoon unun.”

¹⁹ Ma aneek Maanyi noono ne, “ɗaan tiɗeere kayelzaakin ele ka cino bonat onan ka eenece, kook kegerenya zaar ogan aneet Maanyi ineet ɗuuma. Kayelzaai tiɗeere bonat onan ol ogan kaɗera naana ma kaanyi kuwuceeyan niigi aneet. ²⁰ Bar zin alaɗ ka cinaan niina aneet ɗuum, eeci akom eet ci acinaan ma arogi.”

²¹ Eneek ni Maanyi noono ne, “Anyak bee ceen goolu kaɗonzoona ki aneeta ɗaato, ija ka bili. ²² Tedeec ma aku awo diɗɗiɗooni onane, ɗaan kaarekin ineet ɗaraacec ci abil biye ceen goolu, ma kabuɗnyiin aziita zee ma kadiceei. ²³ Kaara ni eenece aziit ka cinaan bawuc doon, calaɗ acinaan ɗuum.”

Biyeen ci zabalik bodo colai

34 ¹ Ma aneek Maanyi Muses ne, “Liba biyeen ci zabalik ram ci eel kiyo baal oowu e ka keteyeedek zoook baal eel biyene baal oowu baal alibi e. ² Gawaa zin tiɗeere ɗeere, toda bee ci Sinai noko ka ija kuruumto bee oowa ɗinaante. ³ Akom zin eet ci ka koorkorta ki

ineet, ma akom bodo eet oma ci ka kiiyak bee nico, ma akom buk tiin ki eeza ci ka kegeec bee nico loota.”

⁴ Iliba ni Muses biyeen ram ci zabalik eel kiyo baal oowu e, ma neere ririwonna ooyi biyeen nicoko azena bee o Sinai tadeena ebaal aricaneske Maanyi nonna e. ⁵ Iiyak ni Maanyi looc diizoca ma avu eel ki Muses njinaante, otowo ni Tammu zaar ogin maany azi ne, Maanyi.

⁶ Ma awo niini Muses nuuma naati aduwaan zoz ci azi ne, “Aneeta Maanyi gi, aneeta Maanyi gi. Keen naana Tammu o alalnaa ziniz, ma awucneekan ol, ma alaj kaborneei ol nong gaaga, kanyei naana reezinet ci appe zoot, ma iiminan ziniz, ⁷ ma kamena kareez buulok ki buulok ceen alivet ci meelik ger, ma koonnei ol onje, ki kaal ugeec ger agoon, ki gi uneen alaj azikneen. Bar zin ma abacaa esti onjeec, kapayei nong gerziitin zee been dool ki dool ci buulok iyu zee been buk buulok wec ci naan avu e.”

⁸ Eenico ele akati Muses nuum looc ma adiindiiyan nong. ⁹ Ma azi ne, “Jook onan, ma areezan didi, kalayiin ka koorkorit kibeena ageeta. Yo nuun adoo ol nicoko zinzeeti o, toneeyet ageeta kaal o ger kabacaana, kibeena onje ogaacak, gamaawet ageeta kizita ol cugun.”

¹⁰ Eneek ni Maanyi nong ne, “Inoko kagoon naana kibeena igeet terkedii. Kagoon tijeere naana kaal ci ateed ol biye, ci naan laadun kutuguuze moddeeni loocok dook, kagoon tijeere kaal nicoko ol ugun dook kebereeca. Acin tijeere ol o abaawonu dook kaal ci ateed nong biye kaale o kagoonekun naana Maanyi igeet. ¹¹ Uzuuti zin zozok ci karicaneekun naana igeet waanico noko. Katooi tijeere moddo o kazi Amori, ki Kanan, ki Ait, ki Perizi, ki Ivai, kibeena Jebusi igeet kebereena.

¹² “Egeenyit zin ka calaj aterkedu zoz cunoon ki ol ci abaak looce ci avooyu neke, gerze naan akuluunuj niigi igeet goolowe ci ger. ¹³ Ooto zin ooyoyit viten ugeec gon avadine taabinet, ilibit buk biyeen ugeec atadiz gon adiindiiyani joowane o gaagai, uulaltu ni kitiirwa o jook uneen gon adiindiiyan kazi Acera o. ¹⁴ Ma adiindiiyanu jook oma. Kazi zaar cigan ne, teel, eeci naana Maanyi kanyayei joowane ci gaagai o teel calaj kagamaane ol cigan o koot kidiindiiyanit nong.

¹⁵ “Egeenyit zin ka calaj aterkedu zoz cunoon ki ol ci abaak looce nice neke, eeci koca ma avo adiindiiyan gon joowane ugeec, ma agoonek todoyook, awuyuun koca buk igeet ka ot adayit niiga todoyook cigeec o. ¹⁶ Ma arcaaku logoz cugooc o naai doolene ci adiindiiyan joowane ci ol cigeec noko, uulal koca niigi logoz cugooc o kabakbaakte zinzeeti naatan.

¹⁷ “Ma adilaanu joowane ceen ziik.

¹⁸ “Utuguuz gɔɔn Talniin ci Dɔɔken o Alaŋ Amokcar, adayit gɔɔn dɔɔken ci akɔm nyigit ci nyaanu iinya toorgerem, eo karicaneekuŋ naana igeet. Utuguuz gɔɔn talniin nico iinyaye o aaronek nyeelowe o kazi Abib, eeci nicini nyeelok baal aduŋnaanuu niiga Masire e neen.

¹⁹ “Olla kaala ci maacik eegin abuunya o dook, olee o deer, ki tiini, ki ɛɛzai ŋaatunon Israyila, kaal cigan. ²⁰ Mazi een abuu ci zigiuro, abaliya mirkice ceen nyagurgur, bar mǎ alaŋ abalyaanu, uduulit inyaa kadaak. Abon ɛelanu lɔgɔɔz ugooc eegin abuunya dook kaale ci aruku.

“Akɔm eet ci akuunakan kɔkɔm gi ci anyaakan.

²¹ “Iliŋliŋit iinyaye ceen tɔɔrkɔnɔm o, ma iitene ceen toorgerem o, uyubuzit. Yo nuun een kebereece o keviinto, karabon een o teedinto, abon ayubuzu.

²² “Gɔɔn mǎ akanaanu teedinet ci labi ugooc een gɛmɛ, abon azuunu Talniin o Teedinto. Uzuuti buk Talniin o Ooti Labina Piimanen ŋaati idicaai irkit. ²³ Abon gɔɔn avuunakan ol ugooc maacik dook aneet Tammu ween Maanyi uneen laak iiyu^w irkita. Keen naana Tammu o Israyil neen. ²⁴ Katooi tiŋeere moddeen igeet kebereen, ma kazaci looc cunoon o kizi appe, ma akɔm eet ci ka kuŋuuwek ziniz looc cunoon o ŋaati gɔɔn avuunakan niiga aneet Maanyi o keen Tammu unoon laak iiyu irkita.

²⁵ “Mǎ anyaakan biyee ci todoyoi ci ataabjan, mǎ aromaanu ki kaal ci anyak nyigit ci nyaanu. Mǎ iyaŋnyu taabinet ci liten ci Vardaaninto o viten ci anyiigjai o zɛɛ ma aaliz.

²⁶ “Anyaktaak gɔɔn ceez onan aneet Maanyi o keen Tammu unoon kaal o abon ɔɔɔt arayai biireza adowaanu maneene ugooc.

“Mǎ aaku nyɔɔn ci bawooto irane ci yaatin.”

²⁷ Eneek ni Maanyi Muses nɛ, “Tɛyɛɛd zoozok nicoko, eeci nicigi zoozok o tiŋeere kagɔɔni naana ki ineet, kibeen buk ol o Israyil terkediiŋ neen.” ²⁸ Aromɛ waanice Muses ki Maanyi ŋinaante waazinok eet ram ki baalinok eet ram, kɔkɔm dayiin ci adak, karabon een maam ci awod. Ma ayɛɛd zoozok ci terkediiŋto noko biyene o zabalik, ma zoozowa nicigi Lootinok ween Amoto neen.

Alanyit Muses ŋuum

²⁹ Mazi aloocai Muses biye o Sinai ŋaati anyayi biyeen o zabalik eegin ram ayeedine lootinowa o Tammo azene, alaŋ niini aga alanyit nɔɔnɔ ŋuum giye ci ozoozɔi ki Maanyi o.

³⁰ Mazi acin Aaron ki Israyil dook alanyit Muses ŋuum nɔkɔ, ɔɔɔɔlɛte niigi ŋaati avuunake nɔɔnɔ ijoonun. ³¹ Otowo ni Muses nɔɔɔɔ, abadaak ni Aaron ki alaat o baayizo dook nɔɔnɔ,

^w34:23 Laak iiyu: Talniin o Dɔɔken o Alaŋ Amokcar, ki o Teedinto, kibeen o Ooti Labina Piimanen.

ivita ni ozoozo niini ki nɔɔɔ. ³² Eenico, ivitaak Israyila dook nɔɔɔ ijooonun, ma aku aricaneeek niini nɔɔɔ zoook baal aanyek Maanyi nɔɔɔ biye o Sinai e dook.

³³ Mazi aɔoorneke Muses zɔɔza, ubuɔuun ɔuum ruuma. ³⁴ Gɔɔn mǎ ako niini ɔaati Maanyi ka kook kozoozo ki nɔɔɔ, aara rak ruum cin abuɔi ɔuum o zee ma aduɔna ɔinaante. Mazi abada ka kiiya kuduwaak Israyil gi ona aricaneeek Maanyi nɔɔɔ e, ³⁵ icinit niigi alanyit nɔɔɔ ɔuum. Ubuɔ ni bodo Muses ɔuum ruume onin e zee mazi ka kook kozoozo ki Maanyi, aara.

Lootinok ci Sabito

35 ¹ Alota waanice Muses Israyil dook ma aku aneek ne, “Kaal ci aricaneeekun Maanyi igeet ka utuguuz ceegi: ² Iliɔliɔit gɔɔn iinya tɔɔrkɔɔm, maje bar iiteni ceen toogerem o, iiten cunooɔ aliile, iiten o Maanyi yubzeento een Sabit. Olla eeti ci aliɔliɔi iitene nico, abon aruwe kadaak. ³ Yo nuun een goo ele, mǎ avadu vitenaane ugooc abaaku dook iitene ceen Sabit o.”

Kaal ci aanyonek keema o ruumonto aliile

⁴ Ma aneek Muses Israyil dook ne, “Gi ci aricaneeekun Maanyi ceeni: ⁵ Anyaktaak gɔɔn Maanyi taabinet kaale ugooc anyaku. Mǎ anyak eet ci arɔɔɔ ka kanyaak Maanyi taabinet, aanycek kanyaa warki, karabɔɔn een zurteenen, karabɔɔn een ziik o maanik, ⁶ karabɔɔn een bɔɔɔ o colayik aburrut, ki o regeek, kibeen o merik kiziti gidane, karabɔɔn een ruumane o aloolai booɔe o abon, karabɔɔn een ima ci bawonu, ⁷ karabɔɔn een kuwa ci mirkiciiwu ci anɔnye ma abuuli kaale ci merik, karabɔɔn een kuwa ci abon ci keleg oogi, karabɔɔn een keen ween gaacen, ⁸ karabɔɔn een maal ci kiɔiroowu ka katalanyci lambeeta, karabɔɔn een karaceenen ci ka kacaantozek maal o rɔɔnyanzetu, ki ci ka kutuguuyai kaarkareta o anɔl mediz, ⁹ karabɔɔn een biyeen o merik aliimez, kibeen olla biyeen oogi ci aliimez ka kaaryozek kubuli, kibeen bɔkɔɔr o alaan o ceez o Tammo.

¹⁰ “Aanycek ɔl ween aaritnya ɔaatunoo dook kivita ka kivita kutuguuzo kaal o aricaneeekun Maanyi igeet dook, ¹¹ kaal zin ci keema o aliile neen ceegi: ruumane o ataadonek keema tadeena kiiya kutugurit looc, ki kuwa ogin abuɔeen tadeena, ki nyapɔkɔdeen ogin ka kɔkɔrkɔɔrantoi ruumane, ki zɔɔren ogin zabalik ka kiitirɔi keema, ki ruukcok ogin, ki kitiirwa ogin, kibeen zurteenen o ka keelti zɔɔrena ci zabalik noko loota. ¹² Abon buk agɔɔna niigi loidoo ci terkediiinto, ki keen cigin ka kɔɔɔɔɔɔ, ki gi ci abuɔeen loidoo, kibeen ruum cin abiilene, ¹³ ki tarabiza, ki keen cigin ka kɔɔɔɔɔɔ, ki kaal ogin dook, kibeen dɔɔken o anyayaak Maanyi, ¹⁴ ki kitiir o ka katalanyci lambeeta, ki lambeet, ki kaal ogin, kibeen

maaltane o ka katalanyci lambeeta, ¹⁵ ki loidon o aburruutanin kaarkareta, ki keen ogin ka kodonjooi, ki maal o ronyanzetu, ki kaarkaret o anol mediz, kibeene ruum o iirimi keema o aliile otooga, ¹⁶ ki loidon o avaadine taabinet, ki tiliwoot onin een ziit o maan arawuci kiyo cabayi o, ki keen ogin ka kodonjooi, ki kaal ogin dook, ki kodooc o toonyento, kibeene gi onin aavei, ¹⁷ ki ruumane o iirimi kaluwaawa, ki kitiirwa ogin, ki ziik o maanik o ka keelti kitiirwana nicigi loota, ki ruum o iirimi kaluwa araana, ¹⁸ ki looyane, kibeene looronya o keema o aliile been kaluwa, ¹⁹ ki ruumane o aliile alina aloolyak Aaron ween alaan o ceez o Tammo ki logooz ogin ka kanyayit naati goon avu alinjini ceeze o Tammo giye o eegine niigi alaati ogin.”

²⁰ Itingaaɓo ni ol o Israyil dook otongteek Muses looc. ²¹ Ivita ni ol o amonkot zinzeeti aronj kaanycek Maanyi taabinet ci linjinjon o keema o ruumonto aliile, ki linjinjonok ogin dook, kibeene ruumane o aliile alaati o ceez o Tammo, anyaktaak ni Maanyi taabinet. ²² Ma avu ol nicigi dook maaczet ki najezeet, ma anyaa warki keenti dook, warki o anyak ol onene, ki warki o iinu, ki warki weene nyapokodeen, kibeene warki weene nyaramrameet alemeetinu. Odonjotek ni niigi Maanyi warki nicoko kizi taalen cin aanyonek nono. ²³ Olla eeti ci anyak bonj ci colayik aburrut, karabonj een bonj ci reggek, karabonj een bonj ci merik kiziti gidane, karabonj een ruumane o aloolai boone o abon, karabonj een ima ci bawonu, karabonj een kuwa ci mirkiciwu ci anjine ma abuuli kaale ci merik, karabonj een kuwa ci abon ci keleg oogi, anyaa niigi kaal nicoko dook Maanyi. ²⁴ Olla eeti ci anyak zurteenen, karabonj een ziik ci maanik anyaa Maanyi kizi taabinet. Olla eeti ci anyak keen weene gaacen, anyaa Maanyi ka kilinjinjooi linjinjonti ci keema onin. ²⁵ Olla naai ceen aaritnya loolenta, atiiza bonj o colayik aburrut, ki bonj o reggek, kibeene bonj o merik kiziti gidane, ma aloola ruumane o aloolai boone o abon, ma anyaa niigi Maanyi. ²⁶ Olla naai ceen aaritnya ma aronj niigi kitiiza bonj imane ci bawonu, atiiza labak. ²⁷ Ma anyaa alaata o adikir baayizo biyeen o merik aliimez, kibeene olla biyeen oogi ci aliimez ka kaaryozek kubuli, kibeene bokoor o alaan o ceez o Tammo. ²⁸ Ma anyaa buk niigi maal ci kinjiroowu ka katalanyci lambeeta, kibeene buk karaceenen o acaanonek maal o kinjiroowu ka kutuguuyai maali o ronyanzetu, kibeene karaceenen o ka kutuguuyai kaarkareta o anol mediz. ²⁹ Olla Israyila dook, maaczet ki najezeet ci aronj kanyaktaak Maanyi taabinet ci anyaa zinzeetine ugeec doon, giye ci linjinjonok baal aricaneek Maanyi nonjo kutuguuzo naaten Muses e dook, anyaa labak.

Bezalel kibeena Owoliab

³⁰ Eneek ni Muses Israyil ne, “Inoko enjara Maanyi Bezalel ween neerti Uri, Uri ween neerti Uur o kidon o Juda, ³¹ ma ibitiz noon Voonize onin, ma aanyek aaritzet, ki geenyiz, been gawiin ci agawi linlioonok keenti dook, ³² ka kidimdiiman linlioon o warkinu, ki zurteenen, kibeena ziik o maanik aaritzeta, ³³ ka koon biyeen o aliimez, ma azeed keelit juruun, ma abaac keen, ma adiman kaal nicoko dook aaritzeta. ³⁴ Ma aanyek niini noon ki Owoliab ween neerti Ayisamak o kidon o Dan, dooyiz ci ademzi ol. ³⁵ Ma aanyek noogo aaritzet ci ka kutuguuzi linlioonok keenti dook, kiziti ol ci agoon kaal aaritzeta, ma ayeedek biyeen zaar aaritzeta, ma aloola kaal boone o colayik aburrut, ki boone o regeek, ki boone o merik kiziti gidaŋe, kibeena ruumanee o aloolai boone o abon, ma atiiza boon. Ma adimdiimana kaal aaritzeta, ma agoon kaal keenti dook.”

36 ¹ Izi ni Muses ne, “Aanycek Bezalel ki Owoliab kibeena ol ween aaritnya dook o aanyek Maanyi aaritzet ki geenyiz o agawi linlioon o enyicin o keema o aliile, kivita kilinliŋit ebaal aricaneek Maanyi noogo e.”

² Otowaa ni Muses Bezalel ki Owoliab kibeena ol ween aaritnya baal aanyek Maanyi aaritzet ma aroon kitirit kilinliŋit e dook. ³ Odomta ni kaal baal goon anyaa Israyila ka kilinliŋiti teenyinet o keema o aliile e dook naati Muses. Maje bar ol naan amena anyaa Maanyi taabinet zinzeetine ugeec doon neertinok dook noko. ⁴ Otonit ni ol ceen aaritnya ona alinliŋ keema o aliile e dook linlioon, ⁵ ma avu aneek Muses ne, “Anyakta ol kaal ci meelik root katayaan o ka kutuguuza linlioon baal aricaneeket Maanyi ka kutuguuza e.”

⁶ Uduwa ni Muses zoon ci arican, ma itoon niigi molook ci zoon nico kook naa alyo dook, azi molooni nicini ne, “Akam eet ci maaci karabon een naa ci ka kanyaak keema o aliile gi oma bodo.” Alaam ni niini ol calan anyaa kaal oogi bodo, ⁷ eeci kaala baal anyakta niigi laadun e, iziti meele keeento ki linlioon dook.

Keema o ruumonto aliile

⁸ Utuguuza ni ol ween aaritnya keema ruumanene ceen amoto, ci aloolai boone o abon, ki boone o colayik aburrut, ki boone o regeek, kibeena boone o merik kiziti gidaŋe, oromit ni kodoye, ma aloolek riritoon ci toonnyak o kazi Kerubim aaritzeta. ⁹ Atoobo ruumanee nicigi dook teny, kizi corcooritin cineen o mitireet amonki ram, ma een appinzet cineen o mitireet ram. ¹⁰ Ma arumuz ruumanee ceen tuur kookkoooranto kodoye, ma buk arumuz ceen tuur anyiigjai o noko. ^{11–12} Ma azeedek ruum nico kabanyit codoi looronya ci colayik

aburrut eegin eet ram kamoto jinti atoorneke ruum o, ma agoon buk ruum ci anyiigjai o noko. ¹³ Utuguuzek ni nyapokodeen ceen warki ceen eet ram kamoto ka kacabteek looronya nyapokodeen nicoko viten ci volonjik o ka kurumuzit ruumane ci keemawo eegin ram noko dook kodoye kizi ruum codoi ci eenycine keema.

¹⁴ Ma agoon na niigi ruumane ceen amonki codoi imane ci bawonu ka kataadozek keema nico tadeena. ¹⁵ Atoobo ruumane ceen amonki codoi noko dook teny, kizi corcooritin cineen o dook mitireet amonki iyyu, ma een appinzet cineen o mitireet ram. ¹⁶ Ma arom ruumane ceen tuur kodoye, maje bodo ceen toorkonom arom kodoye. ¹⁷ Ma azeedek ruumane ceen ram noko, goon codoi naatineen kabanyit codoi looronya ceen eet ram kamoto jinti atoorneke ruum o. Ma agoon buk ruum jinti anyiigjai o noko. ¹⁸ Utuguuza ni niigi nyapokodeen ceen ziik ci maanik ceen eet ram kamoto ka kacabteek looronya nyapokodeen viten ci volonjik o ka kurumuzit ruumane ci keemawo eegin ram o dook kodoye. ¹⁹ Ma agoonak keema nico kuwa ci mirkiciiwu, ci anjinye ma abuuli kaale ci merik ka kubunji keema nico tadeena. Utuguuza ni bodo kuwa ci abon ci keleg oogi ka kubunji keema nico tadeena.

²⁰ Ma iitir niigi keema zoorene ci zabalik eegin gaacen keelit jeena top. ²¹ Ma zoorena ci zabalik noko, een goon coo corcooritin cine mitireet wec, maje appinzet een sentimitiret eet iyyu ki toorkonom, ²² ki keen ci milinyik abaric utugeeti kapadanto niigi dook, ma agooni zoorena ci keemawo zabalik o dook noko. ²³ Aaryek ni niigi zooren ci zabalik eegin eetom keema libire ci ako ki teenet e. ²⁴ Ma agoon viten ci ka keelti zoorena nicigi loota o zurteenene kiziti eet ram ka kibili goon keet codoi viten ci zurteenen ram. ²⁵ Ma aarek buk niigi keema libire ci ako ki baatikeeri e zooren ci zabalik eetom. ²⁶ Ma agoon buk viten ci ka keelti zoorena nicigi loota o zurteenene kiziti eet ram ka kibili goon keet codoi viten ci zurteenen ram. ²⁷ Aaryek ni niigi zooren ci zabalik eegin toorkonom keema ziizen libire ci nyagjo o, ²⁸ ma aarek buk zooren ci zabalik ram keema vuruta naati atoorneke kaluudene o. ²⁹ Ma anyak keen ceen ruukcok ci arom zooren ci zabalik o eci tadeenu o, kibeene eci lootu o kaluudene ceen ram o dook. Ma ajonjuz ruukcoi ci tadeenu o viten ci volonjik aloyai eel gonogi ci loota o tadeena naati atoorneke kaluudene ceen ram o, ma kaluudene ceen ram noko atoobo teny. ³⁰ Ma anyak zooren ci zabalik eegin turge, ki zurteenen ceen amonki toorkonom ka kibili goon keet codoi zurteenen ram loota.

³¹ Ma agoon buk niigi ruukcok keene ween gaacen goolok tuur ka koromti zooren o zabalik keemawo kook kuruum jinti atoorneke keema libire ci ako ki teenet e, ³² ka ruukcowa ceen tuur o, koromit zooren ci zabalik o libire ci baatikeeri o, ma arumuz bodo ceen tuur zooren ci zabalik o naati atoorneke keema e libire ci nyagjo o. ³³ Ma aanyek niigi ruukcoi ci korgeenu

o kacab zɔɔren ci keemawo zabalik o libire ci ako ki teenet o, ma agoonek buk libir ci ako ki baatikeeri e, kibeena libir ci ako ki nyagi e noko. ³⁴ Ubuulit ni niigi zɔɔren ci zabalik noko warkine, ma agoona warki ceen nyapokodeen ci gɔlgɔlik ka kagamit ruukcok, ma abuul buk ruukcok ele warkine.

³⁵ Ma agoona niigi ruum ci aloolai boone o abon, ki boone o colayik aburrut, ki boone o regEEK, kibeena boone o merik kiziti gidaŋe, ma aloolek buk niigi riritɔɔn ci toonnyak ci Kerubim noko aaritzeta. ³⁶ Ma agoona niigi kitiirwa wec keene ween gaacen, ma abuul warkine. Ma agoona warki ci rɔŋɔdik eegin wec ma aarek kitiirwa ceen wec noko tadeena ka kiirimɔi ruum nicini, ma agoona zurteenen wec ka keelti kitiirwana nicigi loota.

³⁷ Maje keema otog eci bitaalu o, aarek ruum ci aloolai boone o abon, ki boone o colayik aburrut, ki boone o regEEK, kibeena boone o merik kiziti gidaŋe aaritzeta ka kubuŋ keema otog. ³⁸ Ma agoona niigi kitiirwa ceen tuur ki kaal cigeec rɔŋɔdik, ubuulit ni kitiirwa tadeena, ki keena o adoodonek kitiirwa ka koromit kitiirwa libire ci tadeenu e warkine, ma agoona ziik ci maanik een tuur ka keelti kitiirwana nicigi loota.

Loidonɔ o terkediinto

37 ¹ Eteenya ni Bezalel loidonɔ ci terkediinto keene ween gaacen, kizi corcooritin cine o mitir codoi kibeena sentimitiret amoto, ma een lolaniin cine o sentimitiret eet iiyu ki tɔɔrkɔnom, ma een donjin ci akoyi ki tadeena o sentimitiret eet iiyu ki tɔɔrkɔnom. ² Ubuulek ni loidonɔ nico warki o aliimez libiro dook, ecito kibeena eci bawuuco o buk, iliya ni loidonɔ kabanyo warkine ci abil kiyo voocu o eci bitaalu. ³ Ma agoona nyapokodeen ceen warki gɔlgɔlik wec ka kaarek zɔɔ ci loidono eegin wec o, keelit nyapokodeena ramaan libire codoi, maje ramaan eel libire coo. ⁴ Atabaaca ni keena ceen gaacen wuuntik ram ma abuul warkine. ⁵ Iyizeek ni keena nicoko nyapokodeen ci eel libiroo noko ka gɔɔn kɔɔŋɔɔi loidoni.

⁶ Utuguuwa ni gi ci abunneen loidoni nicini o warkine o aliimez kizi corcooritin cine o mitir codoi kibeena sentimitiret amoto, ma een lolaniin cine o sentimitiret eet iiyu ki tɔɔrkɔnom.

⁷ Onɔɔnya ni kaal ram ci atoobo ki toonnyak o tammu tadeenu kazi Kerubim nyoola warkine kodoye ki gi ci abunneen loidoni o, kelebeztoozek loidonɔ kabanyo. ⁸ Ma aanyek toonnyai codoi kibil libire codoi, maje toonnyaiti ceeni, abil libire coo, kodoye ki gi ci abunneen loidoni o.

⁹ Aanyek ni toonnyak kekerit taba kibiilit gi ci abunneen loidoni o, kaanyo keenti kegeleemit gi ci abunneen loidoni o.

Tarabiza o eelni dɔɔkena o aanyonek Tammu

¹⁰ Utuguuwa ni Bezalel tarabiza keene ween gaacen kizi corcooritin cine o, sentimitiret eet wec ki turge, ma een lolaniin cine o sentimitiret eet ram ki wec, ma een donjiin cine akɔyi ki tadeen o, sentimitiret eet iiyu ki tɔɔrkɔnɔm. ¹¹ Ma abuul tarabiza nico warkine o aliimez, iliya ni tarabiza kabanyɔ eci bitaalu o warkine ci abil kiyo voocu o. ¹² Ma azoobek tarabiza utugeeti warki ci abil kiyo voocu o, kizi dopoolitin cine o sentimitiret turge. Ma azoobek bodo voocu nico kabanyɔ gɔɔl codoi ci warkinu. ¹³ Utuguuwak ni tarabiza nyapɔkɔdeɛn ci gɔlgɔlik wec ceen warki, ma aarek kaluudene ci zɔɔ ci tarabizo eegin wec o. ¹⁴ Ma apadano nyapɔkɔdeɛna ki warki ween voocu azoobonek tarabiza utugeeti een dopoolitin online sentimitiret turge e ka kuzuuktozek keena o ka kɔdɔŋɔɔi tarabiza. ¹⁵ Atabaaca ni keɛn ci wuuntik eegin gaacen, ma abuulek warki ka gɔɔn kɔdɔŋɔɔi tarabiza. ¹⁶ Ma agɔɔna kaal ci ka keelit tarabize nico, kaal nicoko neɛn ceegi: kodooce ci tavgavik, ki diicit, ki ijunya ci mayaani, been ci milinyik ka gɔɔn kuɔuutozeke nyaani o taabinto looc, agɔɔnnyai kaala nicigi dook warkine o aliimez.

Kitiir ci lambeetu een warki

¹⁷ Ŋɔɔnya ni Bezalel kitiir ci lambeetu nyoola warkine o aliimez, ma agɔɔna ŋinti ka kibili kitiiri nicini o kɔtɔgɔɔnye, ma agoonek looren ci eel kiyo koroboli o kitiir nico ele kodoye. ¹⁸ Ma anyak kitiiri nicini otoo ceen tɔɔrkɔnɔm, eel iyon libire codoi, maje bodo iyon, eel libire coo. ¹⁹ Ma anyak gɔɔn ɔtɔɔni ceeni, looren iiyu ci eel kiyo koroboli o. Ma atoobo otoo ceen tɔɔrkɔnɔm eel kitiire nico o dook. ²⁰ Ma anyak kitiir dikirɔɔni looren wec ci eel kiyo koroboli o. ²¹ Ma eel loorena iyon loorene ceen wec noko, vitenaane ceen iiyu akani otoo ramaan kitiir loota o. ²² Ma kitiiri nicini ki otoo cigin o, kibeɛn looren ci kizik koroboli o, aŋɔɔnyai niigi dook nyoola kodoye ki kitiir warkine o aliimez.

²³ Utuguuwa ni niini lambeet toorgerem, ki kaal ci ka ketɛɛdjai looronya ci alanyci lambeeta o, ki kaal ci tavgavik ka gɔɔn kaaryozek buurtane ci looronya ci uturucit o. Agɔɔnnyai kaala nicigi dook warkine o aliimez. ²⁴ Agɔɔnnyai kitiiri nicini kibeɛn kaal cigin o dook, kiilowete ceen eetom kamɔtɔ ki wec warkine o aliimez.

Loidon o aburruutanin kaarkareta

²⁵ Ma agɔɔna Bezalel loidon ci aburruutanin kaarkareta keene ween gaacen, kizi donjiin ci akɔyi ki tadeen o sentimitiret eet wec kamɔtɔ, ma atoobo kabanyɔ dook kizi kabanyit

ceeni sentimitiret eet ram ki tuur. Ma eenycek loidon nico otoo kaluudene ceen wec o dook kodoye kibeene loidon. ²⁶ Ma abuul loidon tadeen ki libiro, kibeene otoo warkine o aliimez, ma aliya loidon kabanyo eci bitaalu o warkine ci abil kiyo voocu o. ²⁷ Ma agoonak loidon nico nyapokodeen ci golgolik eegin warki wec, keelit ramaan libire codoi, maje ramaan, eel libire coo, keelit voocu ween warki e loota ka kiyizoozek keena ci goon ka kodonjoo loidonji o. ²⁸ Ma abaaca keen ci wuuntik eegin gaacen, ubuul ni warkine.

Maal o roonyanzetu kibeene kaarkaret

²⁹ Utuguuwa ni Bezalel maal ci roonyanzetu aliile, ki kaarkaret ci akom riiriny anjol mediz, goole o goon agoonnyane riya aaritzeta o.

Loidon o avaadine taabinet

38 ¹ Utuguuwa ni Bezalel loidon ci ka kavaadoi taabinet keene ceen gaacen, kizi donjin ci akoyi ki tadeen o mitir codoi ki sentimitiret eetom kamoto ki wec, ma atoobo kabanyo dook kizi kabanyit ceeni, mitireet ram ki sentimitiret eetom ki tuur. ² Ma eenycek loidon nico kaluudene ceen wec o dook otoo kodoye kibeene loidon. Ubuul ni loidon nico ziite ci maan. ³ Ma agoonnyai kaala ci loidon ci avaadine taabinet o dook ziiye ci maanik. Ma agoonna ijunya ci tavitavik ka goon kujuktoozeki kaala o aturuc anyigjai loidone ci avaadine taabinet noko tuu, ki koreyet ci milinyik tekeziinto, ki kodooc ci biyee o zaciinto, ki kiyeen ci vakarik ooti ka kutuyozeki idina, kibeene tobakwa ci ka kitiktooi zolomo o avaadine taabinet. ⁴⁻⁵ Ma agoonna tiliwoot ziite ci maan ci arawuci kiyo cabayi o, ma agoonek buk ziik ci maanik een nyapokodeen golgolik kaluudene ceen wec noko dook ka goon kodonjoo loidonji. Ma aarek tiliwoot ceen ziit ci maan arawuci noko loidon nico ecito, kibil korgeena, kaavu gi ween voocu atakucoonek loidon eci bawuuco o loota. ⁶ Ma abaaca keen ci wuuntik eegin gaacen, ubuul ni ziiye ci maanik, ⁷ ka kiyizoozek keena nicigi nyapokodeen ecito, keelit kabanyooi ka goon kodonjoo loidonji ci avaadine taabinet o. Ma agoonna loidon nico keene ci zabalik konolonj keej.

Kodooc ceen ziit ci maan toonyento

⁸ Ma agoonna Bezalel kodooc ci appe toonyento, kibeene buk gi cin aavei ziite ci maan, agoonna kodooc nico ziiye ci maanik een mandareet aanyek naai o alinjli keema o ruumonto aliile otooga.

Kaluwa

⁹⁻¹⁰ Ma agɔɔna Bezalel kaluwa ci aliyaan keema o aliile ruumanene ci aloolai boonge o abon. Aanyek ni kizi corcooritin ci libir ci ako ki teenet o mitireet eet ram ki wec. Ma ruum nicini iirimi kitiirwane ceen eetom ci eelni ziik ci maanik een eetom buk loota, ma anyak zurteenen ci rɔɔdik eel kitiirwane nicoko, kibeene ziik ceen zurteenen abaric utugeeti kapadanto ka kɔkɔrkɔɔranit kitiirwa nicoko. ¹¹ Ma agɔɔn buk kaluwa libire ci ako ki baatikeeri e nɔko.

¹² Ma aanyek kaluwa ɲaati aɔorneke libire ci nyagjo e, kizi lɔlaniin cine o mitireet eetom ki ram, ma anyak ruumane ci iirimi kitiirwane ceen amɔto ci eelni ziik ci maanik een buk amɔto loota, ma aaronek kitiirwa nicoko zurteenena ci rɔɔdik tadeena, kibeene ziik ceen zurteenen abaric utugeeti kapadanto ka kɔkɔrkɔɔranit kitiirwa nicoko. ¹³ Ma aanyek kaluwa libire ci jeenu aduɲnaan ii o, kizi lɔlaniin cine mitireet eetom ki ram. ¹⁴⁻¹⁵ Ma aarek araan ci kaluwaawu o kibil libire ci jeenu o. Ayabiza ni araan nico libire ci ako ki baatikeeri o kizi corcooritin cine mitireet tɔrkɔnɔm ki sentimitiret eet iiyu ki toorgerem, ma anyak kitiirwa iiyu ci eelni ziik ci maanik een iiyu buk loota ka kiirimtoi ruumane. Ma agɔɔn buk araan libire ci ako ki teenet o nɔko. ¹⁶ Ma ruumane ci iirimi aliya kaluwa o dook, aloolai boonge o abon. ¹⁷ Ma eelni kitiirwana ci kaluwaawu o dook ziik ci maanik loota, ma aaronek kitiirwa nicoko zurteenena ci rɔɔdik tadeena, kibeene ziik ceen zurteenen abaric utugeeti kapadanto ka kɔkɔrkɔɔranit kitiirwa nicoko, ma abuuli kitiirwana nicigi tadeena zurteenene, ma anyak kitiirwana ci kaluwaawu o dook ziik ceen zurteenen.

¹⁸ Ubuɲuun ni kaluwa araan ruume ceen corcooritin cine o mitireet tɔrkɔɔc, ci aloolai boonge o abon, ki boonge o colayik aburrut, ki boonge o regeek, kibeene boonge o merik kiziti gidanɛ aaritzeta, kizi donjiin ci akɔyi ki tadeen o mitireet ram ki sentimitiret eetom ki tuur, kotoobto ki ruumane o kaluwaawu. ¹⁹ Ma aanyek ruum nico kiirime kitiirwane ceen wec ci eelni ziik ci maanik een wec loota, ma aarek kitiirwa nicoko zurteenen ci rɔɔdik tadeena, kibeene ziik ceen zurteenen abaric utugeeti kapadanto ka kɔkɔrkɔɔranit kitiirwa nicoko, ma abuul kitiirwa tadeena zurteenene. ²⁰ Ma agɔɔnnyai looyane ci acabiin keema kibeene kaluwa o dook ziiye ci maanik.

Ziik ci eenycine keema o aliile

²¹ Aricaneek waanice Muses ol o Livai keteyeedit omolo ci kaal o eenycine keema o aliile eelni lootinowa o Tammo. Agam waanice linliɲɔɔn nico Itamar ween ɲeerti Aaron, Aaron ween alaan o ceez o Tammo. ²² Utuguuwa ni Bezalel ween ɲeerti Uri, Uri ween ɲeerti Uur,

o kidoŋ o Juda, kaal baal aricaneeke Maanyi Muses e dook. ²³ Alinliŋ niini kibeene Owoliab weene ɲeerti Ayisamak o kidoŋ o Dan. Niini Owoliab eet ci agɔɔna kaal aaritzeta ma ayeedeke biyeene zaar aaritzeta ma aloola kaal boone o colayik aburrut, ki boone o regeek, ki boone o merik kiziti gidanɛ, kibeene ruumane o aloolai boone o abon. ²⁴ Eegin waanice warkina ci alotaai kiziti taabinet ci adoŋooneke Maanyi kizi taalen cin aanyoneke nɔɔɔ ɲaati ayabziin, kiilowet ceen aliv (1,000), yabziinte o aaroneke ceeze o Tammo. Alinliŋi ɔl warki nicoko keema o aliile.

²⁵ Eegin waanice zurteenena ci anyaa ɔl o maacik baayizo olee o ekeebte ɔmɔɔ ugeec, kiilowet ceen alivet iiyu ki kaboot wec kibeene eetom kamɔɔ (3,430) yabziinte o aaroneke ceeze o Tammo. ²⁶ Ma aruk gɔɔn ɛeti codoi olee o ekeebte ɔmɔɔ zurteenene ceen giraamet tuur kibeene kɔgeene yabziinte o aaroneke ceeze o Tammo, ma ɔmɔɔ ci ɔl o maacik eegin irkitoowa ugeec tiryaanto eetom, karabɔŋ ayaan eetom, eegin alivet ceen kaboot tɔɔrkɔɔm ki alivet iiyu ki kaboot tuur kibeene eetom ram kamɔɔ (603,550). ²⁷ Utuguuyai ni vitena ceen kaboon codoi (100) ka keelti keena o keemawo, kibeene kitiirwa o arimzeene ruum o aɲeriin keema ecito zurteenene ceen kiilowet ceen alivet iiyu ki kaboot wec (3,400), ma agɔɔnnyai vitena ci eelni kitiirwana loota o gɔɔn ceeni zurteenene ceen kiilowet eetom kamɔɔ. ²⁸ Odomta ni kiilowet ceen eetom zurteenene ci anyiigjai o, utuguuzai zurteenene ci rɔɲɔdik ci eel kitiirwani, ma abuul kitiirwa tadeena zurteenene, ma agɔɔna ziik ceen zurteenene abaric utugeeti kapadanto ka kɔkɔrkɔɔranit kitiirwa nicoko.

²⁹ Eegin waanice ziiya ci maanik ci alotaai kiziti taabinet ci adoŋooneke Maanyi kizi taalen cin aanyoneke nɔɔɔ, ɲaati ayabziin, kiilowet ceen alivet ram ki kaboot wec kibeene eetom ki tuur (2,425). ³⁰ Utuguuza ni ziiye ci maanik noko viten ci ka keelti kitiirwana o keema o ruumonto aliile otoogu, ma agɔɔna buk loidoŋ ceen ziit ci maan avaadine taabinet, ki tiliwoot onin een ziit o maan arawuci kiyo cabayi o, kibeene kaal ogin dook o buk agɔɔnnyai ziiye ci maanik. ³¹ Ma agɔɔna buk niigi ziiye ci maanik noko viten ci eelni kitiirwana o kaluwaawu, kibeene kitiirwa o kaluwa araanu, kibeene looyane o acabiin keema o aliile kibeene kaluwa.

Ruumane ci alaat o ceez o Tammo

39 ¹ Ma aloolak niigi alaat o ceez o Tammo ruumane ci alina boone o colayik aburrut, ki boone o regeek, kibeene boone o merik kiziti gidanɛ ka gɔɔn kanyayit niigi ɲaati alinliŋi ceeze o Tammo. Ma buk agɔɔnak niigi Aaron ruumane oogi ci aliile ebaal aricaneeke Maanyi Muses e.

Kubuli

² Ma agɔɔna niigi kubuli boonge ceen warki, ki boonge ci colayik aburrut, ki boonge o regɛɛk, ki boonge o merik kiziti gidanɛ, kibeen boonge o abon gɔɔn agɔɔnnyane ruumane o abon.

³ Ma aɲɔɔnya warki kiziti minmine, ma atɛɛd keelit kiyo bɔɔɲa o, ma aloolo kodoye ki bɔɔɲ o colayik aburrut, ki bɔɔɲ o regɛɛk, ki bɔɔɲ o merik kiziti gidanɛ, kibeen bɔɔɲ o abon gɔɔn agɔɔnnyane ruumane o abon. Aloola niigi kaal nicoko dook aaritzeta. ⁴ Ma aloolek niigi kubuli nico aɲɛɛto ram doodobwani ka kacabɔɔzɛke kubuli ɛɛ. ⁵ Ma agɔɔna kavali ci barkoonyo o kodoye kibeen kubuli ruume codoi, boonge o abon gɔɔn agɔɔnnyane ruumane o abon, ma adiman kavali nico boonge ceen warki, ki boonge ci colayik aburrut, ki boonge o regɛɛk, kibeen boonge o merik kiziti gidanɛ aloolai aaritzeta ebaal aricanɛɛke Maanyi Muses e.

⁶ Ma adoma niigi biyɛɛn o merik aliimez ceen ram ka keteyeedi zaar ci logɔɔz o Israyil, goole o gɔɔn ayeɛdeke ɔl ween aaritnya nyapɔkɔɔɛn zaar o, ma ariibek warki biyɛɛn nicoko kabanyɔ dook, ⁷ ka kaaryek biyɛɛn nicoko ruum ceen kubuli noko aɲɛɛto ɲaati doodobwanu o ka kiziti biyɛɛn ci aadjane logɔɔz o Israyil ebaal aricanɛɛke Maanyi Muses e.

Bɔkɔɔr

⁸ Utuguuza ni niigi ruum ceen bɔkɔɔr aaritzeta. Ma agɔɔna kibil kiyo kubuli o, boonge ween warki, ki boonge o colayik aburrut, ki boonge o regɛɛk, ki boonge o merik kiziti gidanɛ, kibeen boonge o abon gɔɔn agɔɔnnyane ruumane o abon. ⁹ Ma aɲuuz niigi bɔkɔɔr nico laak ram kotoobto kabanyɔ cicine eegin wec o dook, kizi gɔɔn ceeni sentimitiret ceen eetom ki ram.

¹⁰ Ezeedek ni buk niigi goolok ceen wec noko biyɛɛn o aliimez. Azeedek gool ci oowu o biyɛɛn iiyu, bɛɛ o meri kizi karaac, ki o maan kizi vɔɔr, ki o colai kizi koli. ¹¹ Ma azeedek buk gool ceen ram o biyɛɛn iiyu, bɛɛ o colai kizi kidɔt, ki o colai aburrut, ki o colai ɲaɲac. ¹² Ma azeedek bodo buk gool ceen iiyu o biyɛɛn iiyu, bɛɛ o maan kizi merik, ki o tulke kizi karee, ki o meri tɛɛt. ¹³ Ezeedek ni buk gool ceen wec o biyɛɛn iiyu, bɛɛ o maan een toloyaac, ki o meri, ki o azi palpal, ma ariibek biyɛɛn nicoko warki kabanyɔ dook, ¹⁴ ma anyak biyɛɛn ceen amɔnki ram, ci ayeedine zaara o logɔɔz o Israyil. Ayeedi gɔɔn zaara ci kidon coo biye cineeɲ doon kiyo zaara o gɔɔn ayeedonek nyapɔkɔɔɛn o.

¹⁵ Maje bɔkɔɔr, aarek nyaramrameet ci agɔɔnnyai warkine o aliimez kitiizyai kiyo looronya o. ¹⁶ Ma agoonek bɔkɔɔr nico nyapɔkɔɔɛn ceen warki eegin ram ka kacabtoozek bɔkɔɔr kabanyɔ tadeena ɲaati bozoɲeenu o. Ma agɔɔna bodo niigi warki ci zabalik eegin ram. ¹⁷ Ma acabeek nyaramrameet ceen warki eegin ram noko nyapɔkɔɔɛn ceen ram ɛɛl bɔkɔɔra o, ¹⁸ ma

acabeek nyaramrameet nicoko utugeeti warki ci zabalik ona eel kubuli aṇeeto doodobwa tadeena o. ¹⁹Ma agɔna bodo warki ceen nyapɔkɔdeen eegin ram ka kacabtoozek bɔkɔr kabanyɔ loota ecito, kojoŋozo kibeena kubuli. ²⁰Ma agɔna bodo niigi nyapɔkɔdeen ceen warki eegin ram ka kacabtoozek kubuli aṇeeto loota kojoŋozo kibeena bɔkɔr ween kavali tadeena. ²¹Acabteek ni niigi nyapɔkɔdeen ci bokooro o nyapɔkɔdeen ci kubulo o looronyaye ci colayik aburrut ka kubun kavali libire ci keenju o ka calan aaryai bɔkɔri kubula ebaal aricaneeke Maanyi Muses e.

Ruumanɛ oogi ci alaat o ceez o Tammɔ

²²Ma aloola niigi ruum ci colai aburrut wuun agurut looc ka kataadozek kubuli ruum nico tadeena. ²³Ma aarek ruum ci wuun noko ŋinti vɔlɔŋ kɔrgeena ka koborocoozeke ruum alem. Ma aloola ruum ŋinti vɔlɔŋ noko utugeeti aaritzeta ka calan areeci. ²⁴⁻²⁵Ma aloola kaal ci eel kiyo kebere o kurbuwoto o boɔŋe o colayik aburrut, ki boɔŋe o rɛgɛɛk, ki boɔŋe o merik kiziti gidanɛ, kibeena ruum ci aloolai boɔŋe o abon. Utuguuza ni buk niigi lɔɔren warkine o aliimez ka kaɲayoozek kaala ceen kurbuk noko kɔrgeena ka kutuluyoozek kaala nicigi ruum ci wuun noko utugeeti loota. ²⁶Ma aarek lɔɔren kaɲayoozek kaal ceen kurbuk noko kɔrgeena ruum utugeetine loota ka kanyak Aaron ŋaati gɔɔn alinlini ceeze o Tammɔ ebaal aricaneeke Maanyi Muses e.

²⁷⁻²⁸Utuluyaak ni niigi Aaron ki lɔgɔɔz ogin ruumanɛ ci wuuntik, ki kavuuret, kibeena ruumanɛ ci kuturik barkoonyitu boɔŋe o abon gɔɔn agɔɔnnyane ruumanɛ o abon. ²⁹Ma agɔna buk kavali boɔŋe ci colayik aburrut, ki boɔŋe o rɛgɛɛk, ki boɔŋe o merik kiziti gidanɛ, kibeena boɔŋe o abon gɔɔn agɔɔnnyane ruumanɛ o abon, ma agoonek goolnya ci meelik aaritzeta ebaal aricaneeke Maanyi Muses e.

³⁰Utuguuza ni niigi gi ci zabal warkine o aliimez ka kizi bayeen ci aliile, ma ayeedek gi ci abil kiyo o gɔɔn ayeedonek nyapɔkɔdeen o ci azi ne, “Ipiicozek niini Maanyi.” ³¹Acabteek ni niigi gi ci zabal noko kavuur looronte ci colai aburrut ebaal aricaneeke Maanyi Muses e.

Utuguuyai kaala o ka ketɛɛnyɔi kɛema o aliile

³²Utuguuza ni ɔl o Israyil kaal dook ebaal aricaneeke Maanyi Muses e, ma agɔna niigi kaal o ka kilinlinɔɔi kɛema o ruumonto aliile dook. ³³Anyaktaak ni kaal ci linlinjoonto noko dook Muses: ruumanɛ o ataadonek kɛema tadeena kiiya kutugurit looc, ki kaal ogin dook, ki nyapɔkɔdeen ogin ka kɔkɔrkɔɔrantɔi ruumanɛ, ki zɔɔren ogin zabalik ka kiitirɔi kɛema, ki ruukcok ogin, ki kitiirwa ogin, kibeena zurteenen o ka keelti zɔɔrena ci zabalik noko loota,

³⁴ki kuwa ci mirkiciiwu ci aŋinye ma abuuli kaale ci merik ka kubuŋɔɔi keema nicini tadeena, ki kuwa ci abon ci keleg oogi ka kubuŋ kuwa ci mirkiciiwu noko tadeena, ki ruum o abiilene loidoŋi o terkediiinto, ³⁵ki loidoŋ o terkediiinto, ki keen ogin ka kɔdɔŋɔɔi, kibeeng i o abunjeen loidoŋi, ³⁶ki tarabiza, ki kaal ogin dook, kibeeng dɔɔken o anyayaak Maanyi, ³⁷ki kitiir o lambeetu agoonnyai warkine o aliimez, ki lambeet, ki kaal ogin dook, kibeeng maaltane o ka katalanyci lambeeta, ³⁸ki loidoŋ ween warki aburruutanin kaarkareta, ki maal o roonyanzetu, ki kaarkaret o aŋɔl mediz, kibeeng ruum o iirimi keema o aliile otooga, ³⁹ki loidoŋ ceen ziit ci maan avaadine taabinet, ki tiliwoot onin een ziit o maan arawuci kiyo cabayi o, ki keen ogin ka kɔdɔŋɔɔi, ki kaal ogin dook, ki kodooc o toonyento, kibeeng i onin aavei, ⁴⁰ki ruumane o iirimi kaluwaawa, ki kitiirwa ogin, ki ziik o maanik o ka keelti kitiirwana nicigi loota, ki ruum o iirimi kaluwa araana, ki looronya, kibeeng looyane o kaluwaawu, ki kaal buk o aroonnyi keemawe o ruumonto aliile oogi dook, ⁴¹ki ruumane o aliile alina aloolyak Aaron ween alaan o ceez o Tammoo ki loɔɔɔɔ ogin ka kanyayit ŋaati goon avu alinŋi ceeze o Tammoo giye o eegine niigi alaat ogin.

⁴²Utuguuza ni Israyila kaal dook ebaal aricaneeke Maanyi Muses e. ⁴³Ataŋamek ni Muses linŋi goon dook ma acin agooni ebaal aricaneeke Maanyi noono e, amayuuwun ni niini noogo.

Enyciin o keema o aliile

40 ¹Eneek ni Maanyi Muses ne, ²“Iitene wodoi nyeelowe wodoi, teenya keema ci ruumonto aliile. ³Areek loidoŋ o terkediiinto keema nico ecito. Areek buk ruum o aŋeriin keema ecito kibiil loidoŋ. ⁴Jaak tarabiza keema ecito ka zeedek kaal ogin goon anyak. Ka zin jaai kitiir o lambeetu ka areek lambeet tadeena. ⁵Areek loidoŋ ween warki aburruutanin kaarkareta kibil loidoŋ o terkediiinto ŋuuma ^y. Areek zin buk ruum ci abun keema o aliile otog.

⁶“Areek loidoŋ o avaadine taabinet keema ci ruumonto aliile noko reerun kojoŋozo ki keema otog. ⁷Areek buk kodooc o toonyento kibil ŋao aŋeroon keema o ruumonto aliile ki loidoŋ o avaadine taabinet ka areek kodooc maam. ⁸Teenya kaluwa ci aliyaane keema, aareyu ni kaluwa aaraan ruum ci iirimi.

⁹“Biti maal o roonyanzetu ka bito vuudi keema ci aliile noko ki kaal o eel ecito dook ka kipiicozeyan aneet ka kiliilec. ¹⁰Vuud zin loidoŋ ci avaadine taabinet o kibeeng kaal ogin

^y40:5 Areek loidoŋ ween warki aburruutanin kaarkareta kibil loidoŋ o terkediiinto ŋuuma: Keŋer loidoŋe nicoko ruum o aŋeriin keema ecito.

dook maale o rōnyanzetu ka kipiicozeyan aneet ka kiliile loidonj nicini ɔɔɔt. ¹¹ Vuud buk kodooc o toonyento ki gi onin gōon aavei ka kipiicozeyan aneet.

¹² “Jaai Aaron ki lōgōɔɔ ogin kivitaak keema ci ruumonto aliile noko otog ka raan nōɔɔ maami. ¹³ Borocēēke zin Aaron ruumane ci aliile, ɔɔɔnya ni nōɔɔ ka piiceyan ka kilinjliŋoozeyan kizi alaan ci ceez onan. ¹⁴ Jaai buk lōgōɔɔ ogin ka ija borocēēke ruumane ci wuuntik alazeetu. ¹⁵ Rōɔnya zin nōɔɔ eona aɔɔnyane baatineen e ka buk kilinjliŋtoozeyan niigi aneet kiziti alaat ci ceez onan. Ma rōnyanzet cineen eegine alaat ci ceez onan o, emeda ibil nōkō zēē been buulok ci ŋaan katin avu e.”

¹⁶ Utuguu ni Muses kaal dook ebaal aricanēēke Maanyi nōɔɔ e.

¹⁷ Eteenyai ni keema o aliile iitene wodoi nyeelowe wodoi irkite o ano gōon baal aduŋni Israyila Masire e. ¹⁸ Ma ēenyca Muses keema o aliile, ma aarek zurteenen ci ka keelti zōɔrena o zabalik loota, ma aarek ruukcok, ki kitiirwa^z. ¹⁹ Aareyun ni niini ruumane ci abunj keema o aliile tadeena, ma ataadek bodo kuwa tadeena ebaal aricanēēke Maanyi nōɔɔ e.

²⁰ Odoma ni Muses biyēen o zabalik ayeedine lootinowa o Tammō ma aarek loidonj o terkediiinto ecitō. Ma ayizeek keēn nyapōkōdeēn o gōlgōlik ēel loidonj kabanyōɔi ka gōon kōdōŋɔɔi loidonj, ma aarek gi o abunjeen loidonj. ²¹ Anyaak ni niini loidonj o terkediiinto keema o aliile, ma iirim ruum ka kibiil loidonj o terkediiinto ebaal aricanēēke Maanyi nōɔɔ e.

²² Ma aarek Muses tarabiza keema o ruumonto aliile ecitō kibil libire ci baatikeeri o koŋoŋoɔɔ ki ruum o aŋer keema Ŋao Aliile, ²³ ma ataadek dōoken tarabiza nico tadeena ŋuume o Maanyi ebaal aricanēēke Maanyi nōɔɔ e.

²⁴ Aarek ni niini kitiir o lambeetu keema o ruumonto aliile, kibil keema libire ci teenetu o, kaanyco keenti ki tarabiza. ²⁵ Aarek ni lambeet kitiir uneen keelit Maanyi ŋuuma ebaal aricanēēke Maanyi nōɔɔ e.

²⁶ Aarek ni Muses loidonj ween warki aburruutanin kaarkareta keema o ruumonto aliile koŋoŋoɔɔ ki ruum o aŋeriin keema Ŋao Aliile, ²⁷ ma aburruutan kaarkaret o aŋɔl mediz loidonje nico ebaal aricanēēke Maanyi nōɔɔ e. ²⁸ Aarek ni niini ruum ci iirimi keema o aliile otooga.

²⁹ Ma aarek loidonj o avaadine taabinet keema o ruumonto aliile reerun koŋoŋoɔɔ ki keema otog, avaadun ni taabinet o avaadi lai, ki labi o taabinto loidonje nico ebaal aricanēēke Maanyi nōɔɔ e.

^z40:18 Kitiirwa: Nicigi kitiirwa ci iirimen ruum o aŋer keema, kibeēn kitiirwa o keema otoogu iirimen ruum o keema otoogu.

³⁰ Aarek ni niini kodooc o toonyento kibil ŋao aŋerɔɔn keema o ruumonto aliile kibeem loidoŋ o avaadine taabinet, ma aarek kodooc maam ci toonyento, ³¹ ka kotoonyci Muses ki Aaron ki lɔgɔɔz ogin azen ki zɔɔ. ³² Oonyen niigi maam nicoko ŋaati gɔɔn avuunake keema o ruumonto aliile ecito, karabɔŋ een ŋaati avɔyi loidoŋe o avaadine taabinet ebaal aricanɛɛke Maanyi Muses e.

³³ Eteenya ni Muses kaluwa ci aliya keema o aliile ki loidoŋ o avaadine taabinet, ma abun kaluwa araan ruuma, idica ni Muses liŋliŋɔɔn.

Dinɗinɗɔɔn o Maanyi

³⁴ Ubuŋa ni waanice diizoc o Maanyi keema o ruumonto aliile, ma aku abitiz dinɗinɗɔɔni o Maanyi keema nico. ³⁵ Alaŋaan ni Muses anim kook keemawe ci ruumonto aliile o, eeci atamil diizoc keema nico, maje dinɗinɗɔɔni o Maanyi abitiz keema nico tɔc.

³⁶ Ma iinyaye baal aluugi ɔl o Israyil e dook, gɔɔn waanice mǎ adonnyi diizoc keema ci aliile noko tadeena, akana niigi luuge ano diizoc nico, ³⁷ bar mǎ ŋaan kɔdɔŋe diizoc, amɔn rak niigi ŋina zɛɛ ma adonnyi diizoc. ³⁸ Ilɔle zin gɔɔn waanice diizoc o Maanyi keema ci aliile o tadeena waaz, ma baal, anyak goo ci alanyit diizoce nico kicinit ɔl o Israyil dook iinyaye baal aluugi niigi e dook.